

GROSUPELJSKI

ODMEVI

OBČINA GROSUPLJE

GLASILO OBČINE GROSUPLJE | LETNIK XLI | 07, 08 - 2015

KS ŽALNA

KS ILOVA GORA

KS ŠMARJE - SAP

KS MLAČEVO

KS ŠT. JURIJ

KS POLICA

KS GROSUPLJE

KS RAČNA

KS ŠKOCJAN

KS SP. SLIVNICA

20 LET

Kazalo

Uvodnik / 2

Nagovor župana / 3

Iz občinske hiše / 4

Iz naših krajev / 28

Gospodarstvo / 45

Turizem / 47

Ekologija / 51

Zdravje / 54

Izobraževanje / 57

Kultura / 67

Šport / 69

Društva / 71

Uvodnik

Spoštovana bralka, spoštovani bralec Grosupeljskih odmevov!

Prisrčen pozdrav v uvodu v praznično številko našega glasila. Tokrat smo se odločili, da ne bomo objavljali člankov o aktualnem dogajanju, temveč se bomo posvetili kratkemu preseku dogajanja v naši občini v preteklih dvajsetih letih ter vam skušali predstaviti delovanje občine, krajevnih skupnosti, javnih zavodov, zvez in društev, gospodarske dejavnosti in še marsičesa. V naprej se opravičujemo vsem, ki morda ne bodo omenjeni, saj v tako kratkem času in na omejenem prostoru ni mogoče zajeti vsega.

Zahvaljujemo se vsem, ki smo jih prosili za prispevke s področij, za katera so odgovorni, oziroma jih vodijo in usmerjajo, da so nam pripravili gradiva. Žal smo nekatere prispevke zaradi prostorske omejitve tudi krajšali, a upam, da smo bistvene stvari le obdržali.

Večina prebivalcev naše občine ve, da so iz nekdanje občine Grosuplje leta 1995 nastale tri ločene občine, samostojni sta postali občini Ivančna Gorica in Dobropolje.

Zanimivi so statistični podatki, ki kažejo, kako je število prebivalcev v naši občini naraslo, če vemo, da v državnem merilu nekako stagnira. Podatke smo našli v centralnem registru prebivalstva RS, ki ga ažurirajo od leta 2003 na vsake pol leta, prej pa so podatki iz popisa 1991. Zanimivi so tudi podatki za posamezne vasi in naselja. Število prebivalcev naše občine se je že približalo številki dvajset tisoč, leta 1995 pa so imele vse tri občine skupaj okoli osemindvajset tisoč prebivalcev.

V popisu iz leta 1991 ne boste našli nekaterih krajev, saj so po osamosvojitvi Slovenije nekaterim krajem vrnili stara imena, na primer Škocjan se je od leta 1955 do 1992 imenoval Staro Apno, Št. Jurij pa od leta 1952 do 1992 Podtabor, nekateri zaselki pa so postali samostojne vasi, kot na primer Dobje, ki je bilo prej del Male Stare vasi. Več podatkov o vaseh najdete na občinski internetni strani.

V zadnjih dvajsetih letih se je tudi sicer veliko spremenilo, med drugim smo prestopili v tretje tisočletje, kljub nekaterim črnogledim napovedim smo prehod relativno dobro prestali. Smo v dobi interneta, kjer praktično ni podatka, do katerega se ne bi mogli z malo truda prikopati. Preživljamo gospodarsko krizo, od katere bi se radi čimprej poslovili, kljub vsemu pa je napredek v naši občini očiten in upamo, da se bo razvoj v dobro vseh prebivalcev še nadaljeval.

Vsem želim prijetno in zadovoljno življenje v naslednjih dvajsetih letih pa tudi naprej, seveda. Dvajset let, ko pogledaš nazaj, zelo hitro mine, če pa čakaš toliko časa, da se bo nekaj zgodilo ali premaknilo na bolje, je to dolga doba, zato ne čakajmo, ampak ukrepajmo in delajmo naprej.

Vse dobro,

Odgovorni urednik
Brane Petrovič

Nagovor župana

Spoštovane občanke, cenjeni občani, dragi bralke in bralci Grosupeljskih odmevov!

Občina Grosuplje praznuje dvajset let svojega delovanja. Dovolite mi, da Vam ob tej priložnosti iskreno čestitam v svojem imenu, imenu direktorja občinske uprave Občine Grosuplje Dušana Hočevarja ter v imenu vseh sodelavk in sodelavcev občinske uprave. Hkrati mi dovolite, da se Vam iskreno zahvalim za vsa tista drobna dejanja, ki jih kot občani naše občine vtete v delo in življenje naše lokalne skupnosti. Kajti občina niso stavbe in infrastruktura, občina smo ljudje. Ko se ob jubileju oziramo na prehojenih dvajset let, lahko najbolj izpostavimo ravno dejstvo, da so bili mnogi med nami, ki so na takšen ali drugačen način zaznamovali dvajset let občine, usmerjali njen razvoj ali pa preprosto delovali v mnogih društvih, javnih zavodih in organizacijah. Mnogi pa se tu preprosto dobro počutite in imate zato tu svoj dom ali delovno mesto. Vsem in vsakemu posebej hvala, za vse dobro, kar ste storili in še delate!

Preteklih dvajset let smo skušali zajeti v pričujoči, jubilejno obarvani številki Odmevov! Hvala vsem, ki ste se odzvali našemu povabilu in prispevali košček vaše zgodbe. Morda smo kaj izpustili, a vse zgolj v dobri veri, da smo poskušali zajeti res vse, kar se je pomembnega zgodilo.

Se pa ob tem jubileju naše občine že veselimo prihodnosti. Razvoj, ki smo ga zelo pospešili v zadnjih petih letih, je pred nas postavil visoke standarde. Želimo si, da se občina Grosuplje še naprej razvija s tako dinamiko kot doslej, da postane moderna, sodobna, prepoznavna, odprta in povezana občina v bodoči ljubljanski metropolitanski zeleni regiji razvoja, pa tudi širše, a vendar s svojo lastno identiteto zelene in prijazne občine Grosuplje.

Ko nas je nepričakovano doletela sreča, sem večkrat dejal, da smo najsrečnejša občina na svetu. Danes vem, da smo najsrečnejša občina na svetu. Ne zaradi denarja, ampak zaradi dobrih in prijaznih ljudi, ki smo doma tu, v naši občini Grosuplje, kjer se konča Ljubljana in prične mehko dolenskih gričev in zelenih dolin, kjer se mestni utrip spogleduje s spokojnostjo podeželja, kjer iz nas veje misel krščenca škocjanske fare Primoža Trubarja, da moramo tu »stati in obstati« in kjer nam mladi France Prešeren s Kopanja nazdravlja »Bog našo nam deželo, Bog živi ves slovenski svet«!

Vse najboljše, občina Grosuplje, in še na mnoga zdrava in uspešna leta!

Dr. Peter Verlič,
župan občine Grosuplje

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Verlič', written over a light blue horizontal line.

O OBČINI GROSUPLJE...

Občina Grosuplje je srednje velika slovenska občina, ki leži na jugovzhodnem robu slovenskega glavnega mesta. Velika je 134 km² in ima 19.711 prebivalcev. Znana je predvsem po svoji bogati kulturni in zgodovinski dediščini in Grosuplje kot razvito obrtno in industrijsko mesto, ki je od Ljubljane oddaljeno le dobrih deset minut vožnje po avtocesti v smeri proti Novemu mestu.

Občina zajema Grosupeljsko kotlino, ki jo sestavljajo Šmarska dolina, Grosupeljsko in Radensko polje ter okoliška hribovja, za katera so značilne številne manjše doline in kraška polja. Razen Kuclja, ki meri 743 metrov, noben hrib ne presega 700 metrov višine, razlika med kotlinskim dnom in vrhovi vzpetin pa komaj kje preseže 300 metrov.

Naselje Grosuplje je danes upravno, gospodarsko in prometno središče. Samo pred dobrimi sto leti pa je bilo v Grosupeljski kotlini glavno središče Šmarje, le Škocjanski hribi so imeli cerkveno in deloma gospodarsko središče v Škocjanu - slednje je bilo povezano tudi s Turjakom in Velikimi Laščami.

Viri Grosuplje prvič omenjajo leta 1136 kot last šentviške cerkve, kasneje je bil lastnik naselja stiški samostan. Prvi zapis imena je bil Groslupp (pozneje pa Grasslupp ali Grazlup). Samo ime Grosuplje ima kar 13 razlag imena Grosuplje, vendar se med seboj razlikujejo.

Grosuplje je dobilo svojo prvo železnico 17. septembra 1893 (na kar nas spominja tudi grosupeljski krajevni praznik). Prva železnica je potekala na progi proti Kočevju, leto pozneje pa še do Novega mesta. V bližini železniške postaje Grosuplje je danes postavljena muzejska lokomotiva, izdelana leta 1907 v Budimpešti, po Sloveniji pa je pričela voziti leta 1938. Grosuplje je dobilo prvo avtobusno zvezo z Ljubljano že pred vojno, redno primestno avtobusno zvezo pa leta 1971 (ko je avtobus pričel voziti vsako uro).

Danes občina Grosuplje spada med najbolj razvite v Sloveniji. Kljub dokaj številnim in raznolikim delovnim mestom ter vedno večji trgovski in obrtni ponudbi je Grosuplje močno povezano z Ljubljano. Prav zaradi bližine Ljubljane so mnogi Grosupeljčani tam zaposleni in opravljajo svoje večje nakupe v tamkajšnjih trgovskih centrih.

O grbu Občine Grosuplje

Osrednji motiv grba Občine Grosuplje je oblikovalsko posodobljena podoba poznohalštatske svinčene svastike štirih konjskih glav, najdene na Magdalenski gori, in ponazarja osnovni značaj nastanka in razvoja širšega Grosupljega (tranzitna baza sprva konjskih vpreg, danes pač drugačnih).

Hkrati spominja na črko G in s svojo generalno ciklično obliko na simbol gibanja in razvoja.

Glavne smernice, ki so privedle do oblikovanja sedanje podobe grba Občine Grosuplje so:

- razpoznavnost,
- sodobnost,
- čistost in jasnost,
- vsečnost,
- heraldičnost.

V grbu sta uporabljeni dve barvi: zelena kot nepogrešljiv simbol dolenske pokrajine in rdeča kot simbol aktivnosti in razvoja.

Naraščanje števila prebivalstva v občini Grosuplje

LETO	ŠT. PREB. V OBČINI GROSUPLJE
1995 (december)	14.276
2000 (december)	15.515
2005 (november)	16.898
2010 (december)	18.694
2015 (junij)	19.711

Vir podatkov: Centralni register prebivalstva

V grosupeljski občini je 67 naselij. Največje naselje je Grosuplje s 6.978 prebivalci.

S 1.509 prebivalci mu sledi Šmarje – Sap. Tretji kraj po velikosti je Brezje pri Grosupljem, ki šteje 949 prebivalcev.

Več kot 500 prebivalcev imajo še: Polica, Ponova vas, Spodnja Slivnica in Veliko Mlačevo.

Občina Grosuplje

USTANOVITEV OBČINE GROSUPLJE

25. junija 1991 je Slovenija stopila na pot samostojne in demokratične države. Na pot svobodnega, samozavestnega in ustvarjalnega duha, utemeljenega na evropskih vrednotah, ki smo jih utrdili z vstopom naše države v Evropsko unijo. Slovenski narod je dobil svojo državo.

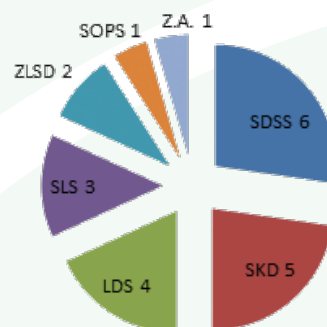
23. decembra 1991 smo Slovenci sprejeli in razglasili Ustavo Republike Slovenije. Ustava Republike Slovenije ter v letu 1993 in 1994 sprejeta Zakon o lokalni samoupravi in Zakon o upravi so bili podlaga za pričetek procesa reorganizacije državne uprave in uvedbe lokalne samouprave v letu 1995. Slovenci smo se tako srečali z dvema novima organizacijskima oblikama na področju javne uprave, in sicer z upravno enoto in občino.

Po predhodno opravljenih referendumih za ustanovitev občin, 29. 5. 1994, in na podlagi Zakona o ustanovitvi občin je bilo ustanovljenih 147 občin, med njimi tudi Občina Grosuplje. Nova Občina Grosuplje je začela delovati **1. januarja 1995** in je prevzela naloge, ki zadevajo življenjske potrebe njenih prebivalcev.

Pregled sestave Občinskega sveta Občine Grosuplje po posameznih mandatih

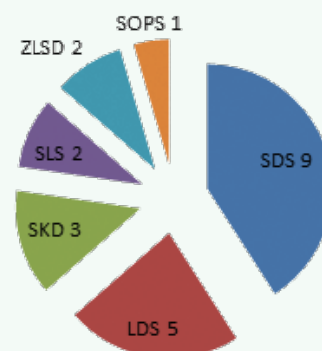
1. lokalne volitve v organe občin kot temeljne enote lokalne samouprave so bile izvedene 4. decembra 1994. Za župana občine Grosuplje je bil izvoljen Rudolf Rome, Občinski svet Občine Grosuplje pa je sestavljalo 22 občinskih svetnic in svetnikov naslednjih svetniških skupin:

- 6 članov Socialdemokratske stranke Slovenije (SDSS),
- 5 članov Slovenskih krščanskih demokratov (SKD),
- 4 člani Liberalne demokracije Slovenije (LDS),
- 3 člani Slovenske ljudske stranke (SLS),
- 2 člana Združene liste socialnih demokratov (ZLSD),
- 1 član Slovensko obrtno podjetniške stranke (SOPS),
- 1 član Zelene alternative (ZA).

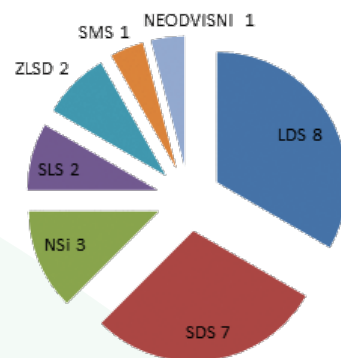
2. lokalne volitve za mandatno obdobje 1998 – 2002 so potekale 22. novembra 1998, župana občine Grosuplje Janeza Lesjaka smo dobili v drugem krogu lokalnih volitev, 6. decembra 1998. Občinski svet Občine Grosuplje je v tem mandatnem obdobju sestavljalo 22 občinskih svetnic in svetnikov naslednjih svetniških skupin:

- 9 članov Socialdemokratske stranke Slovenije (SDS),
- 5 članov Liberalne demokracije Slovenije (LDS),
- 3 člani Slovenskih krščanskih demokratov (SKD),
- 2 člana Slovenske ljudske stranke (SLS),
- 2 člana Združene liste socialnih demokratov (ZLSD),
- 1 član Slovensko obrtno podjetniške stranke (SOPS).

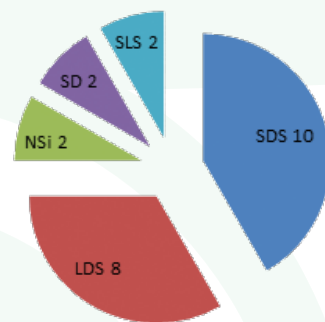
10. novembra 2002 so potekale **3. lokalne volitve** za mandatno obdobje 2002–2006. Za župana občine Grosuplje je bil ponovno izvoljen Janez Lesjak, v Občinski svet Občine Grosuplje v tem mandatnem obdobju pa je bilo izvoljenih 24 občinskih svetnic in svetnikov naslednjih svetniških skupin:

- 8 članov Liberalne demokracije Slovenije (LDS),
- 7 članov Socialdemokratske stranke Slovenije (SDS),
- 3 člani Nove Slovenije – Krščanske ljudske stranke (NSi),
- 2 člana Slovenske ljudske stranke (SLS),
- 2 člana Združene liste socialnih demokratov (ZLS),
- 1 član Stranke mladih Slovenije (SMS),
- 1 neodvisni član (Lista mladih za Grosuplje).

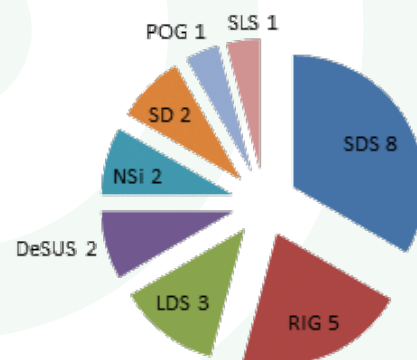
22. oktobra 2006 so potekale **4. lokalne volitve** za mandatno obdobje 2006–2010. Tudi tokrat je bil, sicer v drugem krogu lokalnih volitev, ki so potekale 12. novembra 2006, za župana občine Grosuplje izvoljen Janez Lesjak. Občinski svet Občine Grosuplje v tem mandatnem obdobju je sestavljalo 24 občinskih svetnic in svetnikov naslednjih svetniških skupin:

- 10 članov Slovenske demokratske stranke (SDS),
- 8 članov Liberalne demokracije Slovenije (LDS),
- 2 člana Nove Slovenije – Krščanske ljudske stranke (NSi),
- 2 člana Slovenske ljudske stranke (SLS),
- 2 člana Socialnih demokratov (SD).

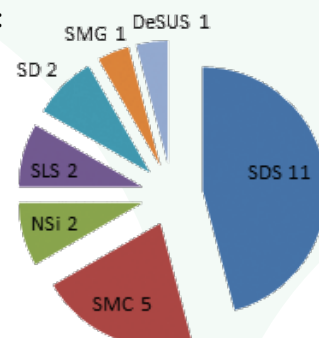
5. lokalne volitve za mandatno obdobje 2010–2014 so potekale 10. oktobra 2010, za župana občine Grosuplje je bil v drugem krogu lokalnih volitev, te so potekale 24. oktobra 2010, izvoljen dr. Peter Verlič. V Občinski svet Občine Grosuplje pa so bili v mandatnem obdobju 2010–2014 izvoljeni občinski svetnice in svetniki naslednjih svetniških skupin:

- 8 članov Slovenske demokratske stranke (SDS),
- 5 članov Liste »Rad imam Grosuplje« (RIG),
- 3 člani Liberalne demokracije Slovenije (LDS),
- 2 člana Demokratične stranke upokojencev Slovenije (DeSUS),
- 2 člana Nove Slovenije – Krščanske ljudske stranke (NSi),
- 2 člana Socialnih demokratov (SD),
- 1 član Samostojne liste za bolj prijazno občino Grosuplje (POG),
- 1 član Slovenske ljudske stranke (SLS).

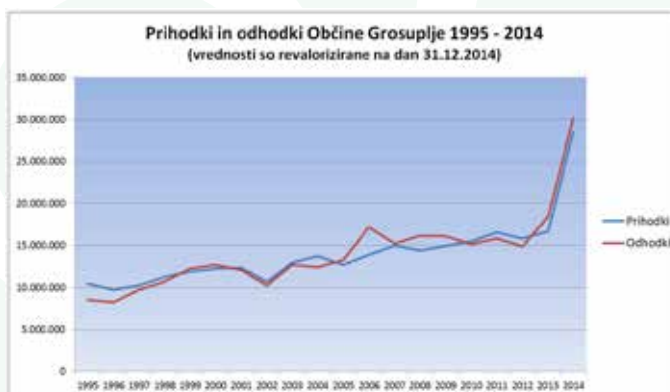

5. oktobra 2014 so potekale že **6. lokalne volitve** v naši državi. Tudi na teh volitvah je bil za župana občine Grosuplje za mandatno obdobje 2014–2018 izvoljen dr. Peter Verlič. Občinski svet Občine Grosuplje v tem mandatnem obdobju pa sestavljajo občinski svetnice in svetniki naslednjih svetniških skupin:

- 11 članov Slovenske demokratske stranke (SDS),
- 5 članov Stranke Mira Cerarja (SMC) (sedaj Stranke modernega centra),
- 2 člana Nove Slovenije – krščanskih demokratov (NSi),
- 2 člana Slovenske ljudske stranke (SLS),
- 2 člana Socialnih demokratov (SD),
- 1 član Demokratične stranke upokojencev Slovenije (DeSUS),
- 1 član Liste »Mladi za Grosuplje -SMG«.

Pregled prihodkov in odhodkov skozi proračun Občine Grosuplje v obdobju od leta 1995 do leta 2014

Občina Grosuplje je v 20 letih realno v povprečju poslovala s cca 14 mio prihodki letno s trendom višanja, in sicer od najnižjega v višini 9.7 mio € v letu 1996 do najvišjega v višini 28.5 mio € v letu 2014.

Večji del prihodkov je občina pridobila iz naslova davčnih prihodkov, to je predvsem dohodnine in nedavčnih prihodkov, med katere spada kot največji komunalni prispevek. Prihodke je občina pridobivala tudi s prodajo svojega premoženja, zadnja leta pa tudi s finančnimi transferi s strani države in EU skladov za investicije.

Seveda je trendu rasti prihodkov sledil trend rasti odhodkov. Tudi ti so v povprečju realno znašali 14 mio € letno, kar kaže, da je bila občina sposobna v povprečju kriti vse odhodke s prihodki in da je bilo potrebno le minimalno zadolževanje. V posameznih letih pa je občina kljub temu morala za pokritje vseh nastalih stroškov najeti dolgoročne kredite. To je bilo v letih 2003, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010 in 2014.

Tekoči odhodki so po letih enakomerno naraščali. Sem spadajo predvsem odhodki namenjeni pokrivanju stroškov plač, pisarniškega in splošnega materiala ter storitev, obratovalnih stroškov stavb v lasti občine, stroškov tekočega vzdrževanja stavb v lasti občine in najemnin. Med te odhodke spadajo v visokem deležu tudi vsi finančni transferi gospodinjstvom in posameznikom ter javnim zavodom.

V deležu odhodkov je občina relativno velik delež sredstev namenjala investicijskim odhodkom. Deleži so se gibali od najnižjega v letu 2010, ko je znašal 33%, do najvišjega v letu 2014, ko je znašal 68%. Dinamika gibanja investicijskih odhodkov je bila po letih bolj razgibana. Realno smo največ sredstev za investicije porabili v letih 2014, 2013, 2006 in 2008.

Jelka Kogovšek,
vodja urada za gospodarstvo, finance in družbene dejavnosti

Načrtovanje in uresničevanje prostorskih ureditev in umerjanje urbanizma v občini Grosuplje

Za načrtovanje in uresničevanje prostorskih ureditev in umerjanje urbanizma v občini Grosuplje so bili v zadnjih 20 letih sprejeti prostorski akti, ki so temeljili na Dolgoročnem in Družbenem planu za obdobje od leta 1986–2000 in dolgoročnih planih iz preteklih obdobj. Podrobnejši prostorski razvoj pa se je usmerjal s prostorskimi ureditvenimi pogoji - PUP, ki so celovito spremembo doživeli v letu 2005 kot Generalni PUP.

V letu 2012 je bil sprejet Občinski prostorski načrt Občine Grosuplje – OPN, kot nova oblika prostorskega načrtovanja, ki temelji na celotni spremembi zakonodaje od leta 2007 in usmerja prostorsko načrtovanje na državnem in lokalnem nivoju. OPN tako usmerja razvoj občine s strateškega in z izvedbenega vidika.

Določena območja v občini Grosuplje so potrebovala tudi več skrbnega in podrobnejšega načrtovanja in so se v obliki odlokov in kartografskega dela sprejemala kot zazidalni načrti, ureditveni načrti, lokacijski načrti in občinski podrobni prostorski načrti.

Za uresničevanje zastavljenih ciljev so bili sprejeti podrobnejši prostorski akti za **stanovanjsko poslovno gradnjo**: v letu 1999 so bili sprejeti zazidalni načrti za stanovanjsko sosesko Dvori III in Dvori IV (sprememba v letu 2003), za stanovanjsko sosesko Sončni dvori (sprememba v letu 2003 in 2006), v letu 2002 in 2004 za Družbeni dom Grosuplje, v letu 2005 za Upravni trikotnik, v letu 2007 za stanovanjsko gradnjo v Šmarju – Sapu, v letu 2010 za stanovanjsko poslovno gradnjo Pri pošti v Grosupljem, v letu 2012 za Center Šmarje (poslovno stanovanjsko gradnjo z ureditvijo otroškega igrišča in parka na mestu starega pokopališča v Šmarju).

Za **ureditve gospodarskih oziroma poslovnih in trgovskih con**: v letu 1999 so bili sprejeti TOC II in TOC III (sprememba v letih 2004 in 2007), območje poslovno trgovskih dejavnosti Vele – Tuš (sprememba v letih 2002 in 2004), v letu 2003 za območje Pentlja – Cikava, v letu 2006 večja sprememba zazidalnega načrta Eurotrans. V pripravi je prostorski akt novega gospodarskega območja OPPN Gospodarska cona Jug.

Za **komunalne ureditve**: v letu 1998 Komunalna deponija Špaja dolina (sprememba v letu 2007), ureditev pokopališča Resje v Grosupljem (sprememba v letih 1996 in 2006), v letu 1991 zadrževalnik Veliki Potok (sprememba v letu 2001), v letu 2007 zadrževalnik Bičje.

Za **šolstvo**: v letu 1997 Šola Brinje (sprememba v letu 2004) in za **kmetijstvo**: v letu 2014 za preselitev kmetijskega gospodarstva Šircelj v Gorenji vasi.

Miha Simončič, vodja urada za prostor

POTOVANJE OBČINE GROSUPLJE OD LETA 1995 DO LETA 2015

Občina Grosuplje se je na svoji 20 let dolgi poti v novih mejah ves čas razvijala in zasledovala potrebe in želje svojih občank in občanov, vsako leto bolj pa se zaveda tudi pomena varovanja svojega okolja in svojih naravnih danosti. Občina Grosuplje se ves čas zavzema za cilje varne, zelene in povezane občine. Da se občanke in občani počutimo prijetno in varno, je v občini poskrbljeno za vrtce in šole, za zdravstveno oskrbo, pa tudi za dobro in varno urejeno prometno infrastrukturo. Življenje v naši občini je kakovostno in zdravo, zato se izvajajo različni projekti v skrbi za čisto okolje. Občina Grosuplje ima bogato družbeno življenje, s številnimi športnimi, kulturnimi in drugimi društvi, je prijazno do mladih in starejših, z medgeneracijskim sodelovanjem. Povezuje pa se tudi navzven in je odprta za sodelovanje, za prijateljstvo in povezovanje tudi z drugimi občinami in širše.

Občina Grosuplje je po podatkih Statističnega letopisa leta 1995 štela 14.276 prebivalcev, danes nas je 19.977, skoraj 20.000. Nastajale so nove obrtno-podjetniške in industrijske cone, pa tudi nova stanovanjska naselja, posebej velja omeniti Dvore ob Ljubljanski cesti v Grosupljem s skoraj 100 stanovanji, zgrajenimi v letih 2001–2005, in Sončne dvore v Brezju pri Grosupljem s 340 stanovanji, zgrajenimi v letih 2004–2006. Dobili smo Adamičev center med Adamičevo in Taborsko cesto v Grosupljem, kjer se v spodnjih prostorih nahajajo trgovine, lokali in pisarne, v višjih nadstropjih pa stanovanja. Leta 2001 se je tja po velikonočnih praznikih z lokacije na Kolodvorski cesti v nove prostore preselila tudi občinska uprava. Nasproti pa je leta 2009 zrasla nova poslovna stavba, kjer se med drugim nahaja Upravna enota Grosuplje, pa tudi Družbeni dom Grosuplje. Grosuplje je bilo leta 2005 razglašeno za mesto.

Naraščanju števila prebivalcev in prebivalcev občine Grosuplje smo ves čas sledili z zagotavljanjem novih mest v vrtcih in šolah, z izboljšanjem zdravstvene oskrbe, razvoju pa je sledila tudi prometna infrastruktura.

Leta 1996 je bil v občini Grosuplje ustanovljen samostojni Vzgojno varstveni zavod Kekec Grosuplje, z enotami **Kekec**, **Tinkara in Rožle** v Grosupljem in z enoto **Pika** v Šmarju – Sapu. V tem letu so se malčki razveselili tudi novih igral na zunanjih igriščih vrtca Kekec in vrtca Rožle. Že takrat pa so se kazale potrebe po večjem številu prostih mest v vrtcih, zato smo že v naslednjem letu v enoti vrtca Kekec z nadzidavo objekta pridobili 3 nove oddelke.

Leta 1998 se je štirim enotam Vzgojno varstvenega zavoda Kekec Grosuplje na cesti Za gasilskim domom v Grosupljem pridružila **Mojca**. Enota Mojca je imela na tej lokaciji prostore v najemu, zato se je leta 2010 preselila v novozgrajene prostore na Kersnikovo ulico v Grosupljem.

Leta 2003 je svoja vrata odprl vrtec **Kosobrin**, ki gostuje v prostorih šole v Št. Juriju. Leta 2006 pa smo se v Grosupljem razveselili še ene nove večje enote, v kateri vzgojitelji in vzgojiteljice vzpodbujajo radovednost, radoživost in samozavest naših najmlajših. Svoja vrata je odprl vrtec **Pastirček**. Notranjost vrtca se ponaša s 5 igralnicami, vsaka s svojimi sanitarijami ter garderobo, v okolici vrtca se razprostirajo velike igralne površine.

Leta 2008 so se šolarkam in šolarjem v šoli v Žalni z enoto **Zvonček** pridružili še vrtčevski otroci, ti pa od leta 2012 v enoti **Trobentica** s svojo razigranostjo bogatijo tudi življenje v šoli na Kopanju.

Ker je število malčkov v naši občini še kar naprej naraščalo, so se vsem tem enotam Vzgojno varstvenega zavoda Kekec Grosuplje pridružili še 4 vrtci s koncesijo: leta 2011 vrtca Sonček in Kobacaj, leta 2012 pa še vrtca Jurček in Biba, ki našim malčkom prav tako omogočajo varno, zdravo, spodbudno in kreativno okolje.

Leta 2012 je naše najmlajše pričakalo veliko presenečenje. Novih igral so se razveselili otroci v vrtcih

Veselje, smeh in razigranost naših najmlajših na novih igralih.

Kekec, Tinkara, Pastirček, Mojca, Rožle in Pika. Vrtec Kekec pa je leta 2014 svoje malčke presenetil tudi z novo preobleko. Fasada vrtca po novem ni samo lepša in bolj živahnih barv, vrtec je tudi okolju prijaznejši.

Štejemo leto 2015. V enotah Vzgojno varstvenega zavoda Kekec Grosuplje skozi igro in smeh danes vsak dan odkriva nekaj novega in si širi svoja obzorja 132 vzgojiteljic in vzgojiteljev ter ostalih zaposlenih skupaj s 761 našimi najmlajšimi, tem pa se pridružujejo še malčki, ki jim dnevno varstvo nudijo vrtci Sonček, Kobacaj, Jurček in Biba.

V tednu otroka, 2. oktobra 2012, smo v vrtcu Kekec s prerezom traku slovesno odprli nova igrala.

Tako kot so v naši občini rasle potrebe po novih prostih mestih v vrtcih za naše malčke, so rasle tudi potrebe po novih šolskih učilnicah za naše osnovnošolce.

Leta 1997 je bila ustanovljena samostojna Osnovna šola Brinje Grosuplje, ki je bila do tedaj organizacijska enota Osnovne šole Louisa Adamiča Grosuplje. V sestavo Osnovne šole Brinje Grosuplje pa smo poleg centralne šole, ki je imela svoje prostore takrat na Adamičevi cesti 29 v Grosupljem, umestili tudi Podružnično šolo Polica in podružnično šolo s prilagojenim programom.

Šentjurski šolarji so se nove Podružnične šole Št. Jurij razveselili leta 2003.

24. junija 2013 smo praznovali 10. rojstni dan Podružnične šole Št. Jurij. Na praznovanju smo se z vlakom znanja, v katerega v novi podobi potniki vstopajo in izstopajo že 10 let, popeljali v preteklost, pa tudi na druge kontinente sveta in v domišljijki svet, poln glasbe, plesa in veselja. Razveselili smo se tudi torte in skupaj upihčili 10 svečk.

Že leta 1997 je bil izdelan idejni projekt nove šole z večnamensko športno dvorano, graditi smo jo pričeli leta 1998, 2 leti pozneje pa sta novi **Osnovna šola Brinje Grosuplje** in **Športna dvorana Brinje Grosuplje** odprli svoje prostore za našo uka želno mladino, pa tudi za naše rekreativce in športnike.

Nova šola je lahko z 18 rednimi oddelki, s 4 oddelki s prilagojenim programom ter z 1 oddelkom delovnega usposabljanja sprejela približno 50 zaposlenih in 564 učencev. Prav tako je nova šola omogočila, da so lahko po novem vsi učenci v občini Grosuplje pouk obiskovali samo v dopoldanskem času. Učenci Osnovne šole Brinje Grosuplje, ki so prej pouk

Nova Podružnična šola Žalna je svoja vrata za naše šolarje odprla leta 2008.

Pred šolo v Žalni na klopci sedita učenec in učenka.

obiskovali na Adamičevi cesti v Grosupljem, so se preselili v novo šolo na Ljubljanski cesti v Grosupljem. Učenci nižje stopnje iz Osnovne šole Louisa Adamiča Grosuplje na Tovarniški cesti v Grosupljem pa so po novem pouku obiskovali v šoli na Adamičevi cesti v Grosupljem, popoldanski pouk je bil tako odpravljen tudi na Osnovni šoli Louisa Adamiča Grosuplje na Tovarniški cesti.

Nova Športna dvorana Brinje Grosuplje je v dopoldanskem času namenjena osnovnošolcem, popoldne pa tudi športnim društvom, klubom in vsem občankam in občanom, ki si želijo okrepiti telo in duha. Dvorana sprejme do 800 navijačev, kulturne prireditve pa si lahko v njej ogleda celo 1.500 ljudi.

Urejeno je tudi zunanje športno igrišče z atletsko stezo, kjer so na svoj račun prišli ljubitelji rokometu, košarke, atletike in celo odbojke na mivki.

Kmalu se je pokazalo, da potrebam naših šolarjev ne zadostuje več šola v Št. Juriju. Ta šola je svoja vrata odprla že daljnega leta 1869, prostori šole pa niso več omogočali kvalitetnega poučevanja, individualnega pouka, interesnih dejavnosti in športne vzgoje. Na vidiku je bila tudi uvedba devetletke.

Temeljni kamen nove šole smo položili leta 2002, šentjurski šolarji pa so se težko pričakovane selitve v novozgrajeno **Podružnično šolo Št. Jurij** razveselili leta 2003. Šola nudi prostor za pet oddelkov, v katerih poteka pouk od 1. do 5. razreda. V pritličju šole so večnamenska avla, jedilnica, knjižnica, prostor za mirno delo učencev ter pomožni in servisni prostori. V nadstropju šole se nahajajo razredi in prostori za upravni del šole.

V svoje moderno, a še vedno domačno zavetje je leta 2012 učenke in učence sprejela prenovljena Podružnična šola Kopanj.

Šola nudi prostor tudi vrtčevskim otrokom, v njej je svoje mesto našla enota Kosobrin, telovadnica pa je namenjena tudi krajanom in tako služi še za različne kulturne in rekreativne dejavnosti v kraju.

V položaju, v kakršnem se je znašla šola v Št. Juriju, je bila kmalu tudi šola v Žalni. Kljub solidnemu vzdrževanju stavbe, zgrajene leta 1908, je bila dotrajana. V letu 2006 smo objekt porušili, na njenem mestu pa je zrastle nova **Podružnična šola Žalna**, ki smo jo slovesno predali svojemu namenu leta 2008. Pred šolo na klopci sedita tudi »učenec« in »učenka«, kip izpod rok akademske kiparke in nekdanje učenke šole Lučke Koščak, sredstva za njiju je prispeval grosupeljski podjetnik Lado Kastelec, prav tako nekdanji učenec šole.

Že 150 let mineva od izgradnje šole na osamelcu, ki tako že vse od leta 1865 uživa v družbi vedoželjnih misli in navihanih src. 150. obletnico šole smo s prireditvijo obeležili v četrtek, 23. aprila 2015, v prostorih šole, kjer so nas učenci z igro popeljali v čas črnih bukev in cesarja Franca Jožefa, danes pa so pravi eko frajerji.

Prostorske težave so pestile učenke in učence tudi v šolah na Polici in v Šmarju – Sapu, šolo na Kopanju pa je bilo potrebno obnoviti. **Podružnična šola Kopanj** je leta 2012 doživela temeljito rekonstrukcijo in tako šolarje povabila v svoje moderno, a še vedno domačno zavetje. Prenovljena stavba pod svoje okrilje ni sprejela le šolske temveč tudi predšolske otroke, vsakodnevni živčav tako tam popestrijo tudi otroci iz vrtca Trobentica.

20. septembra 2013 smo slovesno odprli prenovljeno otroško in mladinsko športno igrišče Šmarje – Sap, v celoti financirano s pridobljenimi evropskimi sredstvi.

Razširili smo šolo v Šmarju – Sapu in že leta 2013 je **Podružnična šola Šmarje - Sap** pridobila kar tri velike učilnice, med katerimi so tudi: učilnica za gospodinjstvo s kuhinjo, manjši kabinet, trim kabinet oz. mala telovadnica, nastalo je tudi novo povezovalno stopnišče. S sredstvi Evropske unije, pridobljenimi preko programa LEADER LAS, smo prenovili tudi otroško in mladinsko športno igrišče poleg šole. Sočasno z razširitvijo šole je potekala še njena energetska sanacija. Leta 2014 pa smo energetske prenovili tudi Osnovno šolo Louisa Adamiča Grosuplje na Tovarniški cesti v Grosupljem.

23. decembra 2013 smo slovesno odprli razširitev podružnične šole Šmarje – Sap, ki je bila že takrat s 330 učenci največja podružnična šola v Sloveniji

Nove šole se bodo gotovo lahko kmalu razveselili tudi učenci, ki obiskujejo šolo na Polici. Lokacija je izbrana, idejne zasnove so narejene in kmalu bo začela svoje obrise dobivati nova **Podružnična šola Polica**, ki bo za šolarke in šolarje svoja vrata odprla septembra 2016.

Danes v Osnovni šoli Louisa Adamiča Grosuplje 158 učiteljic in učiteljev ter ostalih zaposlenih skupaj s 1.386 bistrimi glavami bogati svoje znanje in izpopolnjuje svoje veščine, tem pa se pridružuje še 86 učiteljic in učiteljev ter ostalih zaposlenih, skupaj s 671 bistrimi glavami v Osnovni šoli Brinje Grosuplje.

Vzdolž hriba, desno od zdravstvenega doma, smo odstranili vrhnji sloj zemljine, zdrobili spodaj ležeče kamnine in izkopal veliko gradbeno jamo.

Porast števila prebivalstva v naši občini je narekoval tudi potrebe po izboljšanju zdravstvene oskrbe. Že leta 1954 je bila zgrajena stavba na Koščakovem hribu v Grosupljem, ki je prvotno služila za zdravljenje tuberkuloznih bolnikov, kot izpostava Bolnišnice Golnik, kasneje pa so jo preuredili v zdravstveni dom. Sprva so bili prostori primerni, z naraščanjem števila prebivalcev v naši občini pa je naraščalo tudi število pacientov, s tem pa potrebe po novih splošnih in specialističnih ambulantah. Stanje se je nekoliko izboljšalo leta 1986, ko se je domu dogradil prizidek, v katerem je sedaj locirano zobozdravstvo in predšolsko zdravstvo, vendar so prostori splošne medicine sčasoma kljub temu postajali vse bolj neustrezni.

12. marca 2014 so si župan dr. Peter Verlič, direktor Zdravstvenega doma Grosuplje Janez Mervič in direktor GIC Gradnje Ivan Cajzek nadeli čelade, rokavice in slovesno položili temeljni kamen za izgradnjo prizidka k Zdravstvenemu domu Grosuplje.

Leta 2014 smo dočakali velik pozitiven premik k izboljšanju zdravstvene oskrbe v naši občini, položili smo temeljni kamen za izgradnjo novega težko pričakovane **prizidka k Zdravstvenemu domu Grosuplje**. Z izgradnjo novega prizidka smo pridobili kar 8 splošnih ambulant, urinski in hematološki laboratorij, službo nujne medicinske pomoči, garažo, tehnične prostore in povezovalni hodnik. Dostop gibalno oviranim v vse objekte omogoča dvigalo. Še v istem letu smo nove prostore, prijetnejše tako za paciente kot za zdravstveno osebje, slovesno predali svojemu namenu.

Danes v Zdravstvenem domu Grosuplje nudijo dobro zdravstveno oskrbo cca 18.000 pacientom 102 zdravniški in zdravnice, medicinske sestre, zdravstveni tehniki ter ostali zaposleni.

Da pa bo zdravstvena oskrba za naše občanke in občane kar najboljša, sta poleg Lekarne Grosuplje na Adamičevi cesti v Grosupljem svoja vrata odprli še Lekarna Sončni dvori leta 2010 v Brezju pri Grosupljem in Lekarna Kosobrin leta 2012 v Grosupljem. Še v letošnjem letu pa bo svoja vrata odprla še ena lekarna v Grosupljem, poleg zdravstvenega doma, da bo tako s svojo dostopnostjo vsem nam kar najbolj prijazna. Kljub vsemu pa ostaja želja vseh nas, da nam bo zdravje dobro služilo in da se bomo lahko na zdravstveno osebje le malokrat obrnili.

22. decembra 2014 smo slovesno odprli nov Zdravstveni dom Grosuplje. Trak so prerezali župan dr. Peter Verlič, direktor Zdravstvenega doma Grosuplje Janez Mervič in ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Anton Jamnik.

Slovesnosti so prisostvovali visoki gostje, z nami pa so se veselili tudi številni naši občanke in občani.

Zdravstveni dom Grosuplje je z novimi prostori prijetnejši tako za paciente kot za zdravstveno osebje.

Skozi celotno obdobje 20-letne zgodovine naše občine v sedanjih mejah so se po vseh krajevnih skupnostih urejale, modernizirale in rekonstruirale ceste: lokalne ceste v dolžini 112,6 km, krajevne ceste v dolžini 21,6 km in 110,4 km javnih poti. Kljub temu pa je cestna infrastruktura razvoju občine zadnja leta že težko sledila. Nastajale so nove stanovanjske soseske, večalo se je število prebivalcev, vedno bolj obremenjene so bile tudi naše ceste.

Krožišče pred občinsko hišo krasi konjiček, replika konj s keltske svastike, ki ga naša občina nosi tudi v grbu.

V občini Grosuplje smo tako v zadnjih letih zgradili kar šest krožišč. Med Adamičevo cesto in Cesto na Krko v Grosupljem je leta 2008 nastalo **krožišče pri Kovinastroju**. Krožišče krasi skulptura iz nerjaveče kovine, ki jo je izdelala družba Kogast. Leta 2010 je na Adamičevi cesti v Grosupljem nastalo novo **krožišče Brvace**, ki so mu v letu 2011 sledila še tri nova krožišča. Prvo je bilo **krožišče pri Logotu** na Ljubljanski cesti v Grosupljem, ki sta mu sledila še **krožišča pri Fortuni in Pod gozdom** na Adamičevi cesti v Grosupljem. Krožišči pri Logotu in Pod gozdom sta sicer montažni, vendar pa vse kaže na to, da bosta kmalu stalni.

Leta 2013 smo svojemu namenu predali še eno krožišče v naši občini, **krožišče pri Občini Grosuplje**, med Adamičevo in Taborsko cesto v Grosupljem, ki pa je svojo končno podobo dobilo leto pozneje, ko je Rotary klub Grosuplje občanom podaril spomenik – repliko konja s keltske svastike, ki predstavlja tudi grb občine Grosuplje.

Krožišča so zagotovila boljšo prometno varnost, boljša pa je tudi pretočnost prometa skozi našo občino.

Urejene ceste, pločniki, prehodi za pešce, krožišča so še kako pomembni za prometno varnost vseh nas. V ta namen smo poleg številnih hitrostnih ovir po naši občini dobili tudi dva semaforja, prvega leta 2007 pri Osnovni šoli Brinje Grosuplje in drugega leta 2012 pri Podružnični šoli Šmarje – Sap.

V naši občini pa si ne prizadevamo samo, da bo cestni promet kar se da varen, ampak da bo tudi okolju prijazen. V ponedeljek, 29. avgusta 2011, natančneje ob 4.22 uri zjutraj, je po Grosupljem in vse do Ljubljane prvič zapeljala nova mestna **linija Ljubljanskega potniškega prometa 3G**. Nova linija 3G je potnikom iz Grosupljega omogočila, da se v Ljubljano zapelje-

jo z enotno mestno kartico Urbano veliko ceneje, enostavnejše, modernejše, potnikom prijaznejše in zlasti tako, kot to poznajo že po vseh razvitejših deželah v svetu. Uskladili smo namreč linije mestnega in medkrajevnega potniškega prometa, prvič določili območja potovanja in tako potnikom omogočili potovanje z enotno vozovnico. Bistveno pri tem je to, da je mobilnost uporabnika z uporabo ene same vozovnice veliko večja.

Omogočili smo tudi vzhodnemu delu Grosupljega boljši dostop v mrežo linij LPP, zato smo na cesti Ob Grosupeljščici uredili dve novi avtobusni postajališči, in sicer pri Domu starejših občanov Grosuplje in pri Domu obrtnikov Grosuplje. Da pa je prebivalcem v stanovanjskih objektih ob potoku Grosupeljščica omogočen še enostavnejši in hitrejši dostop do novega avtobusnega postajališča pri Domu obrtnikov Grosuplje, smo čez potok namestili premostitveni objekt **Brv ljubezni**, ki je Grosuplje tudi estetsko in vsebinsko obogatil. Leta 2013 smo dostopnost okolju prijaznega javnega potniškega prometa našim občanom še približali. Z Urbano ni mogoče potovati le po mestu Grosuplje, ampak se lahko z novimi linijami 71, 72, 73, 74, 75 in 76 popeljemo po celotni občini Grosuplje, vse do Spodnje Slivnice, Škocjana, Luč in do Police.

2. septembra 2011 smo slovesno odprli novo mestno linijo Ljubljanskega potniškega prometa 3G. Linija 3G je v Slovenijo prinesla uvedbo conskega sistema.

Integrirana linija 3G je že v prvem letu delovanja prinesla izredne rezultate, saj se je število potnikov na tej relaciji povečalo kar za 38,2 %. Načrti Občine Grosuplje pa se na področju javnega prometa in trajnostne mobilnosti s tem projektom ne zaključujejo. S Slovenskimi železnicami bomo v prihodnje vpeljali isto vozovnico kot za mestni promet tudi za vlak.

Brv ljubezni omogoča prebivalcem v stanovanjskih objektih ob potoku Grosupeljščica še enostavnejši in hitrejši dostop do novega avtobusnega postajališča pri Domu obrtnikov Grosuplje.

In že smo prešli na zelene, okolju prijazne projekte v naši občini.

Organiziran odvoz komunalnih odpadkov se je v Grosupljem pričel v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja in se do leta 1994, ko smo začeli odvažati in deponirati odpadke v novo komunalno deponijo Stehan, razširil na večinski teritorij občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje. Deponija Stehan je bila zgrajena po sodobnih standardih, žal pa je bila lokacija časovno in prostorsko omejena. Občine Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje so pristopile k iskanju nove lokacije. Zgrajena je bila nova **deponija Špaja dolina**, ki je s svojim delovanjem pričela leta 1998, tam pa smo začeli poleg klasičnega odlaganja odpadkov zbirati in sortirati tudi odpadke tako imenovanih ekoloških otokov (papir, steklo, železo), prav tako je bila uvedena pridelava komposta iz bioloških odpadkov, katerega ločeno zbiranje je bilo uvedeno z izgradnjo kompostarne.

Zbirni center Špaja dolina leži ob stari cesti med Grosupljem in Višnjo Goro.

V letu 2014 je bilo v deponiji Špaja dolina z območja naše občine zbranih kar 2.460,95 t mešanih komunalnih odpadkov, 222,28 t steklene embalaže, 1.620,97 t biološko razgradljivih odpadkov, 330,71 t papirja in kartona ter 895,26 t mešane embalaže.

Občina Grosuplje je za izgradnjo kanalizacije in nadgradnjo centralne čistilne naprave prejela 14,7 milijona evrov iz Kohezijskega sklada Evropske unije.

Kot smo že lahko prebrali, so se vseh 20 let po celotni naši občini urejale, modernizirale in rekonstruirale ceste, gradilo pa se je tudi vodovodno omrežje, širil toplovod, dograjevala kanalizacija.

Prav zbiranje, odvajanje in čiščenje odpadnih voda je osnovni pogoj za zdravo in čisto vodo, ki je osnovna človekova dobrina. Čistilno napravo smo v Grosupljem zgradili že leta 1978, med prvimi v Sloveniji, vendar pa zaradi intenzivne izgradnje kanalizacijskih omrežij, velikega povečanja števila prebivalcev, pa tudi večje ekološke ozaveščenosti nas samih in posledično zviševanja standardov za varovanje okolja, tehnične zmogljivosti obstoječe čistilne naprave niso več zadoščale.

19. junija 2015 smo slovesno odprli novo moderno Čistilno napravo Grosuplje. Trak so prerezali župan dr. Peter Verlič, direktor Javnega komunalnega podjetja Grosuplje Stane Stopar in direktor Rika Janez Škrabec.

Leta 2011 je Občina Grosuplje uspešno kandidirala za pridobitev nepovratnih sredstev iz Kohezijskega sklada Evropske unije za prepotrebno ureditev kanalizacijskega omrežja in rekonstrukcijo čistilne naprave v Grosupljem in tako leta 2012 pridobila nepovratna sredstva v višini kar 14,7 milijona evrov.

Na podlagi pridobljenih evropskih sredstev smo zgradili 14.644 metrov nove kanalizacije, 7 črpališč in 3 zadrževalne bazene ter nadgradili obstoječo centralno **Čistilno napravo Grosuplje**. Z novim kanalizacijskim sistemom, ki je zgrajen vodotesno, je preprečeno uhajanje odpadnih voda v tla in naprej v podtalnico. Nova moderna čistilna naprava pa lahko dnevno prečisti do 7.700 m³ odpadne vode, kar zadostuje populaciji do 20.000 prebivalcev. Čistilno napravo Grosuplje smo slovesno predali svojemu namenu junija 2015, sama vrednost izgradnje nove čistilne naprave pa znaša preko 10 milijonov evrov.

Čistilna naprava Grosuplje lahko dnevno prečisti do 7.700 m³ odpadne vode, kar zadostuje populaciji do 20.000 prebivalcev. Očiščena odpadna voda pa odteka v potok Bičje.

Veliko smo slišali o infrastrukturi in o zelenih projektih v naši občini. Predno pa z okolju prijaznimi projekti nadaljujemo, je prav, da nekaj besed namenimo tudi izgradnji **zadrževalnika Bičje**, ki se nahaja med naselji Sela, Brezje pri Grosupljem in Ponova vas.

9. decembra 2011 smo odprli prvo elektro črpalko v naši občini, Grosuplje pa se je tako vrisalo na zemljevid elektro črpalk.

Velik del Grosupljega skupaj z Radenskim poljem leži na poplavnem območju. To velja tudi za novo stanovanjsko naselje Sončni dvori, ki je zrastle v Brezju pri Grosupljem. Vendar pa so Sončni dvori varni že vse od leta 2009, ko smo zadrževalnik Bičje ob dnevu Zemlje predali svojemu namenu. Zadrževalnik se v primeru večjih padavin napolni, zapornica pa preprečuje poplave v Brezju pri Grosupljem in v Grosupljem. Poleg vodotoka Bičje sicer Grosuplje poplavno ogroža tudi Grosupeljsčica oz. Veliki potok, zato je v načrtih tudi izgradnja zadrževalnika Veliki potok.

2. marca 2012 smo svečano odprli 422,4-kilovatno sončno elektrarno na strehah Osnovne šole Brinje Grosuplje in Športne dvorane Brinje Grosuplje.

Občina Grosuplje ima okolju prijazno zeleno barvo tudi v grbu. Ta nas opominja, da razmišljamo zeleno, skrbimo za čisto okolje, posledično pa bomo v naši občini tudi zdravo živeli. Zgodba z zelenimi projekti tako še ni zaključena.

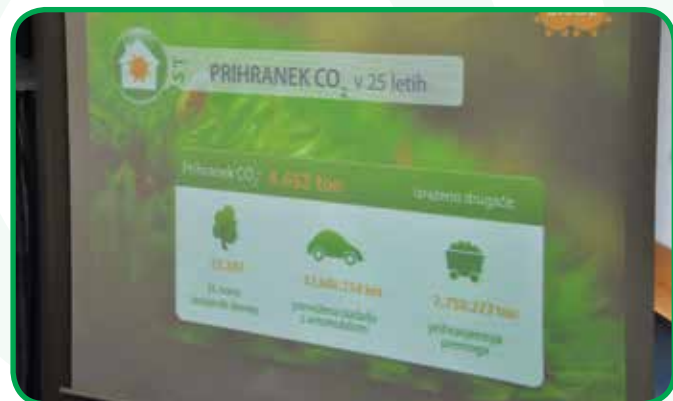
Leta 2011 smo na parkirišču pri Okrajnem sodišču v Grosupljem dobili prvo **elektro črpalko** v naši občini. Grosuplje se je tako vrisalo na zemljevid elektro črpalk. Elektro črpalka se napaja z zeleno energijo, ki je proizvedena izključno iz obnovljivih virov energije, in sicer iz

majhnih hidroelektrarn in sončnih elektrarn, in zato še dodatno predstavlja pomembno pridobitev za zmanjševanje izpusta toplogrednih plinov v občini Grosuplje.

Učitelji naravoslovnih predmetov in učenci Osnovne šole Brinje Grosuplje so nas na slovesnosti s svojim nastopom popeljali v čarobnost električne energije in nam na zanimiv in izviran način prikazali, kaj so sončne celice in kako delujejo.

Istega leta je na strehah Osnovne šole Brinje Grosuplje in Športne dvorane Brinje Grosuplje pričela delovati **sončna elektrarna**. 422,4-kilovatno sončno elektrarno sestavlja 1729 fotonapetostnih modulov, ki letno proizvedejo cca 444 megavatnih ur električne energije. Na ta način bo na letni ravni več kot 266 ton manj izpustov ogljikovega dioksida v ozračje. Proizvedena električna energija zadostuje potrebam okoli 110 okoliških gospodinjstev.

V prostorih šole je nameščen sončni monitor BISOL preko katerega lahko ves čas spremljamo, kako učinkovita je elektrarna, kakšen je njen energijski izplen, kolikšna je količina proizvedene električne energije in druge zanimivosti.

Sončno elektrarno sestavlja 1729 fotonapetostnih modulov, ki naj bi letno predvidoma proizvedli 444 megavatnih ur električne energije in prihranili več kot 266 ton izpustov ogljikovega dioksida v ozračje.

S sklenitvijo koncesijske pogodbe med Občino Grosuplje in podjetjem Javna razsvetljava je bil leta 2012 narejen tudi prvi korak k **energetsko učinkoviti prenovi javne razsvetljave** v občini Grosuplje, ki pravzaprav pomeni zamenjavo starih in gradnjo novih, bolj učinkovitih naprav, žarnic, svetil, regulatorjev in druge opreme.

Na ta način smo zagotovili trajno, nemoteno ter brezhibno delovanje javne razsvetljave, zmanjšali pa smo tudi porabo električne energije ter zagotovili mejne vrednosti svetlobnega onesnaževanja okolja.

Danes je vseh 2.128 svetilk v naši občini opremljenih z varčnimi sijalkami. 1.160 svetilk je opremljenih tudi z elektronskimi predstikalnimi napravami za avtonomno redukcijo moči, kar pomeni, da v poznih nočnih urah svetijo manj. Prihranek pri porabi električne energije za javno razsvetlavo v naši občini je bil v letu 2014 kar 64,39 %.

Velik poudarek dajemo tudi **energetskim sanacijam javnih objektov**. S pridobljenimi nepovratnimi evropskimi sredstvi smo v letih 2013 in 2014 uspešno sanirali že štiri objekte: osnovni šoli v Šmarju – Sapu in na Tovarniški cesti v Grosupljem ter vrtca Tinkara in Kekec v Grosupljem. Na vidiku pa so še energetske sanacije starega dela zdravstvenega doma, vrtca

Pika v Šmarju – Sapu in osnovne šole na Adamičevi cesti v Grosupljem. Ti objekti so bili veliki in potratni, zgrajeni v tistem času, ko na energijo še nismo tako pazili. Z energetske sanacije objektov se bodo občutno zmanjšale toplotne izgube in znižali visoki stroški ogrevanja.

Z že energetske prenovljeno šolo na Tovarniški cesti v Grosupljem in vrtcem Tinkara naj bi na leto prihranili 366 MWh toplote in proizvedli 122 MWh energije iz obnovljivih virov. Z že energetske prenovljenim vrtcem Kekec pa naj bi na leto prihranili 196 MWh toplote in pridobili 67 MWh energije iz obnovljivih virov.

Leta 2015 je bila občina Grosuplje uvrščena med 15 energetske najbolj prodornih in odmevnih občin v Sloveniji.

Energetsko varčnejša in okolju prijaznejša vrtca Kekec in Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje v novih barvah.

Varna in zelena občina Grosuplje je tudi povezana. Prostor, ki že dolgo ni več namenjen le izposoji knjig, ampak tudi druženju, sodelovanju in povezovanju, je **Mestna knjižnica Grosuplje**.

Knjižnica v Grosupljem je od leta 1973 delovala v prostorih Koščakove hiše in odraslim, mladini in otrokom omogočala, da so se prek najrazličnejšega knjižničnega gradiva seznanili z dosežki preteklega in sedanjega človekovega znanja in kulture.

Vloga knjižnic v družbi nekoč in danes pa se je v zadnjih letih zelo spremenila, zato je potreba po večjih prostorih sčasoma prihajala vedno bolj do izraza. In v začetku leta 2006 smo že lahko opazili, da so se ob nekdanji Koščakovi hiši začela pripravljati gradbena dela za začetek izgradnje novega prizidka ter za obnovo starega dela grosupeljske knjižnice. Ob slovenskem kulturnem prazniku, na Prešernov dan, smo slovesno položili temeljni kamen za izgradnjo novega prizidka, leto pozneje, na predvečer slovenskega kulturnega praznika, smo novo Mestno knjižnico Grosuplje slovesno predali svojemu namenu.

V prenovljenih površinah so med drugim svoje mesto našle galerija, večnamenska dvorana, domoznanska soba, računalniška učilnica, stara Koščakova soba iz leta 1923, namenjena za poročno sobo, in pisarna Turistično informacijskega centra. Novi prostori pa so namenjeni za osnovno knjižnično dejavnost z otroškim oddelkom, oddelkom za mladino, čitalnico, leposlovjem za odrasle, družboslovje, umetnost in uporabne vede.

Zelenico pred starim delom knjižnice krasi kamnita upodobljena knjiga, ki jo je napravil italijanski zamejski

V okviru evropskega projekta »Public Libraries 2020«, katerega namen je prikazati pomembno vlogo, ki jo igrajo knjižnice v družbi, so člani ekipe omenjenega projekta obiskali številne knjižnice po državah Evrope. V začetku aprila 2015 so obiskali tudi Slovenijo, naša država se je predstavila prav z Mestno knjižnico Grosuplje.

Slovenec Alberto Stulin, v prehodu med staro in novo knjižnico pa stoji kamnita skulptura Damijana Komelja, poimenovana Žabji kralj.

V letu 2008 je Mestna knjižnica Grosuplje v Koščakovi hiši odprla še časopisno kavarno.

Foto: Aleksander Lilič

7. februarja 2007, na predvečer slovenskega kulturnega praznika, smo novo Mestno knjižnico Grosuplje slovesno predali svojemu namenu.

Nova Mestna knjižnica Grosuplje je prostor z bogato ponudbo knjižničnega gradiva in možnostjo pridobivanja informacij, prerasla pa je tudi v prostor, kjer se odvijajo kulturni in izobraževalni dogodki, kjer se lahko naši lokalni ustvarjalci predstavijo s svojimi dosežki. Knjižnica je prostor vseživljenjskega učenja in pridobivanja neformalnih znanj in veščin, prostor, kjer se ljudje družijo, sodelujejo, tkejo nova prijateljstva, knjižnica je prostor za vse generacije.

Danes knjižnica z 10 zaposlenimi svoje storitve prijazno nudi kar 6.869 svojim članom, dnevno pa jo obišče preko 500 obiskovalcev.

Tako kot to velja za Mestno knjižnico Grosuplje, je tudi občina Grosuplje prijazna mladim, prijazna starejšim, prijazna vsem generacijam, je občina dobrega življenja.

Občina Grosuplje je nosilka certifikata **Mladim prijazna občina** za obdobje od leta 2014 do leta 2018. Leta 2014 je bila prepoznana kot mladim prijazna občina, ker je s sistemskimi ukrepi na področju mladinske politike zagotovila lokalno okolje, ki mladim omogoča kakovostno, polno in zdravo življenje.

S svojimi aktivnostmi in spodbudami pa je Občina Grosuplje v letu 2014 pristopila tudi k projektu »**Starosti prijazna občina Grosuplje**«. V ta namen je bil v okviru projekta imenovan častni seniorski odbor, ki že pripravlja strategijo »Občina Grosuplje – starejšim prijazna občina«. Gre za strateški dokument, ki načrtno in sistematično sprejema usmeritve in ukrepe za oblikovanje starejšim prijaznega lokalnega okolja.

Prvi večji korak v okviru tega projekta predstavlja **Center aktivnosti Grosuplje**, ki je s svojim delovanjem pričel leta 2014. Ponuja široko paleto najrazličnejših dejavnosti: različne vadbe za ohranjanje psiho-fizične kondicije, izobraževanja, umetniške delavnice in kulinarčne delavnice. Prav tako se v centru odvijajo kulturne in družabne aktivnosti, kot so kartanje, šah in druge družabne igre, branje časopisov in revij ob toplem čaju ali kavi, kdaj pa si je mogoče ogledati tudi kakšno kulturno prireditev. Center aktivnosti Grosuplje vabi medse v prvi vrsti starejše občane naše občine, želja pa je, da bi se v centru družile in srečevale vse generacije.

Občina Grosuplje ni le prijazna mladim in starejšim, ampak kar vsem generacijam, saj je prejemnica **certifikata Zlati kamen – občina dobrega življenja**. Certifikat ISSO Zlati kamen izdvaja občine, ki ponujajo prebivalcem kakovostno raven življenja in jih odlikuje solidna in uravnotežena stopnja doseženega razvoja. Certifikat Zlati kamen smo prejeli že za leto 2012, pridobili pa smo ga tudi za leti 2014 in 2015.

Rečeno je bilo, da je naša občina Grosuplje povezana, povezana tako navznoter kot tudi navzven. Za živahen utrip dogajanja v naši občini v veliki meri poskrbijo številna športna, kulturna, turistična in druga društva. Naravni biseri in kulturne znamenitosti naše občine ter pestra kulinarčna ponudba pa vabijo k nam tudi obiskovalce sosednjih občin, iz drugih delov Slovenije, pa tudi iz drugih držav sveta. Našo občino so večkrat obiskali že tudi veleposlaniki tujih držav.

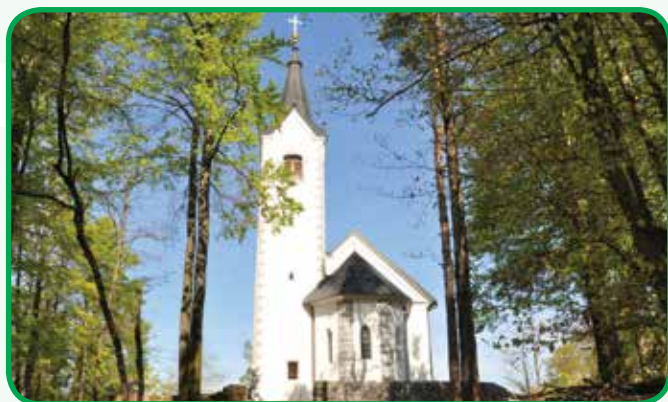

Slavnostna podelitev certifikatov **Mladim prijazna občina** za obdobje 2014–2018 je bila 25. septembra 2014 v Mestnem muzeju Ljubljana. Prejemnica certifikata je bila tudi Občina Grosuplje.

Prvi večji korak v okviru projekta »**Starosti prijazna občina Grosuplje**« predstavlja Center aktivnosti Grosuplje, ki smo ga slovesno odprli 30. julija 2014.

Občina Grosuplje se razprostira sredi skrivnostnega kraškega sveta, polnega naravnih lepot. Največji sta **Županova jama**, ki jo povezuje sedem čudovitih dvoran in je ena najlepših kraških jam v Sloveniji, in **Krajinski park Radensko polje**, kjer lahko čarobnost območja in pestrost rastlinskega ter živalskega sveta odkrivamo skozi vse letne čase. Leta 2011 je Vlada Republike Slovenije sprejela Uredbo o Krajinskem parku Radensko polje. Uredba predstavlja akt o ustanovitvi zavarovanega območja na podlagi Zakona o ohranjanju narave. Leto kasneje je Občina sprejela Odlok o Krajinskem parku Radensko polje. Ustanovitelj Krajinskega parka Radensko polje sta torej Vlada Republike Slovenije in Občina Grosuplje. Uredba omogoča ohranitev biotske raznovrstnosti, saj se območja Radenskega polja uvrščajo v Evropsko ekološko omrežje Natura 2000, oziroma imajo status potencialnega posebnega ohranitvenega območja. Uredba vsebuje tudi določbe, ki spodbujajo razvojne možnosti tamkajšnjega prebivalstva.

Magdalenska gora

V neposredni bližini Županove jame se nahaja **Tabor Cerovo**, eden redkih protiturških taborov, ki so se ohranili do današnjih dni. Obnova Tabora Cerovo se je pričela v letu 1995, obnovitvena dela na objektu pa so bila pretežno zaključena v letu 1999. Dela so obsegala obnovo taborskega zidu s strelnimi linami in stolpi, ki so bili na nekaterih mestih že precej uničeni in deloma tudi porušeni, izgradnjo oz. rekonstrukcijo lesenega hodnika, ki je v časih protiturških vpadov služil dostopu do strelnih lin, ter zgraditev ostrejša nad taborškim obzidjem in lesenimi hodniki. V okviru obnovitvenih del je bil obnovljen tudi severozahodni stolp, ki je konec 19. in v začetku 20. stoletja služil kot bivalni prostor, namenjen mežnariji. Sanacija Tabora Cerovo se je dokončno zaključila v letu 2001 z ureditvijo stalne razstave o turških vpadih in vlogi protiturških taborov na Slovenskem v prostorih severozahodnega stolpa oz. mežnarije in pripravo zgibanke o Taboru Cerovo.

Na sledove starih časov pa nas še posebej spominja **Magdalenska gora**, katero pestra zgodovina arheoloških raziskav in bogate arheološke najdbe uvrščajo

med najbolj znana arheološka najdišča v Sloveniji. Pozornemu obiskovalcu Magdalenske gore so nenavadne reliefne oblike izdajale skrivnost preteklosti, za tiste sprehajalce, ki ostankov prazgodovinske naselbine in grobišča ne prepoznajo, pa smo v letu 1998 pripravili arheološko pot. Na osmih, posebej izpostavljenih točkah je s pomočjo informativnih panojev prikazan del bivalne kulture takratnih prebivalcev.

Tabor Cerovo

Na območju naše občine je urejenih tudi več kolesarskih poti. Leta 2013 smo v sklopu projekta »Gremo na pot« pripravili kolesarske poti: **Grosupeljsko družinsko kolesarsko pot**, **Po sledih starodavnih Ilirov**, **Pozdrav netopirjem v Županovi jami** in **V objemu cvetic in metuljev**, ki nas popeljejo prav mimo Magdalenske gore, Tabora Cerovo, Županove jame in Radenskega polja, po teh naravnih in kulturnih lepotah naše občine so dobile tudi ime.

Poleg kolesarjenja je nedvomno prijetna, predvsem pa zdrava rekreacija v naravi tudi hoja. To še posebej velja za hojo po **Poti zdravja**, ki smo jo odprli leta 2014, in poteka od pokopališča Grosuplje proti Spodnji Slivnici. Pot zdravja označuje 6 totemov, ki so postavljeni na petih točkah. Obarvani so z modro in zeleno barvo. Če se odločimo za hojo z vmesnimi vajami, sledimo zelenim tablam, če pa bi želeli preizkusiti svojo telesno zmogljivost, sledimo modrim tablam.

17. maja 2014 smo Pot zdravja slovesno predali svojemu namenu. Zdravstveni dom Grosuplje po Poti zdravja vsako leto enkrat spomladi in enkrat jeseni organizira test hitre hoje, sicer pa jo občani Grosupljega uporabljamo vsakodnevno in tako z gibanjem ohranjamo in izboljšujemo svoje zdravje.

Leta 2015 smo slovesno predali svojemu namenu novo **nogometno igrišče Brinje**, ki so ga bili še posebno veseli naši nogometaši, že leta 2011 pa so z novim **skate parkom** na svoj račun prišli tudi adrenalinski navdušenci in ljubitelji urbanega športa.

22. junija 2011 smo slovesno odprli nov skate park, na katerem so se še isti dan preizkusili naši adrenalinski navdušenci: rolkarji, skaterji in bmx kolesarji.

Vsebin za aktivno preživljanje prostega časa ne manjka. Da je temu res tako, naj omenimo še športno rekreativno prireditev **Kolesarski maraton treh občin**, ki je namenjena tako dobro pripravljenim rekreativcem, kot tudi tistim nekoliko manj, saj lahko izbirajo med programi različnih zahtevnosti. Kolesarski maraton treh občin je res namenjen vsem generacijam, zato smo tradicionalno prireditev leta 2012 obogatili še z **Družinskim kolesarskim maratonom**. Ta je namenjen družinam in predvsem tistim, ki radi uživajo v neokrnjeni naravi.

9. maja 2015 smo slovesno predali svojemu namenu novo nogometno igrišče Brinje. Največja preproga umetne trave v naši občini meri kar 104 x 64 m.

Med svoje tradicionalne prireditve pa štejemo tudi že t. i. **srečanje ljubiteljev starodobnih vozil Škofljica s postankom na Kolodvorski cesti**. Prireditev na Kolodvorski cesti v centru Grosupljega popelje obiskovalce v preteklost, v čas izpred nekaj desetletij, ko so se po naših cestah vozili jekleni konjički s precej drugačnim izgledom, kot jih vidimo danes. Nekateri se jih še dobro spomnimo, drugi nekoliko manj.

Vsako leto bolj obiskana in širše poznana je prireditev **Grosuplje v jeseni**, ki je razlog, da po toplih, sončnih, poletnih dneh tudi jesen pričakamo veseli in dobro razpoloženi. Center Grosupljega preplavijo zanimive stojnice športnih, kulturnih, turističnih in drugih društev, organizacij in tudi podjetnikov. Prireditev spremlja bogat kulturni program, seveda pa ne gre brez otroškega živ žava ter druženja ob glasbi, hrani in pijači. Na prireditvi se zabavamo prav vsi.

Za starše, njihove otroke, predvsem pa tiste, ki radi preživijo dan na kolesu v neokrnjeni naravi, je Družinski kolesarski maraton zagotovo prava izbira.

V veseli december vstopimo s **prizigom prazničnih lučk in miklavževanjem** v Grosupljem, na **silvestrovo** pa vsako leto v centru Grosupljega skupaj odštevamo zadnje sekunde starega leta in si zaželimo, da bo leto, v katerega vstopamo, lepo.

Dan, ko nas Kolodvorska cesta v centru Grosupljega popelje v preteklost, v čas izpred nekaj desetletij, ko so se po naših cestah vozili jekleni konjički s precej drugačnim izgledom.

Veseli smo, da iz Afrike v našo občino vsako pomlad priletijo tudi **štorklje, naravoslovno učno pot Po sledeh vodomca** pa je Turistična zveza Slovenije leta 2014 prepoznala za eno izmed naj tematskih poti v Sloveniji. Ureditev območja predstavlja primer dobro vzpostavljenega odnosa med sodobnim človekom in naravo, ki jo moramo ohranjati in njeno življenje približati ljudem.

Vesela, živahna, predvsem pa pisanih barv je prireditev Grosuplje v jeseni.

Vsako pomlad znova nas s svojim obiskom razveselijo velike bele ptice, s črnimi letalnimi peresi, dolgimi rdečimi nogami in kljunom.

Veliko je bilo napisanega o druženju, sodelovanju, prijateljstvu, povezovanju znotraj naše občine, med nami samimi, povezovanju navzven, z drugimi občinami in tudi širše. Mogoče pa je vseeno prav, da napišemo nekaj besed tudi o infrastrukturi na tem področju, s katero smo potovanje skozi 20 let naše občine tudi pričeli.

Mislimo torej globalno, delujemo lokalno. S pozitivnim pristopom, z novimi idejami, delom in trudom, s sodelovanjem in povezovanjem, z odprtostjo in širokim pogledom gledamo naprej. Gledamo v prihodnost, ko bo naša občina še bolj varna, še bolj zelena in še bolj prijazna našim občankam in občanom.

V letih 1995, 1996, 1997 in 1998 se je po posameznih območjih naše občine nadaljevala izgradnja telefonskega omrežja. Leta 2001 je Telekom Slovenije v Grosupljem omogočil tudi hitri dostop do interneta preko naročniške telefonske linije s tehniko ADSL.

Leta 1995 je bila sklenjena pogodba o izgradnji kableske televizije v Grosupljem, podjetje PAP Telematika je pričelo z izgradnjo glavne sprejemno ojačevalne postaje leta 1996. Priključitev na kablesko televizijo je omogočila kvaliteten prenos večjega števila zemeljskih ter satelitskih televizijskih in radijskih programov.

20. septembra 2014 smo v centru Grosupljega odprli prosto dostopno brezžično internetno omrežje WiFreeGrosuplje. Vse od takrat dalje so nam informacije svetovnega spleta v centru Grosupljega dostopne na vsakem koraku.

Izgradnja optičnega omrežja v naši občini se je pričela leta 2012, leta 2014 pa smo se v naši občini razveselili brezžičnega internetnega omrežja, ki smo ga poimenovali »**WiFreeGrosuplje**«. Do vseh informacij, ki nam jih nudi svetovni splet, lahko kadarkoli brezplačno dostopamo v centru Grosupljega in v centru Šmarja – Sapa. Oddajniki za brezžični internet so nameščeni na kar enajstih lokacijah.

Lokalni časopis Grosupeljski odmevi prejemajo vsa gospodinjstva v naši občini že od leta 1995, leta 1998 pa se je na internetu s svojo spletno stranjo **www.grosuplje.si** predstavila že tudi občina Grosuplje. Vse od takrat lahko redno spremljamo dogajanje v naši občini, pa tudi razvoj naše občine, tako s prebiranjem Grosupeljskih odmevov kot z brskanjem po občinski spletni strani.

*Jana Roštan, Občina Grosuplje
(povzeto po Grosupeljskih odmevih od leta 1995 naprej)*

SLAVNOSTNA AKADEMIJA OB OBČINSKEM PRAZNIKU IN PRAZNOVANJE 20 LET OBČINE GROSUPLJE

20. rojstni dan naše mladenke, občine Grosuplje, smo praznovali 23. junija 2015, v avli Osnovne šole Louisa Adamiča Grosuplje. Priredili smo slavnostno akademijo v počastitev občinskega praznika, dneva slovenske državnosti, 24 let samostojnosti Republike Slovenije in 20 let občine Grosuplje.

Slavnostni akademiji so prisostvovali: župan občine Grosuplje dr. Peter Verlič, direktor občinske uprave Dušan Hočevar s soprogo, pooblaščenec župana Iztok Vrhovec s soprogo, poslanec Državnega zbora Janez Janša, ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Anton Jamnik, župnik in dekan Janez Šket, dobitniki priznanj in nagrade, občinski svetnice in svetniki Občine Grosuplje, predsednica in predsedniki krajevnih skupnosti, vodje uradov občinske uprave Občine Grosuplje in direktorji zavodov Občine Grosuplje.

Prav tako so bili z nami županja in župani sosednjih občin: iz Ivančne Gorice Dušan Strnad, iz Škofljice Ivan Jordan, iz Dobropolja Janez Pavlin, iz Velikih Lašč Anton Zakrajšek s soprogo, iz Blok Jože Doles, iz Ribnice Jože Levstek s soprogo in iz Kostela Lili Butina. Z nami sta bila tudi podžupan občine Ivančna Gorica Tomaž Smole in podžupan občine Škofljica Boris Zupančič.

Svoj praznik praznuje sodobna in ustvarjalna občina in vseh njenih skoraj 20.000 izjemnih, delavnih in ustvarjalnih ljudi. Dvajset let ni veliko za življenje občine, a letnica je pomnožena s tisočimi src, z neštetimi utripi več kot 7.300 delavnih in prazničnih dni. Naše Grosuplje zori, preraslo je najstniška leta, vpeto v ustvarjalnosti sodobnega utripa: srečujemo se v mestni knjižnici in na hodnikih osnovnih šol, tekmujeemo v športnih društvih in se potrepljamo na gasilskih paradah, potočimo solzo ob potolčenem kolenu v novem zdravstvenem domu, si stisnemo roko ob sobotah na tržnici, zapojemo v zboru ... Skozi prireditev nas je po vseh krajih naše občine, do vseh njenih naravnih biserov in kulturnih znamenitosti popeljal Boštjan Romih, tudi naš občan.

Prireditev sta naznanili slovenska in evropska himna,

prisluhnili smo županu občine Grosuplje dr. Petru Verliču, poslancu Državnega zbora Janezu Janši, izvoljenem v volilnem okraju Grosuplje, in ljubljanskemu pomožnemu škofu msgr. dr. Antonu Jamniku, ki je našo občino ob njenem 20. rojstnem dnevu tudi blagoslovil.

Ob praznovanju občinskega praznika so bila podeljena tudi priznanja in nagrada Občine Grosuplje. Priznanje Občine Grosuplje z bronastim znakom je prejelo Društvo prijateljev mladine Šmarje - Sap, priznanje Občine Grosuplje s srebrnim znakom je prejel Dom starejših občanov Grosuplje, priznanje Občine Grosuplje z zlatim znakom je prejela Gasilska zveza Grosuplje, najvišje priznanje, nagrado Občine Grosuplje z zlatim znakom pa je prejel Rudolf Rome, prvi župan "moderne občine" Grosuplje.

Na odru so se zvrstili in nas s petjem in glasbo vse navdušili: Nuša Derenda, Pihalni orkester Glasbene šole Grosuplje pod vodstvom dirigenta Mitje Dragoliča, Moški pevski zbor Šmarje - Sap, Ženski pevski zbor Lastovke, Otroški pevski zbor Adamčki in učenci Podružnične šole Kopanj. Ob koncu prireditve pa so nam združeni, s pesmima Mini maxi in Dan ljubezni, zaželeli mini težav in maxi uspehov ter čim več ljubezni.

Skozi prireditev nas je po vseh krajih naše občine, do vseh njenih naravnih biserov in kulturnih znamenitosti popeljal Boštjan Romih, tudi naš občan.

Župan dr. Peter Verlič nas je v svojem nagovoru popeljal skozi 20 let občine Grosuplje, ob tem pa nam je povedal, da smo ob 20. obletnici naše občine polni optimizma in gledamo naprej. Gledamo v prihodnost.

Župan dr. Peter Verlič je na slavnostni akademiji lepo pozdravil občanke in občane, prijatelje občine Grosuplje. Prav lepo je pozdravil tudi kolegico in kolega župane ter cenjena gosta, našega občana, poslanca Državnega zbora, ki je naš poslanec vseh 20 let, Janeza Janša in ljubljanskega pomožnega škofa dr. Antona Jamnika, tudi našega občana. Poseben pozdrav je namenil tudi nagrajencem, sodelavkam in sodelavcem na občinski upravi, direktorju Dušanu Hočevanju s soprogo in pooblaščenca Iztoku Vrhovcu s soprogo ter vsem nastopajočim.

Župan občine Grosuplje dr. Peter Verlič

»Pred 20 leti, leta 1995, sem jaz prišel »za ta mlad'ga« k Bojanškovi v Tlake. Takrat nas je bilo v občini 14.276, danes, ko sem pogledal zadnje podatke, leta 2015 nas je 19.977. In ko bo naslednji popis, nas bo 20.000 in preko 20.000. Tudi to je lepa številka, okrogla in se lepo ujema z obletnico,« je dejal župan.

Vseh 20 let je rdeča nit naše občine porast prebivalstva, priseljevanje. Družbena in komunalna infrastruktura temu ni mogla slediti. Najprej se je to pokazalo pri vrtcih in šolah, vendar pa nam je uspelo, saj je vrtec Kekec dobil nove enote, nastala je nova samostojna Osnovna šola Brinje Grosuplje, zgrajeni sta bili podružnični šoli v Žalni in v Št. Juriju, dobili smo novo sodobno knjižnico. Zgradili smo sodobno in lepo urejeno odlagališče odpadkov, ki je postalo pravi sodoben center za ravnanje z odpadki. Ko je bilo zgrajeno novo stanovanjsko naselje Sončni dvori, smo dobili zadrževalnik Bičje, ki nam je lepo služil tudi sedaj. Dograjevala se je kanalizacija, širil toplovod, gradilo vodovodno omrežje.

Letnica 2010 pa nas je soočila s kar 400 odklonjenimi otroki v vrtcih. V enem letu so se nam tako pridružili zasebni vrtci s koncesijo, ki so danes sestavni del naše mreže, javni in zasebni vrtci lepo sodelujejo. V Šmarju - Sapu smo nadgradili podružnično šolo in modernizirali podružnično šolo na Kopanju.

Zaradi vsega tega je zaostajala prometna infrastruktura. Križišča smo spremenili v krožišča in naše ceste razbremenili. Pridobili smo kar 15 milijonov evrov nepovratnih evropskih sredstev in pred nekaj dnevi predali svojemu namenu novo čistilno napravo. Nekaj sredstev smo pridobili tudi na račun sreče, EuroJackpot je bil velikokrat omenjen, in zgradili smo nov zdravstveni dom. Energetsko smo obnovili vrtce in šole in danes jih lahko vidimo z novimi fasadami.

»Spoštovani občanke in občani, lepo se je pohvaliti z infrastrukturo, z objekti, vendar brez življenja, brez tega, kar vi vdahnete v občino, ne bi mogli. In to me še posebej navdaja z navdušenjem, kajti tudi zato smo si prislužili naslov starejšim prijazna občina, imamo certifikat mladim prijazna občina, in že tretje leto smo dobili certifikat Zlati kamen, ki nas podaja med občine dobrega življenja. In to si želim seveda tudi za naprej. Da bomo še bolj uspešni, še bolj razvojno prodorni,« je še povedal župan in dodal, da smo podpisali že tudi sporazum z direkcijo, da bodo začasna krožišča zdaj kmalu dokončno zgrajena, tik pred podpisom pa je tudi sporazum z direkcijo o gradnji nadvoza v Sončne dvore. Avtocestni priključek v Šmarju - Sapu pa se začne graditi prihodnje leto. Promet skozi Šmarje - Sap in Grosuplje bo tako dokončno razbremenjen. »Vse najboljše, občina Grosuplje, in srečno!« je ob koncu govora dejal župan.

Poslanec Državnega zbora Janez Janša je povedal, da je občina Grosuplje svojo razvojno priložnost dobro izkoristila, izjemni dosežki pa so vidni predvsem v zadnjih letih. Vsem je tako zaželel, da gremo po tej poti naprej, da se kvaliteta življenja v občini še povečuje in da se to še naprej čuti v vsakdanjem življenju občank in občanov.

Poslanec Državnega zbora Janez Janša, izvoljen v volilnem okraju Grosuplje

»Zame je govoriti ob tem dogodku, ob teh svečanostih, ob teh jubilejih, posebna čast. Pravzaprav trojna čast. Prvič zato, ker obhajamo 24. rojstni dan slovenske države, drugič zato, ker se spominjamo 20. obletnice ustanovitve občine Grosuplje, in ker govorim na mestu, kjer sem tudi sam hodil v šolo in tukaj preživel bolj ali manj uspešno

zadnji dve leti osnovne šole. To je bilo sicer pred nekaj več kot 20 leti, ampak spomini na tisti čas so vseeno prijetni, in zato še posebej hvala za to današnjo čast in priložnost,» so bile besede, s katerimi nas je nagovoril poslanec Državnega zbora Janez Janša.

»Slovenci smo pred 24 leti ustanavljali lastno državo, predvsem zato, ker smo želeli živeti varno, brez strahu in v večji blaginji, kot smo živeli. Pravzaprav smo si naše boljše življenje, takrat ko smo na plebiscitu glasovali za samostojno Slovenijo, predstavljali tako, kot smo ga občasno videli, ko smo potovali v Italijo, Avstrijo oz. v takratno zahodno Evropo,« nas je ob praznovanju dneva državnosti spomnil poslanec Državnega zbora Janez Janša. Da bi se nam ta cilj, potem ko smo samostojno državo ustanovili, hitreje približal, smo pred 21 leti izvedli tudi tako imenovano reformo lokalne samouprave, ko smo iz dotedanjih 64 velikih občin oz. komun ustanovili stotnijo in pol takrat novih občin oz. enot lokalne samouprave.

Na samem začetku je bila ustanovljena tudi občina Grosuplje, zato danes obhaja 20. obletnico. Povedal je, da je imel v teh 20 letih priložnost, da je večkrat obiskal občine v Sloveniji, tako tiste, ustanovljene že na samem začetku, kot tudi ostale, ki so bile ustanovljene kasneje. Pri tem z veseljem ugotavlja, da je bila ta razvojna priložnost, ki je nastala z ustanovitvijo novih občin, v velikem delu Slovenije, v večinskem številu teh občin, uresničena. Kraji, iz katerih so te občine sestavljene, danes po 20 letih v veliki večini izgledajo popolnoma drugače, kot so izgledali takrat.

Občina Grosuplje pa je v seštevku razvoja teh 20 let še nekoliko naprej, sodi v skupino približno 15 občin v Sloveniji, ki je to razvojno priložnost dodobra izkoristila. To pa lahko reče tudi za sosednji dve občini, ki sta nastali takrat, ko se je velika komuna razdelila na tri občine, še na Ivančno Gorico in Dobrepolje. Poslanec Državnega zbora Janez Janša je ob tem izpostavil pomen decentralizacije v Sloveniji, ki po eni strani predstavlja močan korak k temu, da hitreje napredujemo, in po drugi strani velik korak k temu, da naš skupen denar uporabljamo bolj pravično. Pa tudi, da se Slovenija bolj enakomerno razvija.

Vsem, ki so v teh 20 letih prispevali k razvoju občine Grosuplje, je iskreno čestital in se jim tudi iskreno zahvalil. Skozi celotno obdobje je razvoj viden, so pa bila obdobja, ko kakšne priložnosti tudi niso bile izkoriščene. Ti krči so se v zadnjih letih popolnoma sprostili, dosežki so vidni po vseh krajevnih skupnostih. Dejal je še, da si zdajšnje vodstvo občine zasluži posebno čestitko tudi zato, ker je uspešno pridobilo znatna evropska sredstva. Predvsem pa so se tukaj pridobivale nekatere izkušnje, ki jih bomo lahko uporabili tudi v tekoči finančni perspektivi Evropske unije, kjer so na voljo še znatna sredstva.

Povedal je še, da blaginja, kvaliteta življenja, ni vedno samo materialna stvar. To niso zgolj pločniki, čistilne naprave, krožišča, nove dvorane, šole in tako dalje. Vse to je potrebno, je osnovni pogoj za kvaliteto življenja, na tej podlagi pa mora zrasti tudi nekaj več. In ko vidimo nastopajoče na tej prireditvi in tudi na drugih prireditvah po občini, pa gasilce in razne dodane vrednosti, ki jih proizvajajo javni zavodi v občini, vidimo, da je to to. To je kvaliteta življenja, to je tista dodana vrednost, zaradi katere v veliki meri občine pravzaprav obstajajo.

»Torej lahko vam samo zaželim, da greste naprej po tej poti, da se ta kvaliteta življenja še povečuje in da se to še naprej čuti v vsakdanjem življenju občank in občanov. To, da se potem to izrazi v različnih priznanjih in plaketah, je potem samo po sebi umevno. Vsem, ki ste danes že in ki še boste prejeli nagrado in priznanja Občine Grosuplje, iskrene čestitke, iskrene čestitke tudi vsem ob tem zelo lepem prazniku, ob 20. obletnici ustanovitve občine, in seveda iskrene čestitke in ponosno praznovanje ob 24. rojstnem dnevu slovenske države,« je svoj govor zaokrožil Janez Janša.

Ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Anton Jamnik je izpostavil pomen sprejemanja različnosti, drugačnosti, pluralnosti. To so znamenja moderne demokratične civilne družbe.

Ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Anton Jamnik

Ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Anton Jamnik je vse prisotne lepo pozdravil. Dejal je, da smo Grosupeljčani lahko ponosni, da ima naša občina človeka, ki je na različnih položajih, kot minister, kot predsednik Vlade RS in prej v različnih okoliščinah, ki jih poznamo, odločilno prispeval k temu, da lahko danes živimo v samostojni državi Sloveniji. Prav je, da smo ponosni na to, da si to zapomnimo. Brez ponosa na te ljudi, ki mnogo storijo za dobro v slovenski državi, pravzaprav tudi ne moremo gledati v prihodnost. Ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Anton Jamnik je čestital vsem nagrajencem, čestital pa je tudi naši občini ob njenem 20. rojstnem dnevu. *»To je mlada občina, hkrati pa živahna, polna življenja, načrtov,«* je dejal.

Občina Grosuplje je prostor za ljudi različnih prepričanj, kar mu je zelo všeč. Svet postaja majhen. Evropa je drobižek v svetovnem merilu, saj nas ni niti 500 milijonov, Kitajcev, Indijcev je veliko več. Pluralni svet pa pomeni, da spoštujemo različne poglede. Občina Grosuplje je bila vedno prostor za različnost, drugačnost, pluralnost, za civilno družbo, kar dokazujejo tudi nagrajenci, nagrajena so različna področja. To pa je znamenje moderne demokratične civilne družbe.

Ob tem nam je še omenil, da je imel ravno ta dan obiske iz Koreje, tri katoličane, v glavnem pa so bili budisti, hindujci, konfucionisti.

In kot tudi papež Frančišek rad poudarja, pred Bogom ni nobenih delitev, pred Bogom je samo človek, s svojo vestjo, svobodo in odločitvijo.

Jana Roštan, Občina Grosuplje

Nagrado Občine Grosuplje z zlatim znakom je prejel Rudolf Rome, prvi župan "moderne občine" Grosuplje.

O KRAJEVNIH SKUPNOSTIH...

Na območju občine Grosuplje so bile kot ožji deli občine za zadovoljevanje posebnih skupnih potreb občanov posameznih naselij ustanovljene krajevne skupnosti. Te med drugim skrbijo za vzdrževanje krajevnih cest, za vaške vodovode, za pluzenje in odvoz snega ter za urejenost pokopališč.

Prav tako spodbujajo, organizirajo ali sodelujejo pri različnih kulturnih, športnih in drugih društvenih prireditvah na svojem območju.

Na območju občine Grosuplje je ustanovljenih 10 krajevnih skupnosti:

- Krajevna skupnost Grosuplje,
- Krajevna skupnost Ilova Gora,
- Krajevna skupnost Mlačevo,
- Krajevna skupnost Polica,
- Krajevna skupnost Račna,
- Krajevna skupnost Spodnja Slivnica,
- Krajevna skupnost Škocjan,
- Krajevna skupnost Šmarje – Sap,
- Krajevna skupnost Št. Jurij,
- Krajevna skupnost Žalna.

Teh 10 krajevnih skupnosti zaobsega kar 67 naselij v naši občini, tabela pa prikazuje število prebivalcev po posameznih naseljih od skupno 19.711 prebivalcev v naši občini.

ŠTEVILO PREBIVALCEV

št.	Ime naselja	1991	2005	2010	2015
1	BIČJE	79	80	85	81
2	BLEČJI VRH	47	54	58	58
3	BREZJE PRI GROSUPLJEM	84	316	829	949
4	BRVACE	80	87	133	121
5	CEROVO	32	32	28	35
6	CIKAVA	164	225	253	273
7	ČUŠPERK	124	208	226	204
8	DOBJE (zaselek Male Stare vasi)	/	18	13	14
9	DOLE PRI POLICI	51	117	135	144
10	DOLENJA VAS PRI POLICI	47	73	73	70
11	GABRJE PRI ILOVI GORI	7	9	10	29
12	GAJNIČE	43	46	43	51
13	GATINA	109	121	135	133
14	GORENJA VAS PRI POLICI	54	54	56	60
15	GORNJI ROGATEC	23	38	38	42
16	GRADIŠČE (zaselek Velike Stare vasi)	/	27	41	48
17	GROSUPLJE	5522	6377	6789	6978
18	HRASTJE PRI GROSUPLJEM	43	65	97	113
19	HUDA POLICA	21	23	24	27
20	KOŽLJEVEC	21	26	27	27
21	LOBČEK	114	136	147	152
22	LUČE	231	298	298	311
23	MALA ILOVA GORA	67	71	77	75
24	MALA LOKA PRI VIŠNJI GORI	39	41	35	38
25	MALA RAČNA	151	171	184	184
26	MALA STARA VAS	95	97	98	102
27	MALA VAS PRI GROSUPLJEM	204	268	293	327
28	MALE LIPLJENE	70	91	100	102
29	MALI KONEC	25	30	31	37
30	MALI VRH PRI ŠMARJU	274	360	346	362
31	MALO MLAČEVO	139	171	192	215
32	MEDVEDICA	37	46	54	58
33	PARADIŠČE	55	62	72	79
34	PECE	57	69	89	92
35	PEČ	62	80	113	128
36	PLEŠIVICA PRI ŽALNI	84	141	156	161
37	PODGORICA PRI PODTABORU	37	46	46	46
38	PODGORICA PRI ŠMARJU	52	92	86	79
39	POLICA	278	586	686	781
40	PONOVA VAS	389	486	567	578
41	PRAPROČE PRI GROSUPLJEM	/	44	43	50
42	PREDOLE	76	91	87	83
43	ROŽNIK	51	58	49	48
44	SELA PRI ŠMARJU	122	159	158	173
45	SPODNJA SLIVNICA	425	509	534	563
46	SPODNJE BLATO	125	121	160	175
47	SPODNJE DUPLICE	30	37	30	37
48	ŠKOCJAN	44	71	92	90
49	ŠMARJE-SAP	1.110	1459	1497	1509
50	ŠT. JURIJ	239	327	365	385
51	TLAKE	107	131	207	269
52	TROŠČINE	27	31	31	43
53	UDJE	55	64	58	69
54	VELIKA ILOVA GORA	63	75	71	78
55	VELIKA LOKA	217	255	282	292
56	VELIKA RAČNA	188	216	235	236
57	VELIKA STARA VAS	112	110	135	163
58	VELIKE LIPLJENE	73	131	138	164
59	VELIKI VRH PRI ŠMARJU	154	248	317	371
60	VELIKO MLAČEVO	384	517	526	576
61	VINO	77	133	151	164
62	VRBIČJE	43	66	75	73
63	ZAGRADEC PRI GROSUPLJEM	162	200	192	217
64	ZGORNJA SLIVNICA	79	116	110	113
65	ZGORNJE DUPLICE	31	34	31	30
66	ŽALNA	327	336	328	342
67	ŽELEZNICA	13	21	29	34
	Skupaj	13.345	16.898	18.694	19.711

Vir: Centralni register prebivalstva in Statistični urad Republike Slovenije

KRAJEVNA SKUPNOST GROSUPLJE

Osrednja in hkrati največja krajevna skupnost v občini Grosuplje je Krajevna skupnost Grosuplje, v kateri prebiva 8.556 ljudi. Obsega naselja: Brezje pri Grosupljem, Brvace, Gatina, Grosuplje, Hrastje pri Grosupljem, Praproče pri Grosupljem, Spodnje Blato in Spodnje Duplice. Grosupeljsko krajevno skupnost od lanskega leta vodi Iztok Vrhovec. Pred njim so bili predsedniki: Marjan Jakopin, Anton Žitnik, Alojz Kastelic, dr. Peter Hostnik, Alojz Potočnik in Franc Žitnik.

Krajevna skupnost skrbi za veliko stvari, ki posredno ali neposredno vplivajo na kakovost našega življenja. Ste se kdaj vprašali, kdo skrbi za to, da lahko zvečer pridemo po osvetljenih ulicah domov, da pozimi sploh lahko pridemo domov, ker so poti in dovozi spluženi? Da lahko otroci, mladostniki, družine uživajo v parkih in na igriščih in da je konec leta še bolj čaroben zaradi tisočih lučk, prazniki pa veličastni zaradi več kot 330 zastav? Seveda je to le peščica zadev, o katerih se 13 svetnikov vsaj štirikrat na leto dogovarja in usklajuje na sejah.

Naj na kratko predstavimo, kaj vse je Krajevna skupnost Grosuplje v zadnjih nekaj letih naredila za svoje prebivalce.

Krajevna skupnost skrbi za javno razsvetlavo. Tako skoraj ni več ulice v Grosupljem, ki ne bi bila razsvetljena. V nekaterih naseljih so postavili celo tako imenovane LED luči. Gotovo ste v zadnjem času opazili, da so osvetljeni tudi prehodi za pešce.

Modernizirali smo nekatere ceste, jih asphaltirali, uredili pločnike, kolesarske steze, kanalizacijo, odvodnjavanje meteorne vode, napeljali telefonske kable.

Asfaltirali smo peš poti, uredili sprehajalne poti, po tisti ob Grosupeljščici se sprehaja še posebej veliko ljudi. Redno vzdržujemo makadamske poti, pozimi tudi krajevne poti in dovoze v romska naselja. Urejeno je vaško jedro Brezje, tudi park z igriščem. Postavljena sta otroško igrišče in »skate park« v naselju Dvori, nov je park na stičišču Kersnikove in Jakhlove ulice. V vseh naštetih objektih smo poskrbeli za klopi in koše.

Pred poslopjem Občine je urejen skalnjak, redno skrbimo za urejene zelene površine, na Slomškovi ulici smo zasadili 39 javorjevih dreves, poskrbeli smo, da železniško postajo krasi obnovljena muzejska lokomotiva.

Očistili smo brežine Grosupeljščice in s tem zmanjšali možnost poplav za tretjino. V bližini Doma obrtnikov smo postavili leseno brv, ki je z obešanjem ključavnic postala brv ljubezni. Skrbimo tudi za obrezovanje parkovnih dreves na območju celotne krajevne skupnosti.

Vodnjak z uprizorjenimi konjskimi glavami, v spodnjem delu vodnjaka pa so uprizorjene svinčene svastike štirih konjskih glav najdene na Magdalenski gori. Vodnjak stoji ob Adamičevi cesti v Grosupljem.

Mrliška vežica na Gatini v upravljanju in vzdrževanju Krajevne skupnosti Grosuplje.

Poslovilni objekt na Mestnem pokopališču Resje Grosuplje.

Urejen park z igrali na stičišču Jakhlove, Kersnikove in Partizanske ceste.

Brv ljubezni.

Urejeno otroško igrišče na Slomškovi cesti v Grosupljem.

Vaško središče s kapelico v vasi Brezje.

Park pred glavnim vhodom v občinsko hišo.

Ker se zavedamo, kako pomembno je območje pokopališč, smo na pokopališčih Resje in Gatina uredili poslovilna objekta.

Pomembna je tudi prometna varnost. S cestnimi grbnami smo umirili promet na več ulicah, poskrbeli smo za talne označbe, parkirna mesta za invalide, ogledala, prometne znake za prepoved divjega parkiranja za tovornjake. Postavili smo table, ki označujejo ulice in hišne številke na območju naselja Ob Grosupeljščici.

V letošnjem letu pa smo pristopili tudi k skupnemu projektu ureditve krožnega križišča Logo, površin za pešce in cestne razsvetljave proti naselju Perovo. Poleg Občine Grosuplje in države bo del te ureditve sofinancirala tudi Krajevna skupnost Grosuplje.

K dobremu počutju in kvaliteti življenja prispevajo tudi prazniki. Ne le, da izobesimo državno, evropsko in občinsko zastavo ob državnih praznikih, tudi praznična okrasitev ob koncu leta je naša skrb. Tako Grosuplje decembra zasije v več tisoč raznobarnih lučkah.

Sodelujemo pri pripravi projektne dokumentacije za tržnico Grosuplje in parkirne površine ter za ureditev vaškega jedra Perovo s športnim igriščem.

Redno dajemo donacije gasilskim, športnim in kulturnim društvom. Prostovoljnemu gasilskemu društvu Grosuplje je krajevna skupnost pomagala tudi pri nakupu gasilske opreme.

Za dobro počutje v družbi in okolju, kjer živimo, sta ključni urejenost in čistoča. Krajevna skupnost vsako leto organizira čistilno akcijo »Očistimo krajevno skupnost Grosuplje«.

Prebivalcem Krajevne skupnosti Grosuplje želimo prijetno in polno bivanje v domačem kraju.

Tadeja Anžlovar, Iztok Vrhovec in Marjan Jakopin,
Krajevna skupnost Grosuplje

KRAJEVNA SKUPNOST ILOVA GORA

Krajevna skupnost Ilova Gora je s 182 prebivalci najmanjša krajevna skupnost v občini Grosuplje in obsega naselja: Gabrje pri Ilovi Gori, Mala Ilova Gora in Velika Ilova Gora. Krajevno skupnost Ilovo Goro vodi Jožef Tkalec, pred njim je bil predsednik Alojz Jamnik.

Gre za pretežno kmetijsko področje z nekaj večjimi kmetijami in dejavnostjo predelave lesa. Naša krajevna skupnost je gotovo prijetna izletniška točka za občane Grosupljega, tako za pohodnike, kot za kolesarje. Z več lokacij v naši krajevni skupnosti se razprostira čudovit razgled na okoliške kraje, našo krajevno skupnost pa poznajo tudi ljubitelji nabiranja gob.

V naši krajevni skupnosti smo se v zadnjih 20-letih razveselili lepega števila novih pridobitev. Če se najprej ozremo na področje cestne infrastrukture, naj povemo, da smo uredili občinsko cesto od priključka na Rep, cesto (Čušperk-Videm) preko Male Ilove Gore do Velike Ilove Gore, ob rekonstrukciji kočevske proge pa se je rekonstruiral tudi ovinek pred Malo Ilovo Goro, pri čemer je bilo potrebno zasuti večjo dolino in izravnati nevaren ovinek pred vasjo. Prav tako smo uredili večino krajevnih cest, deloma nam je uspelo urediti tudi centre vasi.

Pred sedmimi leti smo na Ilovo Goro napeljali vodovod, ki predstavlja največjo investicijo v naši krajevni skupnosti, ob vodovodu smo v sodelovanju s Telekomom Slovenije položili tudi optično napeljavo, kar krajanom omogoča neomejene komunikacije in dostope do svetovnega spleta.

Leta 1998 smo na Mali Ilovi Gori pridobili moderno urejeno igrišče za tenis, košarko in mali nogomet z manjšim balin prostorom. Ustanovljeno je bilo tudi športno društvo, ki je uredilo tudi manjši fitness center nad gasilskim domom.

Urejena je dvakratna jutranja in popoldanska vožnja šolarjev v šolo. Zelo pomembna pridobitev pa je tudi uvedba linije 76, s katero lahko uporabniki enostavno prestopajo tudi na linijo 3G. Dostopnost do Ljubljane je tako še boljša.

Na Mali Ilovi Gori je bila zgrajena in leta 1996 blagoslovljena Cerkev Povišanja Sv. Križa, sredi vasi pa je bila leta 2008 postavljena kapelica z Rupnikovim mozaikom.

Pridite na Ilovo Goro in videli boste, kako je lepo.

Slavko Jamnik,
Krajevna skupnost Ilova Gora

Velika Ilova Gora

Mala Ilova Gora

KRAJEVNA SKUPNOST MLAČEVO

Cerkev Sv. Martina

Na Boštanjskem gradu plapolala slovenska zastava

Gasilski dom na Malem Mlačevem

Gasilski dom na Velikem Mlačevem

Gasilski dom v Zagradcu pri Grosupljem

Krajevna skupnost Mlačevo šteje 1.160 prebivalcev in pokriva naselja: Lobček, Malo Mlačevo, Veliko Mlačevo in Zagradec pri Grosupljem. Predsednik krajevne skupnosti je že drugi mandat Janez Svetek, pred njim pa sta krajevno skupnost vodila Valentina Vehovec in Alojz Sluga.

Na območje Krajevne skupnosti Mlačevo sega del Krajinskega parka Radensko polje, omeniti pa velja tudi Boštanj s cerkvijo svetega Martina in razvalinami gradu.

V zadnjih 20 letih se je na območju krajevne skupnosti marsikaj spremenilo na področju gospodarstva, kmetijstva, infrastrukture, varnosti v cestnem prometu in na področju društev.

V preteklih 20 letih smo v naši krajevni skupnosti veliko naredili. Vse od leta 1995 se je po vaseh urejala kanalizacija, dograjevali so se jaški za meteorne vode ter izdelovala mulda z meteornimi jaški. Prav tako so se asfaltirale ceste po vaseh in urejala avtobusna postajališča. Na Velikem Mlačevem smo zgradili pločnik in na ta način veliko pripomogli k varnosti pešcev in naših šolarjev in prometa v vasi. Po vaseh smo v nepreglednih križiščih montirali ogledala za boljši pregled cestišča, po vsej krajevni skupnosti je bila izdelana in položena v zemljo tudi vsa telefonska instalacija.

Uredili smo pokopališče Boštanj z izgradnjo sakralnega objekta z vežico, kuhinjo, sanitarijami in orodjarno. Prav tako smo uredili tudi okolico pokopališča in parkirišče. Zasadili smo drevesa in zelenje ter ob dovozni poti do pokopališča posadili lipov drevored.

V sodelovanju s samimi krajanji in Društvom za zatiranje komarjev smo intenzivno zatirali ličinke komarjev. Uredili smo športna igrišča in intenzivno sodelovali pri izgradnji Podružnične šole Žalna.

Na območju krajevne skupnosti danes delujejo kar tri gasilska društva: PGD Veliko Mlačevo, PGD Malo Mlačevo in PGD Zagradec pri Grosupljem, ki se lahko pohvalijo s svojim delovanjem in usposobljenostjo na področju reševanja in varnosti. Prostovoljni gasilski društvi Veliko Mlačevo in Malo Mlačevo imata nova gasilska domova, Prostovoljno gasilsko društvo Zagradec pri Grosupljem pa lep obnovljen gasilski dom. Vsi krajanji smo na to zelo ponosni, saj to je lice kraja, kjer živimo.

Poleg gasilskih društev na območju naše krajevne skupnosti delujejo tudi Turistično društvo Boštanj, Športno društvo Malo Mlačevo, Društvo za zatiranje komarjev Zagradec, verjetno pa bi našli še kakšnega.

Leto 2013 je našo krajevno skupnost zaznamovala postavitve slovenske zastave na boštanjskem gradu, ki je ponos našega kraja, znak domoljubja in slovenskih vrednot.

Janez Svetek,
Krajevna skupnost Mlačevo

KRAJEVNA SKUPNOST POLICA

Krajevna skupnost Polica leži na nadmorski višini 460 m. Po kvadraturi je prva, po prebivalstvu, ki šteje 1.705 krajanov, pa tretja krajevna skupnost v občini Grosuplje. Obsega naselja: Blečji Vrh, Dobje, Dole pri Polici, Dolenja vas pri Polici, Gorenja vas pri Polici, Gradišče, Kožljevec, Mala Stara vas, Mali Konec, Peč, Polica, Troščine, Velika Stara vas in Zgornje Duplice. Ponašamo se tudi z najvišjo točko v občini Grosuplje, Kucelj meri 764 m nadmorske višine.

Krajevno skupnost Polica od lanskega leta vodi Mitja Gioahin. Pred njim so bili predsedniki: Gregor Steklačič, Andrej Ferjan in Jože Ahlin.

V zadnjih 20 letih se je na Polici zelo povečalo priseljevanje mladih družin, s tem pa tudi velik porast šoloobveznih otrok. Podružnična šola Polica ima sicer častljivo starost 135 let, vendar prostorsko in normativno žal ne ustreza standardom šolstva v 21. stoletju. Zato smo veseli, da bomo naslednje leto na izredno lepi lokaciji dobili težko pričakovano novo šolo. Veselijo se je tako otroci kot tudi ostali krajanji, poleg šolskih prostorov bomo namreč pridobili tudi prostore za kvalitetno preživljanje prostega časa.

Krajevna skupnost skrbi za urejenost več mrlških vežic, nujno potrebno mrlško vežico pa smo dobili tudi poleg župnijske cerkve sv. Jakoba, ki je bila zgrajena s pomočjo prispevkov in prostovoljnim delom vaščanov.

Poleg zgladne skrbi za obstoječe objekte na območju Krajevne skupnosti Polica se lahko pohvalimo tudi z asfaltiranjem vaških cest, s postavitvijo javne razsvetljave v Troščinah, na Polici, v Kožljevcu, na Gradišču in še bi lahko naštevali.

Omeniti velja, da je letošnje leto prav posebno leto za Prostovoljno gasilsko društvo Polica, v katerega je včlanjenih preko 250 članov. Društvo praznuje 90-letnico svojega obstoja. Ta velik in pomemben dogodek smo proslavili 18. 7. 2015 z veliko vrtno veselico in ansamblom Popotniki.

Obisk Police po novem ne bo več iskanje neznanega. Pri odcepu za Peč je postavljen lično izdelan kozolec z info točko, kjer najdete vse znamenitosti, pomembnosti našega kraja. V našem kraju pa imamo tudi turistično kmetijo, na kateri se krajanji v teh poletnih dneh radi družimo in malo pokramljamo.

Mitja Gioahin,
Krajevna skupnost Polica

Polica

Kozolec z INFO točko

Mrlška vežica

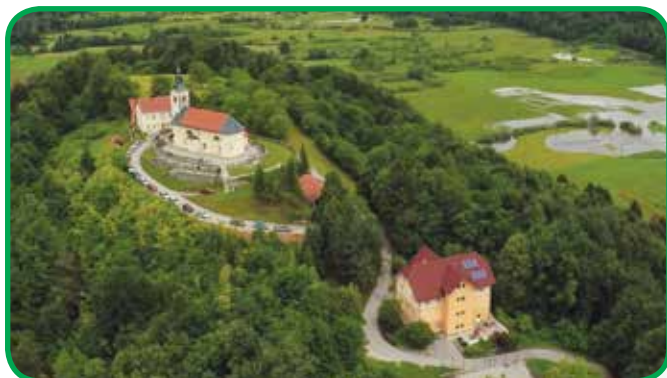

Gasilski dom na Polici

Dolenja in Gorenja vas

KRAJEVNA SKUPNOST RAČNA

Kopanjan je najlepši primer osamelca na krasu. Na vrhu stoji cerkev Marije Vnebovzete. Ob cerkvi se nahaja župnišče, v katerem je nekaj let otroštva preživel dr. France Prešeren. Njegov stric, vaški kaplan, ga je tu naučil brati in pisati. Tik pod vrhom stoji osnovna šola, v kateri poteka pouk že od leta 1865.

20. junija 2014 je bilo v Veliki Račni veselo, slovesno in domoljubno. Združili smo praznovanje dneva slovenske državnosti, občinskega praznika, zaključek šolskega leta, pa tudi otvoritev novega športnega igrišča.

krajevna skupnost Račna

Krajevna skupnost Račna s 707 prebivalci obsega naselja: Čušperk, Mala Račna, Predole in Velika Račna. Predsednik Krajevne skupnosti Račna je Rajko Palčar. Pred njim so opravljali to vlogo: Aleš Kastelic, Lojze Verbajš, Mojca Sajovic in Jože Poderžaj.

Krajevno skupnost Račna bomo mogoče predstavili z nekoliko drugačnega zornega kota, kot so se predstavile ostale krajevne skupnosti v naši občini.

Ob praznovanju dvajsete obletnice naše občine se nam pojavi vprašanje, kaj oz. kdo je občina? Slovar nam ponuja razlago, da je to osnovna samoupravna družbenopolitična skupnost, pravo jo opredeljuje v ustavi in še celi vrsti pravnih aktov. Marsikomu pa so te razlage dokaj odtujene in celo navidezno nepomembne. Občina se deli na krajevne skupnosti. Kaj pa je krajevna skupnost? Strokovne razlage pravijo, da je krajevna skupnost samoupravna skupnost, v kateri delovni ljudje in občani naselja, dela naselja ali več povezanih naselij uresničujejo določene skupne interese, njihove pristojnosti pa so zapisane v pravnih aktih.

Bolj razumljiv odgovor na obe zgornji vprašanji se verjetno skriva v dejstvu, da je v vseh desetih krajevnih skupnostih naše občine ogromno število gasilskih, turističnih, kulturnih, športnih, upokojenskih in drugih društev, krožkov in interesnih skupin, ribičev, lovcev itd..

V vseh navedenih družbenih skupinah je vključeno ogromno število ljudi, ki pišejo svojo zgodbo in s tem tudi našo skupno zgodbo. Vsi vemo, da vedno za rezultati dela skupnosti oz. skupine stojijo posamezniki, ki s svojo zavzetostjo in voljo skrbijo, da delo teče naprej, da so doseženi in vidni zeleni rezultati, pa naj gre za društvo, krajevno skupnost ali občino. Za društvo je pomemben vsak član, kot je za občino pomemben vsak občan, tako kmet, ki pokosi travo in skrbi za krajinsko urejeno okolico, kot delavec v tovarni, ki s svojim delom ustvarja dodano vrednost, ali udeleženec čistilne akcije.

V Krajevni skupnosti Račna smo zadovoljni z razvojem in dosežki zadnjih dvajsetih let. Poleg rednih aktivnosti na področju vzdrževanja in upravljanja pokopališča, javnih poti, igrišč in ostalih objektov je krajevna skupnost v okviru svojih zmožnosti podpirala delovanje in razvoj društev na področju gasilstva, kulture in športa. Velika pridobitev je obnovljena šola in odprtje novega vrtca na Kopanju, izgradnja pločnika, javne razsvetljave, izgradnja optičnega omrežja, izgradnja novih javnih poti v Predolah, novo športno igrišče in avtobusno postajališče v Račni in še bi lahko naštevali.

Seveda je naštevavanje dosežkov iz preteklosti nehvaležno, saj ne moremo naštetih vsega, kar se je dogajalo. Dobri rezultati iz preteklosti so obveza za boljše delo danes, da bo jutri več in še boljših rezultatov. Zato je

naš pogled že usmerjen v čas, ko bo naša brhka slavljenska starejša, da bi lahko naštevali uspešno zaključene projekte s področja ureditve kanalizacije, pločnikov, avtobusnih postajališč, prehodov za pešce in ostalih projektov. Obveza vseh nas je, da s svojim delom in delovanjem pripomoremo, da občina postane nosilka razvoja, ki bo zagotavljala primerne življenjske pogoje vsem občanom. To je možno samo z zavedanjem, da smo občina njeni prebivalci, občina smo vsi.

Zavedamo se, da je v rezultatih dela zadnjih dvajsetih let vpeto delo posameznikov, bivših predsednikov in članov sveta krajevnih skupnosti in delo bivših in trenutnih občinskih uradnikov in vodstva občine. Tega se zaveda tudi naša Občina, saj je ob občinskem prazniku podelila najvišje občinsko priznanje prvemu županu naše občine in s tem dala posredno priznanje vsem, ki so v preteklosti sodelovali pri delovanju in razvoju naše občine.

Ob 20-letnici naše občine se zahvaljujemo vsem, ki ste na kakršenkoli način sodelovali pri delovanju in razvoju naše lokalne skupnosti.

Rajko Palčar,
Krajevna skupnost Račna

Mala Račna

KRAJEVNA SKUPNOST SPODNJA SLIVNICA

Krajevna skupnost Spodnja Slivnica leži na jugu občine Grosuplje, ob prehodu grosupeljskega podolja v hrib Gradišče (486 m). Obsega vas Spodnjo Slivnico in zaselek Podlom. Z Grosupljem jo povezujeta lokalna cesta in železniška proga. Po zadnjem štetju ima 563 prebivalcev in spada med večje krajevne skupnosti v občini.

Naselje je bilo prvič omenjeno v zgodovinskih listinah že leta 1409 (Milko Kos, Gradivo za historično topografijo, Ljubljana 1975, II. del, stran 557).

Pred 2. sv. vojno je Spodnja Slivnica skupaj z Žalno tvorila občino. Povojni razvoj je pripeljal do selitve demografskega središča v dolino in naglega razvoja Grosupljega, ki je prevzelo vlogo administrativnega centra.

Spodnja Slivnica je bila v preteklosti svetel primer lokalnega patriotizma in solidarnosti. Slivničani so se vedno odzivali na pobude za razvoj kraja, ne glede na to, od kod so prihajale. Vodstva krajevne skupnosti so znala prisluhniti potrebam krajanov in najti ustrezne rešitve za razvoj, pri čemer jim je občinska uprava pomagala skladno z možnostmi. Železniška postaja, združni dom, osnovna šola in cesta do Grosupljega so bili zgrajeni izključno z donacijami in prostovoljnim delom krajanov. Izgradnja nove ceste Spodnja Slivnica–Grosuplje s samoprispevkom je bila prvi tovrstni podvig v Jugoslaviji, kar pričajo časopisi tedanjega časa. Asfaltna prevleka je bila v celoti poplačana s samoprispevkom krajanov.

Pogled na krajevno skupnost Spodnja Slivnica.

Pogled na Dom krajanov: prostori Krajevne skupnosti Sp. Slivnica, Picerija Pr` Mihcu in PGD Sp. Slivnica.

Pogled na trg, novo obzidje pokopališča in na vežico.

Pogled na obzidje »pod Debeljakom«.

Obdobje po osamosvojitvi je prineslo gospodarski razvoj kraja predvsem s samostojnimi podjetniškimi pobudami. Z rastjo lokalnih obrtnikov in podjetnikov sovpadajo izboljšave komunalne oskrbe in obnove objektov družbenega pomena.

Današnja podoba Spodnje Slivnice je kolaž tradicije, sodobnega življenja in neokrnjene narave, ki sega dobesedno na domači prag. Sodobni proizvodni obrati in delavnice so neopazni med stoletnimi stanovanjskimi hišami in novimi dosežki bivanjske arhitekture.

Razvoj kraja pa je dobil nov zagon predvsem v zadnjih letih, spričo truda in razumevanja občinske uprave, predvsem pa aktualnega župana. Skupni uspehi so vedno plod dobrega sodelovanja med krajanji, vodstvom krajevne skupnosti in županstvom!

Predsednik Krajevne skupnosti Spodnja Slivnica je Alojz Bavdek, odgovornost za razvoj kraja so v krajevni skupnosti v novi državi pred njim nosili: Jožef Vovk, Mirjana Jarc in dr. Peter Hostnik.

Na območju Krajevne skupnosti Spodnja Slivnica se je od leta 1995 do danes veliko naredilo. Gradila se je kanalizacija, urejala so se cestišča, gradili so se oporni zidovi, uredilo se je avtobusno postajališče.

Večji poudarek je bil v zadnjih letih namenjen ureditvi centra kraja Spodnja Slivnica, v okviru katerega smo preuredili pokopališče ob cerkvi ter zgradili mrliško vežico z žarnimi nišami. V sklopu vežice smo uredili in opremili tudi kuhinjo. Na lokaciji pod cerkvijo je urejeno manjše krožišče, ki bo zagotovilo večjo varnost in dalo kraju lepši izgled.

Krajevna skupnost Spodnja Slivnica redno skrbi za vzdrževanje doma krajanov, odkupila pa je tudi že zemljišča za izgradnjo športno – rekreacijskega centra Zavrh.

Alojz Bavdek,
Krajevna skupnost Spodnja Slivnica

Spodnja Slivnica

KRAJEVNA SKUPNOST ŠKOCJAN

Krajevna skupnost Škocjan šteje 438 prebivalcev in obsega naselja: Male Lipljene, Rožnik, Škocjan, Velike Lipljene in Železnica. Krajevni skupnosti Škocjan predseduje Martin Tomažin, pred njim jo je vodil Jožef Krašovec.

Sodobni svet prinaša spremembe – staro se z veliko hitrostjo umika novemu ali dobiva nove vsebine, ljudje odkrivamo nove motive in odpirajo se nam nova obzorja. Vse navedeno velja tudi za Krajevno skupnost Škocjan.

In kaj vse se je v zadnjih 20 letih spremenilo? Urejali in asfaltirali smo ceste, odvodnjavanje, zgradili smo vodovod Gradež–Škocjan, zgradili smo glavno linijo za širokopasovno omrežje Gradež–Velike Lipljene, uredili smo avtobusno postajališče.

Obnovili smo obzidje pokopališča, prestavili in obnovili križ na pokopališču ter uredili dodatne parkirne prostore pri cerkvi in pastoralnem centru. Zgradili smo tudi poslovilno hišo.

Prav tako smo obnovili bivšo šolo z okolico in uredili prostore za potrebe krajevne skupnosti, društev, etnološke zbirke in krajanov. Danes je to društveni dom.

Uredili smo tudi vaški center Rožnik in krajevni center Škocjan s spomenikom Primožu Trubarju, Juriju Dalmatinu in Andreju Savincu. Sofinancirali smo izgradnjo kapelice v Velikih Lipljenah in obnovili s projektom »Starodavni pralni stroj« propadajoče vaško perišče z vodnjakom v Velikih Lipljenah.

Krajevna skupnost skrbi tudi za letno saniranje poškodb na krajevnih cestah in poljskih poteh, očistili smo zamašene jaške in propuste za meteorno vodo na krajevnih cestah ter obžagali veje in drevesa na krajevnih cestah in poljskih poteh. Prav tako skrbimo za pluzenje in zimsko vzdrževanje krajevnih cest, v vaseh smo postavili tudi protipožarne omarice z opremo.

Na območju krajevne skupnosti delujejo tri društva: Prostovoljno gasilsko društvo Škocjan, Kulturno društvo Škocjan ter Turistično in športno društvo Škocjan.

Prostovoljno gasilsko društvo Škocjan s svojim delovanjem, gasilsko opremo in usposobljenostjo uspešno skrbi za varnost ljudi in premoženja v naši krajevni skupnosti. Priskočimo pa na pomoč tudi ob nesrečah v bližnji in daljni okolici. V zadnjih letih je bil v Škocjanu s pomočjo prostovoljnih prispevkov in prostovoljnega dela krajanov ter finančno pomočjo občine in Gasilske zveze Grosuplje zgrajen nov sodoben gasilski dom, ki bo s svojo večnamensko dvorano in pokrito avtobusno postajo postal stičišče vseh krajanov, Škocjancem v ponos, mimoidočemu popotniku pa v veselje.

V zadnjih desetih letih je Prostovoljno gasilsko društvo Škocjan nadgradilo vozni park in posodobilo opremo ter nabavilo osebno zaščitno opremo za dvanajst operativnih gasilcev. Poskrbelo pa je tudi za izobraževanje operativnih gasilk in gasilcev in v ta namen od leta 2005 do 2013 orga-

Škocjan

Pastoralni center

Vaški center Rožnik

Spomenik Primožu Trubarju

ožji center Škocjana

širši pogled na Škocjan

Velike Lipljene

Tradicionalna prireditev Stati inu obstati

niziralo tri nadaljevalne tečaje, na katerih so gasilci pridobili potrebna znanja za tečaje specialnosti in pridobitev višjih činov.

Kulturno društvo Škocjan deluje v Škocjanu na področju ljubiteljske kulture. Najžlahtnejša je umetnost, ki najde pot v srca gledalcev. To pa ljubiteljska kultura prav gotovo je. Umetnost se ne dogaja le na velikih odrih, ampak tudi na malih in v majhnih krajih, ki tako postanejo največji.

V zadnjih dvajsetih letih je Kulturno društvo Škocjan vsako leto poskrbelo za obeležitve in proslave ob državnih praznikih. Pod njegovim okriljem vsa ta leta delujejo:

- etnografska dejavnost - postavitve in vsakoletno dopolnjevanje etnografske zbirke »Včeraj v Škocjanskih hribih«, ki je bila postavljena v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Škocjan pod vodstvom dr. Borisa Kuharja;
- založniška dejavnost – izdaja knjig o zgodovini Škocjana. Avtorji knjig so: Jožef Marolt, dr. Edo Škulj, dr. France Oražem in Leopold Sever. Posebej velja omeniti, da je dr. Edo Škulj izdal kroniko župnije Škocjan, Turjak in Rob, ki jo je med svojim delovanjem v Škocjanu od leta 1906 do 1930 spisal škocjanski župnik Janez Jereb;
- športno rekreacijska dejavnost – organizacija več zaporednih kolesarskih izletov »PO RIMSKI CESTI« v sodelovanju s Prostovoljnimi gasilskim društvom Škocjan;
- dramska skupina - uprizoritev dramske igre Osvobodena svoboda in Prekucije, avtor igre je Jožef Marolt iz Škocjana, ter komedije v dveh prizorih Časi se spreminjajo, avtorici komedije sta Nina Kralj in Martina Starc iz Velikih Lipljen;
- Kvartet Sever s prijatelji;
- recitacijska skupina;
- glasbena skupina.

Vse od leta 1996 Kulturno društvo Škocjan v sodelovanju s krajevno skupnostjo organizira odmevno kulturno prireditev Stati inu obstati, ki si jo je zamislil Jožef Marolt in je postala že tradicionalna. Naslednje leto bo že dvajseta prireditev, ki jo v Škocjanu pripravljamo ob krajevnem prazniku v počastitev našega rojaka Primoža Trubarja, ki je bil leta 1508 krščen v škocjanski cerkvi.

Kulturno društvo Škocjan že od leta 1993 vodi predsednik Andrej Adamič.

Ob prihodu župnikov dr. Eda Škulja in dr. Franceta Oražma v župnijo Škocjan pa je leta 2005 zaživel tudi dolgoletno in plodno sodelovanje med kulturnim društvom, krajevno skupnostjo in župnijo Škocjan.

Pod okriljem župnije Škocjan danes delujejo trije zbori: Otroški pevski zbor Škocjančki, Mladinski pevski zbor Kancijanile in Cerkvni mešani pevski zbor.

Omenili pa smo tudi **Turistično in športno društvo Škocjan**. Pod njegovim okriljem od leta 2014 deluje skupina, ki v zgradbi društvenega doma skrbi za vadbo aerobike škocjanskih deklet in žena vseh starosti.

Martin Tomažin,
Krajevna skupnost Škocjan

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARJE - SAP

Krajevna skupnost Šmarje – Sap zajema naselja: Cikava, Gajniče, Huda Polica, Mali Vrh pri Šmarju, Paradišče, Podgorica pri Šmarju, Sela pri Šmarju, Šmarje – Sap, Tlake, Veliki Vrh pri Šmarju in Zgornja Slivnica. V vseh teh naseljih pa prebiva kar 3.306 prebivalcev. Krajevno skupnost Šmarje – Sap vodi Janez Pintar, pred njim pa so bili predsedniki: Janez Tomažin, Anton Rigler, Peter Šlajpah in Marko Hribar.

Prihodke krajevne skupnosti predstavljajo predvsem sredstva iz proračuna Občine Grosuplje, minimalne lastne prihodke pa krajevna skupnost ustvari s koncesijo za pokopališko dejavnost ter z oddajanjem dvorane v družbenem domu. Logično se torej zdi, da je delovanje Sveta Krajevne skupnosti Šmarje – Sap osredotočeno na vzpostavljanje vezi med krajanji in Občino Grosuplje ter na dajanje pobud županu in občinskim strokovnim službam.

Vse od ustanovitve občine Grosuplje v sedanjem obsegu si je Svet Krajevne skupnosti Šmarje – Sap prizadeval za širitev javne razsvetljave ter vodovodnega in kanalizacijskega omrežja, za rekonstrukcijo in tekoče vzdrževanje javnih poti v krajevni skupnosti ter opravljal t. i. redno dejavnost (izobešanje zastav, novoletna okrasitev, vzdrževanje družbenega doma ...). Do začetka prejšnjega mandata je Svet Krajevne skupnosti Šmarje – Sap upravljal tudi pokopališče.

Večina projektov na področju komunalne infrastrukture je uspela zaradi zagnanih posameznikov, ki so vodili gradbene odbore, ter krajanov, ki so predvsem za asfaltiranje cest pogosto prispevali iz lastnega žepa in vložili nešteto ur prostovoljnega dela.

Z današnjega zornega kota so najpomembnejši naslednji projekti:

- **mandat 1992 – 1996:** izgradnja prizidka k Podružnični šoli Šmarje – Sap;
- **mandat 1996 – 1998:** rekonstrukcija dela Šuligojeve in Lahove ceste; asfaltiranje ceste Šmarje – Sap–Zgornja Slivnica; izgradnja vodovodnega, hidrantnega in kanalizacijskega omrežja ter obnova vaških cest na Selih pri Šmarju; ureditev trga pred cerkvijo ter dokončanje projekta telefonije;
- **mandat 1998 – 2002:** rekonstrukcija Jurčičeve ceste in ceste do Podgorice pri Šmarju; asfaltiranje ceste Trije križi–Gajniče in ceste skozi Gajniče; asfaltiranje ceste skozi Tlake, kjer je bila zgrajena tudi javna razsvetljava; kompletna obnova Rimske ceste z izvedbo fekalne in meteorne kanalizacije, z obnovo vodovoda in izgradnjo javne razsvetljave ter zamenjava vodovoda, izgradnja kanalizacije in asfaltiranje ceste na Malem Vrh (pri kapelici); priprave na praznovanja 500-letnice šole v Šmarju – Sapu;
- **mandat 2002 – 2006:** kompletna obnova ceste z izvedbo kanalizacije od (zgornjih) Tlak do Malega Vrha; postavitve varovalne ograje ob strmi cesti skozi Mali Vrh; praznovanje 500-letnice šole v Šmarju – Sapu; priprave in začetek gradnje nove mrliške vežice ter priprava na obnovo ceste proti Hudi Polici;

Šmarje – Sap

krajevna skupnost Šmarje – Sap

Nov park v centru Šmarja – Sapa.

Nova igrala v centru Šmarja – Sapa.

Cerkev

Privreditve TD Šmarje - Sap

Šmarje - Sap

- **mandat 2006 – 2010:** dokončanje gradnje, tehnični prevzem in pridobitev uporabnega dovoljenja za mrliško vežico; asfaltiranje ceste na Magdalenski gori; napeljava elektrike in vodovoda ter asfaltiranje ceste do Hude Police; pridobitev novih prostorov za KS na Ljubljanski cesti 39; podelitev koncesije za pokopališko dejavnost JKP Grosuplje; posodabljanje ulične razsvetljave ter označevanje ulic (cest) po naseljih;

- **mandat 2010 – 2014:** izgradnja kanalizacije ter vzporedna obnova asfaltne prevleke v Gajničah in Tlakah, v spodnjem delu Malega Vrha, v Podgorici pri Šmarju in Paradišču; rekonstrukcija ceste v zgornjem delu Velikega Vrha in Adamičeve ceste z obnovo vodovoda in kanalizacije; nadzidava Podružnične šole Šmarje – Sap in ureditev igrišča ob njej; izgradnja krožišča na Cikavi; prekop starega pokopališča, ureditev kostnice na novem pokopališču ter vzpostavitev parka v centru Šmarja – Sapa; priprave na gradnjo AC priključka Šmarje – Sap in asfaltiranje krajših odsekov cest.

Najpomembnejši zastavljeni cilji Krajevne skupnosti Šmarje – Sap za leto 2015 so: rekonstrukcije krajših odsekov javnih poti po krajevni skupnosti (Paradišče), širitev javne razsvetljave na različnih koncih krajevne skupnosti (železniška postaja, Mali Vrh, Tlake, Aškerčeva cesta, Kračmanova cesta in Cikava), tekoče vzdrževanje javnih poti v krajevni skupnosti (Sela, Mali Vrh), nadaljnje urejanje parka v centru Šmarja – Sapa (postavitev stebričkov in pitnika, zasaditev lip, postavitev otroških igral), energetska sanacija vrtca Pika ter redna dejavnost (izobešanje zastav, novoletna okrasitev, vzdrževanje kulturnega doma ...).

V tesnem sodelovanju z Občino Grosuplje pa si Krajevna skupnost Šmarje – Sap prizadeva za: ureditev regionalne ceste s pločniki in javno razsvetlavo skozi Razdrto v okviru gradnje AC priključka Šmarje – Sap, izgradnjo pločnikov proti Cikavi in Velikemu Vrhu, ureditev lastništva družbenega doma ter gradnjo poslovno-stanovanjskega objekta v centru Šmarja – Sapa.

Janez Pintar,
Krajevna skupnost Šmarje - Sap

KRAJEVNA SKUPNOST ŠT. JURIJ

Krajevna skupnost Št. Jurij je ena večjih v občini Grosuplje. Ima 12 naselij: Bičje, Cerovo, Gornji Rogatec, Mala vas pri Grosupljem, Medvedica, Pece, Podgorica pri Podtaboru, Ponova vas, Št. Jurij, Udje, Vino in Vrbičje, ki so imele pred dvajsetimi leti 1575 prebivalcev, leta 2015 pa po republiški statistiki 1950 prebivalcev. Vasi so razmetane po dolinah in višinah in so ponekod, zlasti pozimi, težje dostopne. Število prebivalstva je v 20 letih zaradi migracij in rojstev naraslo za 375 oseb.

Krajevno skupnost Št. Jurij vodi Milan Kumše, pred njim so bili njeni predsedniki: Janez Kozlevčar, Mihael Tratnik, Alojz Rebolj, Mihael Kadunc in Slavko Kadunc.

Glavne naloge, ki si jih je pred dvajsetimi leti zadala naša krajevna skupnost, so bile pridobitev zemljišč za mrliško vežico in za novo pokopališče, predvsem pa za novo šolo in telovadnico ter za igrišče za naše otroke.

Vzporedno z izvajanjem gospodarskega programa so se že takrat odvijale tudi razne prireditve, kot so bili VEČER NA VASI, ŽIVINSKI ter KONJSKI SEJEM, KROŠNJARSKI SEJEM, in še veliko drugih spremljevalnih dejavnosti in razstav. Ker pa so se večeri na vasi dogajali ves teden po vaseh, je bilo potrebno petek, soboto in nedeljo zapolniti tudi s kulturnim programom. Ponovno smo ustanovili tudi dramsko skupino, ki je vsako leto pripravila dve veseloigri, s katerimi smo po končanih večerih gostovali še v krajih po Sloveniji.

Ker je bil program večerov na vasi mišljen predvsem za to, da bi se ljudje med seboj družili, nam je to v celoti uspelo. Na vseh zaključnih prireditvah, kjer nas je vsako leto obiskalo na tisoče ljudi, so sodelovali pri pripravah in strežbi skoraj vsi krajanji in krajanke, ki jih moramo posebej pohvaliti, saj so vsako leto napekle veliko domačega peciva, ki so ga namenile pevkam in pevcem, ki so jim zapeli podoknice, kot v starih časih, ko se je v vsaki vasi razlegalo petje fantov dekletom pod oknom.

Sicer pa se lahko v preteklih dvajsetih letih pohvalimo z več pomembnimi dosežki, ki so plod sodelovanja krajanov, občine in neposredno izvoljenih članov Sveta Krajevne skupnosti Št. Jurij.

Najpomembnejši dosežek je vsekakor izgradnja podružnične osnovne šole v Št. Juriju, v kateri sta našla svoj prostor tudi otroški vrtec in krajevna skupnost. Stara šola ni bila več primerna za pouk, zato so krajanji leta 1991 s skupno akcijo, s samoprispevkom, z daritvami, menjavo zemljišč, prodajo in nakupom, pridobili zemljišče za novo šolo in ga nato podarili Občini Grosuplje, ki je Podružnično šolo Št. Jurij tudi zgradila. Slavnostna otvoritev je bila 22. novembra 2002.

Narodne noše na Večeru na vasi.

Razstava goveje živine.

Podelitev nagrad.

Vrtiljak za otroke.

Ponova vas

Št. Jurij

Gornji Rogatec

Udje

Pogled na del krajevne skupnosti

S pomočjo Zavoda za ohranitev kulturne dediščine smo v celoti obnovili eno najstarejših, še ohranjenih trdnjav v boju proti Turkom, taborsko cerkev in obzidje, kjer se redno vsako leto vrstijo kulturne prireditve, preko vgrajene kamere pa je možno kadarkoli pogledati panoramo Radenskega polja in Grosupljega.

Z zbranimi sredstvi, veliko moralno in fizično podporo krajanov, je bila zgrajena tudi vežica na pokopališču, ki je ena najlepših v občini. Dokončana je bila prva faza novega dela pokopališča ob starem delu, ki omogoča tako klasične kot žarne pokope. Zgrajene so bile tudi žarne niše.

Leta 2006 je bila pitna voda napeljana tudi v zgornji zaselek vasi Vino in omogočila kvalitetnejše življenje krajanom, ki so bili do tedaj odvisni zgolj od deževnice.

Zadnji večji dosežek je bila adaptacija in rekonstrukcija lokalne ceste Grosuplje–Ponova vas leta 2014 s kompletno infrastrukturo.

Naj ob koncu povemo še, da imamo dve gasilski društvi: Prostovoljno gasilsko društvo Št. Jurij in Prostovoljno gasilsko društvo Ponova vas, ki se lahko pohvalita s številnimi uspešnimi intervencijami in mnogimi medaljami in pokali z gasilskih tekmovanj po Sloveniji, Lokostrelski klub se lahko pohvali s številnimi mednarodnimi uspehi, aktivna pa sta tudi Turistično društvo Županova jama Št. Jurij in aktiv kmečkih žena.

Milan Kumše in Mihael Kadunc,
Krajevna skupnost Št. Jurij

KRAJEVNA SKUPNOST ŽALNA

Krajevna skupnost Žalna je ustanovljena na območju naslednjih naselij: Luče, Mala Loka pri Višnji Gori, Plešivica pri Žalni, Velika Loka in Žalna in je s 1144 prebivalci danes po velikosti na polovici desetih krajevnih skupnosti občine Grosuplje; v dvajsetih letih se ni povečalo le število ljudi, ki živijo v Lučah, Mali in Veliki Loki, na Plešivici in v Žalni, pač pa tudi kvaliteta bivanja in dela v naši krajevni skupnosti, ki proti severozahodu in vzhodu meji na občino Ivančna Gorica in tako zaokroža območje grosupeljske občine.

Danes Krajevna skupnost Žalna skrbi za izvajanje vseh aktivnosti, ki zagotavljajo delovanje kraja oz. vasi: izvaja tekoča vzdrževalna dela na javnih poteh, skrbi za nasutje makadamskih cest, bankin, za mulčenje brežin, sanacijo manjših poškodb na javnih poteh - seveda v okviru razpoložljivih sredstev, ki jih določi občina. Krajevna skupnost izvaja zimsko službo na javnih poteh in drugih javnih površinah, upravlja s pokopališčem v Žalni in Veliki Loki, izvaja vsakoletno čistilno akcijo, sodeluje z društvi in organizacijami, šolo in vrtcem, z župnijo Žalna in sodeluje pri izvedbi mnogih dejavnosti. Realizira tudi namensko porabo rente, ki jo Mala Loka prejema zaradi bližine občinskega odlagališča odpadkov Špaja dolina in upravlja s kulturno dvorano Žalna.

Krajevno skupnost Žalna vodi Danijela Pirman, pred njo pa sta bila predsednika: Janez Kalar in Stane Kogovšek.

V letu 1995 so se krajanje Krajevnih skupnosti Žalna – za razliko od nekaterih drugih krajevnih skupnosti v občini – odločili za petletni samoprispevek. To je bil že šesti krajevni samoprispevek in zbrana sredstva so bila namenjena vzdrževanju komunalnih in infrastrukturnih objektov na območju Krajevnih skupnosti Žalna. Člani sveta smo se v prvih letih samostojne občine posvetili urejanju in popraviljanju krajevnih cest in poti, predvsem pa smo si prizadevali za ureditev semaforiziranega železniškega prehoda v Žalni in obnovitev ter razširitev mrliške vežice v Veliki Loki. Tudi kulturna dvorana v Žalni je bila potrebna obnove, poskrbeli smo za novo streho, obnovili klubsko sobo in uredili sejno sobo krajevnih skupnosti.

Dotrajana, več kot tridesetletna in slabo vzdrževana cestna infrastruktura je potrebovala stalno obnovo, veliko energije je bilo potrebne tudi za urejanje krajevnega smetišča in pripravo kontejnerskih platojev po vseh vaseh krajevnih skupnosti.

Občinski svetniki so v maju 1998 po dolgi razpravi in v sodelovanju z župani sosednjih občin končno sprejeli in potrdili sklep o dodelitvi odškodnine oz. rente krajanom na območju nove komunalne deponije Špaja dolina. Do zneska – takratnih 756.000 SIT - je bila upravičena tudi KS Žalna in krajanje Male Loke so v naslednjih letih denar namenili za rekonstrukcijo ceste Mala Loka–Peščenik, v letu 2000 pokabliili električno napeljavo, sočasno položili v zemljo tudi napeljavo za javno razsvetljavo, uredili in-

Velika Loka

Posodobljen kompleks župnijskega središča v Žalni z novim domom svetega Lovrenca.

Igrišče v Lučah.

Postajališče na Plešivici.

ternetno povezavo, temeljito sanirali vodno zajetje in poplajali jedro vasi, poskrbeli za poti in dotrajan most, ki so ga načela leta in vremenske razmere zadnjih let.

V naslednjih dveh mandatih, v letih 2002–2010, smo povsem prenovili dotrajan kulturni dom v Žalni in prostore krajevne skupnosti; dobil je nov vhod in sanitarne prostore, krasijo ga moderen in funkcionalen strop, razsvetljava, okna in vrata ter topla dvorana z udobnimi stoli in primerno čajno kuhinjo.

Nadaljevali smo začeto delo predhodnikov in obnovili mrliško vežico v Žalni z zasteklitvijo predprostora, novo streho, električno napeljavo in kuhinjo – detajli, ki olajšajo trenutke slovesa od naših sokrajanov. Dela smo zaokrožili z novo ograjo na delu pokopališča in ličnimi tlakovci ob južnem delu žalske cerkve, z urejenim in pokritim kontejnerskim platojem in razsvetljava. Sodobno in nevsiljivo je urejena in zastekljena tudi poslovilna vežica na pokopališču v Veliki Loki. Po vseh vaseh smo uredili ekološke otoke za sortiranje odpadkov in skrbeli za njihovo urejenost, veliko pozornost smo namenili tudi urejanju vaških jeder; na Plešivici in v Veliki Loki, kasneje tudi v Lučah, smo postavili lične lesene hišice, namenjene zlasti osnovnošolcem, ki v deževnih ali snežnih jutrih čakajo šolske avtobuse.

Tudi v teh dveh mandatih smo nadaljevali z urejanjem cest, poti in dovozov; povsem nova pridobitev je asfaltiran in razsvetljen dostop do novejšega dela Velike Loke in novozgrajenih hiš ob začetku vasi ter varnejša in širša pot do Plešivice. Velik projekt je bila tudi zgraditev večnamenskega športnega igrišča ob gasilskem domu v Lučah, ki privablja mlade in manj mlade športne navdušence, ob veselicah pa daje prostor številnim gostom. Poskrbeli smo tudi za vse tiste krajanje Krajevne skupnosti Žalna, ki so se še vedno srečevali z nezanesljivim in motenim dostopom do interneta – vse vasi Krajevne skupnosti Žalna so ga dobile, Mala Loka in zaselek Na šoli pa sodobno varčno javno razsvetljava.

Takrat so zaživele tudi pomladanske čistilne akcije, ki ostajajo stalnica, in vsako leto je več krajanov, ki se zavedajo skrbi za okolje in zgleda, ki ga dajejo mladim – tistim, ki so v tem času v Žalni lahko zakorakali v moderno osnovno šolo in vrtec in tudi malce starejšim, za katere je Krajevna skupnost Žalna uredila mladinsko sobo pod kulturno dvorano v Žalni – vse to je bila pika na i večletnim prizadevanjem krajanov in angažiranju Občine Grosuplje.

Tudi od leta 2010 pa do danes preudarno gospodarimo s sredstvi rente komunalne deponije, s katerimi smo poskrbeli za pokablitev internetne povezave med Malo in Veliko Loko, postavili ogledala na kritičnih prehodnih točkah čez železniško progo v Mali Loki in uredili pot do novejših zgradb Male Loke. Na pobudo krajevne skupnosti je bilo v vaseh geodetsko urejenih precej občutljivih točk, sanirali smo mnoge dovozne in krajevne poti, tudi cesto, ki povezuje Žalno z Lučami skozi gozd Grič in dokončali urejanje vaškega jedra v Lučah ter otroškega igrišča ob gasilskem domu.

Temeljito smo se posvetili urejanju vodnih zajetij in dogovorom z občino za ureditev ustrezne vodne oskrbe v Veliki Loki, v sodelovanju z Občino Ivančna Gorica pa smo poskrbeli tudi za sanacijo divjega odlagališča na Peščeniku, ki je ogrožal prav loška zajetja pitne vode. Dopolnili smo mrežo hidrantov po vaseh krajevne skupnosti in ob napeljavi vodovoda poskrbeli tudi za ureditev razsvetljava v Veliki Loki. Ves čas bedimo nad projekti, začetimi v prejšnjih mandatih Krajevne skupnosti Žalna in jih uspešno uresničujemo.

V zadnjih mesecih nas zaposluje predvsem posodobitev dostopa do farne cerkve in pokopališča, nakup zemljišča za širitev pokopališča in pridobivanje gradbenega dovoljenja za obstoječo mrliško vežico – velik projekt, ki bo sodobno in funkcionalno zaokrožil posodobljen kompleks župnijskega središča v Žalni z novim domom svetega Lovrenca.

Vzorno smo dokončali prenovo kuhinje in sanitarij v kulturnem domu v Žalni, še posebej pa razveselili mladino naše krajevne skupnosti s sofinanciranjem urejenih in tehnično opremljenih sob v gasilskih domovih v Lučah in Veliki Loki, ki postajata zbirališče mladih športnikov, gledališčnikov in vseh, ki si želijo druženja in aktivnega preživljanja prostega časa. Včasih vreme in naravne nesreče poskrbijo za nujno in hitro ukrepanje – potrebno je bilo urediti poplavna predela v Mali in Veliki Žalni, spet drugič pa so nepridipravi tisti, ki odnesejo lastnino vseh – in Krajevna skupnost Žalna je tako poskrbela za nove žlebove na loški cerkvi, ki jih je vzela noč. Pa ne pravič!

V komaj začetem novem mandatu ostaja sedanji svet krajevne skupnosti zvest vodilu delavnosti in sodelovanja vseh – zato bo v Veliki Loki lahko saniran oporni zid pokopališča, ob 90. obletnici PGD Velika Loka je bilo polepšano jedro vasi z delno asfaltno preplastitvijo ceste skozi vas, po mnogih letih je bila urejena struga potoka Breg, polepšana pa je tudi središče v 'Malih Lučah' – v Stajah.

Človek je človek toliko, kolikor se odseva v sočloveku. Krajevna skupnost ni skupnost kraja ampak ljudi, misli in src, delavnih rok in prijateljskih nasmehov! Je dimenzija srečevanja posameznikov, gasilskih in drugih društev, sodelovanja s šolo in vrtcem ter z župnijo Žalna.

Brez sodelovanja in podpore prebivalcev in naklonjenosti Občine Grosuplje, ki je prepoznala pomembnost projektov in mnoge podprla, bi bil zapis o delu Krajevne skupnosti Žalna v preteklih dvajsetih letih skromnejši. Prijazna gesta sedanje predsednice, ki je sredstva za kilometrino spremenila v sladoled za vse učence žalske šole in jim najlepši šolski dan – zadnji v tem šolskem letu, seveda! – še polepšala.

Naj bo to le kamenček v mozaiku načrtov in dela v Krajevni skupnosti Žalna v prihodnje, z zahvalo vsem, ki so v prvih dvajsetih letih mladosti naše občine in naše krajevne skupnosti podarili mnogo znanja, prostega časa, delavnih ur in navdušenja skupnim ciljem.

Danijela Pirman, Janez Kalar in Maja Zajc Kalar,
Krajevna skupnost Žalna

GOSPODARSTVO

Prepoznavni znak Grosupljega je vse, kar je povezano s konji, prometnicami in furmanstvom. Bližina Ljubljane, odlične prometne povezave in lepo podeželsko okolje ponujajo neštete razvojne možnosti: idealno okolje za bivanje, prostor za čiste gospodarske dejavnosti, podjetništvo in obrt ter izletniški turizem.

Grosuplje je relativno mlado naselje, vendar mu njegova lega in močna gospodarska infrastruktura nudita ogromne potenciale za razvoj gospodarstva.

Naselje Grosuplje želimo graditi kot subregionalni center ter omogočiti enakomerno gradnjo infrastrukture na območju občine nasploh.

V občini je organiziranih osem obrtno-podjetniških in industrijskih con:

- v Brezju,
- v Rožni dolini,
- pri Gasilskem centru,
- pri čistilni napravi,
- gospodarska cona Jug (delno obstoječa in delno v pripravi OPPN),
- obrtna cona Eurotrans,
- Turistično oskrbovalni center (TOC II in TOC III),
- obrtna cona Pentlja, Cikava.

V vseh conah je urejena osnovna infrastruktura, podjetniki in obrtniki pa imajo možnost nakupa zazidljivih zemljišč za izgradnjo poslovnih prostorov. Podpora razvoju drobnega gospodarstva dajeta Občina Grosuplje - Urad za finance, gospodarstvo in družbene dejavnosti in Območna obrtna zbornica Grosuplje.

Občina Grosuplje

V občini je organiziranih osem obrtno-podjetniških in industrijskih con.

Območna obrtno – podjetniška zbornica Grosuplje

Območna obrtno – podjetniška zbornica Grosuplje (OOZ Grosuplje) je stanovska organizacija obrtnikov in podjetnikov iz občin Grosuplje, Dobropolje in Ivančne Gorice. Ustanovljena je bila leta 1974 in je lani praznovala 40-letnico svojega obstoja. Je ena izmed 62 območnih zbornic, ki so povezane v Obrtno – podjetniško zbornico Slovenije. Kot združenje cehev je njena glavna naloga zastopanje interesov obrti in podjetništva na lokalni in državni ravni. Obrtniki in podjetniki se tega povezovalnega učinka zbornice premalo zavedamo. Združeni smo bolj reprezentativni in s tem močnejši v svoji komunikaciji z oblastjo. Kritičen trenutek v zgodovini obstoja zbornice je bilo prav gotovo leto 2013, ko je bilo odpravljeno obvezno članstvo v zbornici. Kar nekaj naših članov je takrat zapustilo zbornične vrste, kar je precej zaostriło pogoje delovanja OOO Grosuplje. Manjša moč zbornice pa posledično pomeni tudi poslabšanje pogojev poslovanja tako naših članov kot nečlanov, saj lahko država veliko bolj samovoljno sprejema ukrepe na škodo malemu gospodarstvu. Kakorkoli, prav v teh, za zbornico kritičnih časih, se je naše sodelovanje z Občino Grosuplje še okrepilo, za kar smo ji člani OOO Grosuplje še posebej hvaležni. Člani zbornice ugotavljamo, da imamo z Občino Grosuplje že ves čas njenega obstoja nek vzajemen, partnerski odnos, ki temelji na medsebojnem spoštovanju in možnosti komunikacije.

Osnovo za sodelovanje OOO Grosuplje z Občino Grosuplje predstavlja t.i. Program spodbujanja malega gospodarstva pri OOO Grosuplje oz. Program izobraževanja. Gre za letni planski dokument, ki ga pripravi OOO Grosuplje, v katerem vsem trem občinam predstavimo aktivnosti oz. izobraževalne vsebine za podjetnike in obrtnike. Občina Grosuplje ima v veljavi Pravilnik o dodeljevanju sredstev iz občinskega proračuna za pospeševanje razvoja malega gospodarstva, ki zagotavlja namenska sredstva v višini najmanj 0,2 odstotka sprejetega proračuna. Tovrstna sistemska rešitev, ki jo izmed vseh treh občin zagotavlja le Občina Grosuplje, zagotavlja OOO Grosuplje določeno mero stabilnosti,

saj lahko vsako leto kandidiramo za razpisana sredstva preko javnega povabila. Če smo na razpisu uspešni, izvedemo izobraževanja in strokovna usposabljanja tako za člane kot nečlane zbornice. Samo lani se je z območja občine Grosuplje izobraževalo preko 250 podjetnikov in obrtnikov ter njihovih zaposlenih. Tako ob začetku leta že tradicionalno organiziramo seminar o davčnem obračunu, v marcu sledi usposabljanje za poklicne voznike, v septembru se predstavimo na Mednarodnem obrtnem sejmu v Celju, v istem mesecu sodelujemo tudi pri razstavnem sejmskem dogodku »Grosuplje v jeseni«, kjer se pokažejo lokalni obrtniki in podjetniki. Poleg zgoraj naštetega »železnega repertoarja« izvajamo še številna aktualna izobraževanja in strokovna usposabljanja, kdor pa med razpisanimi vsebinami ne najde nekaj zase, se lahko poljubno udeleži kakšnega drugega izobraževanja, preko javnega povabila pa uveljavlja delno povračilo stroškov.

Člani zbornice so seveda upravičeni še do dodatnih ugodnosti: od specializiranih poslovnih in davčnih svetovanj do popustov v sklopu kartice Mozaik podjetnih. Člani OOO Grosuplje smo lani obiskali IHM sejem v Münchnu, za otroke članov in njihovih zaposlenih vsako leto organiziramo obdaritev dedka Mraza ipd. Aktivnosti in storitve, ki jih izvajamo na OOO Grosuplje, je res veliko, zato vabljeni vsi, da se o njih pozanimате na naši spletni strani ali pa se kar oglasite v naši pisarni v Domu obrtnikov. Če načrtujete kako poslovno srečanje, seminar ali konferenco, vam v našem Domu obrtnikov po zelo ugodnih cenah nudimo najem ene izmed naših dveh multimedijskih dvoran.

Ob 20-letnici obstoja občine Grosuplje se za vso izkazano podporo in zaupanje zahvaljujemo tako trenutnemu kot tudi vsem prejšnjim županom, vsem občinskim svetnikom, občinski upravi in vsem zaposlenim na Občini Grosuplje. Tako pestrih in obširnih izobraževalnih vsebin brez prispevka Občine Grosuplje prav gotovo ne bi bilo. Iskrena hvala.

Janez Bajt in Milan Sašek, OOO Grosuplje

Na tradicionalni prireditvi Grosuplje v jeseni se vsako leto predstavijo tudi naši podjetniki.

TURIZEM

Postali smo hitro rastoče mesto, toda še vedno bivamo na deželi, v pokrajini, ki je eno samo valovanje dolinic, blagih gričev, posajenih z gozdovi, in bregov, na katerih se belijo vasice in cerkvice. Na sledove starih časov nas še posebej spominja Magdalenska gora, prazgodovinsko mesto Magdalencev.

Na vsakem koraku je tod doma prazgodovina, ostanki starih rimskih cest in domovanj, srednjeveških utrdb, kot je znameniti Tabor Cerovo in ostanki gradov od Čušperka do Boštanja. Živimo sredi skrivnostnega kraškega sveta, polnega naravnih lepot. Največji sta Radensko polje, izjemni slovenski naravni paradiz, in Županova jama, ena najlepših kraških jam v Sloveniji. Ponosni smo lahko na vse te lepote in znamenitosti. Spoznajmo jih.

Dr. Boris Kuhar

GROSUPLJE Z OKOLICO

Občina Grosuplje leži na jugovzhodnem robu slovenskega glavnega mesta Ljubljane, kjer se konča Ljubljansko barje in začenja značilna dolenjska pokrajina. Znana je po svoji bogati kulturni dediščini in naravnih lepotah. Med bolj zanimive sodijo: Županova jama, Radensko polje, Tabor Cerovo in Magdalenska gora.

Mesto Grosuplje je dokaj mlado naselje, ki je od Ljubljane oddaljeno dobrih 15 minut vožnje po avtocesti v smeri proti Zagrebu. Geografsko je skoraj vse območje občine zajeto v Grosupeljski kotlini, ki jo obkrožajo okoliška hribovja, za katera so značilne številne manjše doline in kraška polja. Prvi zapisi imena Grosuplje segajo v leto 1136, arheološka izkopavanja pa so pokazala, da je bilo območje naseljeno že leta 500 pr. n. š.

Mestna knjižnica Grosuplje je osrednja knjižnica za območje občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje. Začetki knjižničarstva segajo v čas pred drugo svetovno vojno. V letu 2007 je Grosuplje dobilo novo knjižnico, ki je uvrščena med najlepše knjižnične zgradbe Evrope, arhitekta pa sta za obnovo stare hiše z modernim prizidkom leta 2007 prejela Plečnikovo medaljo.

Potok Bičje, po katerem je poimenovan rezervat, teče po dnu ravnice zahodno od mesta Grosuplje. Območje rezervata je neke vrste naravni zadrževalnik visokih voda, ki preprečuje poplave okoliških naselij in kmetijskih površin. Rezervat nudi življenjski prostor številnim redkim vrstam rastlin in živali. Med zanimivejše močvirske rastline sodijo močvirski svišč, različne vrste kukavic in trstičje. Pester živalski svet sestavljajo ptiči, kačji pastirji, dvoživke ter raki jelševci.

Cerkev sv. Mihaela se nahaja na griču sredi mesta Grosuplje. Pisni viri jo prvič omenjajo leta 1305. Poleg nje je bila leta 1972 zgrajena prva moderno oblikovana cerkev v Sloveniji, ki je prav tako posvečena sv. Mihaelu. Zunanja oblika spominja na ladijski trup. Posebnost cerkve je tudi mozaik Kristusa Odrešenika, ki ga je izdelal pater Marko Ivan Rupnik.

V letu 2004 se je pričel projekt »**Grosuplje – mesto kipov**«. Od takrat se vsako leto v drugi polovici avgusta umetniki srečujejo na kiparskem simpoziju pod gradom Boštanj.

Grosuplje je dobilo svojo prvo železnico 17. septembra 1893. Prva proga je potekala proti Kočevju, leto pozneje pa še do Novega mesta. V bližini železniške postaje Grosuplje je danes postavljena **muzejska lokomotiva**, izdelana leta 1907 v Budimpešti, po Sloveniji pa je pričela voziti leta 1938.

Gradič Praproče je nastal v 13. stoletju. Skozi stoletja je zamenjal veliko lastnikov, z njimi pa tudi svojo obliko. Valvasor je poslopje upodobil kot enonadstropni dvorec. Kmalu zatem so ga temeljito prezidali in spremenili v čudovito baročno rezidenco s štirimi okroglimi stolpi na vogalih. Tloris gradu je imel obliko črke E. Močan potres leta 1895 je uničil osrednji del zgradbe, tako da danes lahko vidimo samo stranski poslopji nekdanje graščine.

Tradicionalni dogodki:

- pohod po Prešernovi poti (8. februar),
- pohod do Županove jame po poti E6 (april),
- kolesarski maraton treh občin (junij),
- Grosuplje v jeseni (september).

Cerkev sv. Mihaela

ŠMARJE – SAP Z MAGDALENSKO GORO

Bogata arheološka dediščina, izkopana iz številnih grobov, združenih v velike gomile, priča o več kot tisočletni poseljenosti **Magdalenske gore**. Najdragocenejše in najbolj ohranjene najdbe izvirajo iz obdobja železne dobe. Med pomembnejše predmete sodijo: bronaste situle, orožje in druga vojaška oprema, različne zaponke in okrasni nakit. Okrasna ploščica v obliki štirikrakega križa (svastike) s konjskimi glavami je osnova za podobo grba občine Grosuplje.

Na širšem območju Magdalenske gore se je nekoč razprostiralo prazgodovinsko naselje z umetno narejenimi terasami in obrambnimi nasipi. Pestra zgodovina arheoloških raziskav in bogate najdbe uvrščajo Magdalensko goro med najbolj znana arheološka najdišča v Sloveniji. Urejena sprehajalna arheološka pot vodi mimo še vidnih ostankov železodobnega gradišča in oriše način življenja takratnih prebivalcev.

Pot kulturne dediščine Šmarje – Sap je učna pot s sedmimi informacijskimi tablami, na katerih spoznavamo kulturno dediščino in spomenike tega prostora skozi različna zgodovinska obdobja. Pot je dolga 10 km in je v celoti označena.

Šmarje – Sap, drugo največje naselje v občini, je bilo poseljeno že v času rimske dobe, ko je tu mimo tekla rimska cesta. Kasneje je bilo Šmarje več kot 700 let cerkveno, kulturno in gospodarsko središče zahodnega dela Dolenjske. **Cerkev Marijinega rojstva** je

najstarejša župnijska cerkev v občini Grosuplje. Njena prva omemba v listinah sega v leto 1228, po prepričanju nekaterih zgodovinarjev pa naj bi bila župnija Šmarje ustanovljena že leta 1058. Zgrajena je v stilu romanske triladijske bazilike. Konec 15. stoletja so okoli cerkve sezidali protiturško obzidje. Cerkev arhitekturno popestri stolpič, imenovan **Turenček**, ki je edini ohranjeni stolp nekdanjega mogočnega obzidja protiturškega tabora. Viri omenjajo, da je bila v Turenčku prva šola že leta 1504. V kasnejših obdobjih je bilo v njem župnišče, opravljal se je verouk, tu je bila tudi prva obvezna šola v Šmarju. V prenovljenem dvonadstropnem stolpu je muzej kmečkega orodja in manjša dvorana za kulturne prireditve.

V muzeju čebelarke kulturne dediščine v Šmarju – Sapu je zbrana številna čebelarstva literatura od leta 1700 do danes. Predstavljeni so veljaki slovenskega čebelarstva, trgovci s čebelami in panjske končnice. Bogata privatna zbirka čebelarja Antona Koželja obsega vse tipe panjev, različne vrste točil, čebelarstvo orodje in pripomočke, ki so jih naši predniki uporabljali v preteklosti.

Tradicionalni dogodki:

- pohod po poti vodnih virov (maj),
- pohod po poti kulturne dediščine (oktober).

ŽUPANOVA JAMA, TABOR CEROVO IN OKOLICA

Županova jama leži le nekaj kilometrov od Grosupljeva v smeri proti Turjaku. Jamo sestavlja sedem čudovitih dvoran. Leta 1926 jo je odkril takratni šentjurski župan Jože Perme. Kmalu po odkritju so domačini jamo pripravili za turistične ogleda. Jama meri v dolžino 360 metrov, kljub majhnosti pa vsebuje vse značilne kapniške tvorbe in druge jamske pojave.

Poleg kapnikov je v jami zanimivo tudi živalstvo. Prebivalci podzemeljskega sveta so prilagojeni na temo in hladne razmere, ki vladajo v jami. Tu živijo jamske kobilice, polži jamničarji, jamski hrošči in več vrst netopirjev.

Log pod vasjo Cerovo s svojo ureditvijo predstavlja primer dobro vzpostavljenega odnosa med sodobnim človekom in naravo, ki jo je potrebno ohranjati in njeno življenje približati ljudem. Ob ribniku je urejena ornitološko – botanična krožna učna pot Po sledih vodomca z opazovalnico za ptice, iz katere je mogoče v miru opazovati in fotografirati tamkajšnje ptice, spremljati igro kačjih pastirjev ali pa le prisluhniti žabjemu regljanju in zvokom narave. Log pod vasjo Cerovo se nahaja na čudovitem stiku gozda in travnikov, tik ob odseku Evropske pešpota E6 med Grosupljem in Županovo jamo.

Vas Škocjan je dobila ime po zavetniku cerkve sv. Kancijanu. Odkritje halštatskih gomil priča o zelo zgodnji poselitvi kraja. V času rimskega imperija je mimo mogočne utrdbе potekala rimska cesta. Ob prezidavi stare cerkve so našli kamen z vklesano letnico 1006. Takrat naj bi tu stala romanska cerkva. Bližnji turjaški grad je imel močan vpliv na razvoj kraja. Že leta 1260 so tu Turjačani ustanovili žup-

nijo, ki je obsegala današnje fare Turjak, Rob in Rašico.

Leta 1508 je bil v škocjanski cerkvi krščen Primož Trubar. Med znamenitejše prebivalce Škocjana sodi gotovo protestantski duhovnik in jezikoslovec Jurij Dalmatin, ki je bil upravnik župnije v letih 1585 in 1589. Tu je pokopana hči Primoža Trubarja - Dalmatinova žena. V škocjanski cerkvi so pokopavali tudi člane turjaške grofovske družine Auerpergov, vendar so jih kasneje premestili na turjaško pokopališče.

Samo nekaj kilometrov jugovzhodno od Grosupljeva, v neposredni bližini Županove jame, se nahaja **Tabor Cerovo**. Protiturški tabor na razgledni vzpetini je bil zgrajen konec 15. stoletja. Obzidje okoli cerkve sv. Nikolaja so zgradili okoliški kmetje, da bi se zavarovali pred turškimi vpadi na slovensko ozemlje. Tabor Cerovo je eden redkih protiturških taborov, ki so se ohranili do današnjih dni. Po svoji velikosti spada med manjše tabore. Dvovišinsko obzidje s številnimi strelnimi linami in tremi stolpi predstavlja kmečko arhitekturo najvišjega nivoja. Stolpi so razporejeni tako, da omogočajo nadzor nad vso okolico. **Cerkev sv. Nikolaja** je zgrajena na ostankih prazgodovinskega naselja. Prvič je omenjena v pisnih virih leta 1526, vendar pa njena romanska zasnova daje slutiti, da je bila zgrajena že v 13. stoletju. Današnjo obliko je dobila leta 1702. Notranjost cerkve krasijo freske iz začetka 16. stoletja. Posebna zanimivost je poslikana slavoločna stena s prizorom daritve Kajna in Abela. Po adaptaciji (1999) je Tabor Cerovo postal eden najpomembnejših kulturnozgodovinskih spomenikov v Sloveniji.

Vodni izvir, ki se nahaja v dolu, zahodno od vasi Velike Lipljene, je nekdanj služil kot počivališče in napajališče za živali ob poti proti Turjaku in kot vaško perišče. V letu 2009 je izvir dobil novo podobo. Izvir ima sedaj zidano oblogo z zbiralnikom vode in koritom ter tremi originalnimi perilniki.

Tradicionalni dogodki:

- dan doživetij pri Županovi jami (maj),
- koncert z odmevom v Županovi jami (junij, avgust),
- koncerti na Taboru (junij),
- noč netopirjev v Županovi jami (september).

KRAJINSKI PARK RADENSKO POLJE

Radensko polje med letom večkrat zamenja svojo podobo. Za pisano barvno odejo poskrbijo rastline, dopolnjuje pa jo še narava z različno visokimi nivoji vode ter čarobnim ledenim oklepom v zimskem času. Slikovito kraško polje se nahaja jugovzhodno od Grosupljega. Na njegovem štiri kvadratne kilometre velikem območju najdemo vse za kraško polje značilne pojave. Po polju se pretakajo tri vode: Dobravka, Zelenka in Šica. Največjo vrednost Radenskemu polju pa dajejo mokrotni travniki. Ti nudijo življenjski prostor številnim ogroženim rastlinam in živalim. V občutljivem rastlinskem svetu najdemo redke vrste rastlin, kot so sibirska perunika, močvirska kukavica, močvirski svišč in druge. Prav tako pa kraški močvirni svet nudi dom številnim vrstam živali, žuželk in dvoživk, med katerimi je tudi človeška ribica (*Proteus anguinus*). Pestrost polja dopolnjujejo številne vrste ogroženih ptic in metuljev.

Dolenjski kraški svet z Radenskim poljem in okolico omogoča ugodne življenjske razmere za bele štoklje. V občini se trenutno nahaja šest gnezdišč te zanimive ptice, kar je največja koncentracija štokelj v osrednji Sloveniji.

Kopanj je najlepši primer osamelca na krasu. Hribček, ki se dviga 70 metrov visoko iz sredine kraškega polja, spominja na otok; v času poplav, predvsem spomladi in jeseni, to tudi skoraj postane. Kopanj je bil zanimiv že v davni preteklosti, saj je bilo tu prazgodovinsko gradišče. Iz ostankov tega gradišča je bila zgrajena prvotna cerkev Marije Vnebovzete, katere prva omemba sega v leto 1433. V času turških vpadov so okoli nje zgradili obzidje, ki pa se je le delno obdržalo do današnjih dni. Ob cerkvi se nahaja župnišče, v katerem je nekaj let otroštva preživel dr. France Prešeren. Njegov stari stric, vaški kaplan, ga je tu naučil brati in pisati. Tik pod vrhom stoji osnovna šola, v kateri poteka pouk že od leta 1865. Zanimivost Kopanja je tudi studenec na

severni strani, ki izvira 10 m nad nivojem kraškega polja. Studenec ima stalno vodo, ki ne presahne niti v največji suši. Voda je pitna in v ljudskem izročilu celo slovi po zdravilni moči, predvsem za oči. Zaveznica studenčka je lurška Mati božja, katere kip se nahaja v majhni kapelici nad njim.

Grad Boštanj je bil zgrajen v sredini 16. stoletja. Po izročilu so najprej zgradili samo stražni stolp, kasneje pa so ga razširili ter obdali z obzidjem in obrambnimi stolpi. Mogočno grajsko poslopje so poimenovali Weissenstein. Ime je najverjetneje dobil po belem kamnu, iz katerega je bil zgrajen. V 18. stoletju je zaslovel kot eden najlepših slovenskih gradov. Grad je bil v drugi svetovni vojni močno poškodovan. Na veličastnost nekdanje mogočne zgradbe nas opominjajo ostanki zidov.

Zatočne jame se nahajajo na jugovzhodnem robu Radenskega polja. Sistem ponornih jam sestavljajo Zatočni rov, Lazarjeva jama in Viršnica.

Tradicionalni dogodki:

- velikonočni sejem na Boštanju (cvetna sobota),
- pohod po Krajskem parku Radensko polje (maj, oktober).

Uroš Perme, Občina Grosuplje

EKOLOGIJA

Včasih radi pozabimo, da je naš obstoj odvisen od narave. Ta nam daje osnovne gradnike naše družbe: rodovitno zemljo, ki nam daje hrano, surovine, ki jih potrebujemo za stavbe in oblačila, svežo vodo, ki jo pijemo in čist zrak, ki ga dihamo.

V občini Grosuplje zato spodbujamo zeleno gospodarstvo, skrbimo za varovanje narave, za zaščito naravnih habitatov, za čist zrak in vodo, za ustrezno ravnanje z odpadki, s tem pa tudi za zdravje in kakovost življenja nas samih.

KRAJINSKI PARK RADENSKO POLJE

Krajinski park Radensko polje je del območja Natura 2000, ki predstavlja ključni steber varstva narave v Evropski uniji. Ob spoznanju, da narava ne spoštuje nacionalnih meja, je Evropska unija sprejela pomembno zakonodajo o varstvu narave. Cilj Nature 2000 je ohraniti biotsko raznovrstnost za prihodnje rodove, z njo želimo ohraniti živalske in rastlinske vrste ter habitate, ki so redki ali pa so v Evropi že ogroženi. Natura 2000 je največje takšno omrežje na svetu in zajema skoraj 18 % ozemlja Evropske unije. Del tega ozemlja pa je, kot že rečeno, tudi naše Radensko polje, ki je bilo leta 2012 razglašeno za krajinski park.

Vlada Republike Slovenije je namreč konec leta 2011 sprejela Uredbo o Krajinskem parku Radensko polje, ki je stopila v veljavo v začetku leta 2012. Uredba predstavlja akt o ustanovitvi zavarovanega območja na podlagi Zakona o ohranjanju narave. V svojem 1. členu določa, da so varstveni cilji v krajinskem parku ohranitev naravnih vrednot, posebnih varstvenih območij (območij Natura 2000) in biotske raznovrstnosti, ohranitev ugodnega stanja ogroženih in mednarodno varovanih prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov, ohranitev najmanj obstoječega obsega in kakovosti habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, ohranitev geomorfoloških in hidroloških značilnosti kraškega polja ter pestrosti krajine. Namen te uredbe je poleg doseganja varstvenih ciljev tudi omogočanje kakovostnega bivanja prebivalcem krajinskega parka s spodbujanjem trajnostnega razvoja, ki je skladen s krajevno tradicijo območja.

Še v istem letu, torej leta 2012, je Občina Grosuplje sprejela Odlok o Krajinskem parku Radensko polje. Ustanovitelja Krajinskega parka Radensko polje sta tako Vlada Republike Slovenije in Občina Grosuplje.

Na Radenskem polju varujemo kar 10 živalskih vrst: meškuca (ozki vrtenec), metulje (črtasti medvedek, travniški postavnež, močvirski cekinček), hrošča (drobnovratnik), ribo (pezdirk), sesalce (navadni ris, rjavi medved, volk) in dvoživko (človeška ribica) ter 3 habitatne tipe: travniki s prevladujočo stožko na karbonatnih, šotnih ali gline-muljastih tleh, presihajoča jezera in jame, ki niso odprte za javnost.

NARAVNE VREDNOTE NA OBMOČJU GAJNIČ IN TLAK

Izjemno biotsko pestrost najdemo tudi na **območju Gajnič in Tlak**. Za to območje je Občina izdelala strokovne podlage v letu 2012 in jih posredovala na pristojno službo za varstvo narave, na podlagi katerih je bil leta 2015 sprejet Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot, za katerega je pristojno Ministrstvo za okolje in prostor. Ta pravilnik določa dele narave, ki so zaradi svojih lastnosti spoznani za naravne vrednote, jih razvrsti na naravne vrednote državnega in naravne vrednote lokalnega pomena ter ureja podrobnejše varstvene in razvojne usmeritve in druga obvezna pravila ravnanja za njihovo varstvo. Pravilnik v svoji vsebini obravnava tudi območje Gajnič in Tlak.

Območje Gajniče – Tlake se umešča na mejo med Ljubljanskim barjem na zahodu in Dolenjskim podoljem, natančneje Grosupeljsko kotlino na vzhodu. Gre za relativno ozko in podolgovato območje gozdov in kmetijske kulturne pokrajine, ki se je razvilo v dolini vodotoka Graben z obronki bližnjih gričevij. Nadmorske višine se gibljejo od 292 do 335 m n. v. Območje je zaradi podvrženosti poplavam redko poseljeno ter namenjeno predvsem opravljanju kmetijstva na ekstenzivnih mokrotnih travnikih. Najbolj gričevnat oz. dvignjen svet prekriva gozd. Na območju Gajnič in Tlak živijo številni in z naravovarstvenega vidika pomembni ptice, dvoživke, kačji pastirji, metulji in višje rastline.

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE GROSUPLJE: Skupaj za boljšo družbo

Območje občine Grosuplje je bilo skozi zgodovino redko poseljeno. Ljudje so znali živeti z naravo, tudi odpadkov in odplak je bilo manj. Po 2. svetovni vojni pa se je naselje začelo hitro širiti, zvišal se je higienski standard življenja in s tem tudi količina odpadkov in odpadnih voda.

Deponija Špaja dolina

Organiziran odvoz komunalnih odpadkov se je v Grosupljem pričel v 70. letih prejšnjega stoletja. Leta 1998 je s svojim delovanjem pričela deponija Špaja dolina, ki ima pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje do leta 2023. Ob pridobitvi dovoljenja v letu 2013 je bilo predvideno, da bo prva faza odlagalnega polja zapolnjena do konca tega leta. Zato se je nemudoma pričelo s pripravami na pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za drugo fazo. Ker pa so se količine ločeno zbranih frakcij v zadnjih letih bistveno povečale, količine za odlaganje pa zmanjšale, je trenutno prostora v prvi fazi odlagalnega polja še dovolj. Glede na to, da predvidevamo še nadaljnje zmanjševanje količin zaradi predhodne mehansko-biološke obdelave odpadkov, bodo proste kapacitete zadostovale še do konca leta 2017. Na Agencijo Republike Slovenije za okolje smo zato oddali že tudi vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za drugo fazo odlagalnišča. Tako bi pridobili zadostne dodatne kapacitete za naslednjih 10 in še več let.

V Centru za ravnanje z odpadki v Špaji dolini smo začeli že vse od začetka njegovega delovanja poleg klasičnega odlaganja odpadkov tudi ločeno zbirati posamezne frakcije (papir, steklo, železo), ki jih lahko ponovno uporabimo kot surovino, prav tako je bila uvedena pridelava komposta iz bioloških odpadkov, katerega ločeno zbiranje je bilo uvedeno z izgradnjo kompostarne.

Danes ločeno zberemo preko 60 % vseh odpadkov. Najuspešnejši smo pri zbiranju mešane embalaže. Cilj je, da se v naslednjih letih približamo 70 %-nemu deležu ločeno zbranih odpadkov. S tem bomo ustrezno znižali stroške za mehansko-biološko obdelavo mešanih komunalnih odpadkov ter stroške odlaganja preostanka. V ta namen v zadnjem obdobju poteka kar nekaj akcij za osveščanje uporabnikov.

Ni pa pomembno samo učinkovito ločevanje odpadkov, ampak tudi zmanjševanje nastajanja odpadkov že na samem viru – v proizvodnjah. Tudi proizvajalci bi morali konstantno zmanjševati proizvodnjo takšnih materialov, ki jih ni mogoče ponovno uporabiti ali ustrezno ločevati. Takšne materiale bi morali nadomeščati s primernejšimi. Ne gre torej le za ločevanje odpadkov, še večji izziv predstavlja, kako zagotoviti manj odpadkov.

Čistilna naprava Grosuplje

Prve zapise o opremljenosti Grosupljega s kanalizacijskim omrežjem smo pri pregledu razpoložljive dokumentacije zasledili v Predlogu urbanističnega programa občine Grosuplje iz leta 1966. V dokumentu je zapisano, da se je z načrtno gradnjo kanalizacijskega omrežja v Grosupljem pričelo leta 1959 ter da je bilo leta 1966 na omrežje ter mehansko čistilno napravo priključenega približno (četrtino) 25 % naselja.

Prva omrežja so bila torej zgrajena že v 50. letih prejšnjega stoletja, prav tako tudi prva enostavna mehanska čistilna naprava, ki se je nahajala na območju današnje Industrijske ceste in iz katere se je delno očiščena voda stekala v Šmarski potok.

Leta 1974 se je pokazala priložnost in potreba in občina je pričela s pripravami na izgradnjo centralne čistilne naprave za grosupeljsko dolino, na lokaciji ob Cesti Toneta Kralja v Grosupljem, kjer stoji še danes. Izdelana študija, ki je vključevala tudi gradnjo omrežja v Grosupljem in okolici, je predvidela razvojno komponente

to za 35 let, to je do leta 2010. Gradnja je bila končana proti koncu 70. let, zgrajena čistilna naprava pa je bila ena prvih in sodobnejših v Sloveniji. V istem obdobju je bil zgrajen tudi povezovalni kanal, ki s čistilno napravo poveže širše območje naselja, kasneje pa tudi Šmarje – Sap.

Intenzivna izgradnja kanalizacijskih omrežij na vseh načrtovanih območjih, zviševanje standardov za varovanje okolja ter veliko povečanje števila prebivalcev Grosupljega v zadnjih letih je prineslo dodatno obremenitev odpadnih voda in tehnične zmogljivosti obstoječe čistilne naprave niso več zadoščale. Posledica – onesnaženi vodotoki, onesnaženo Radensko polje in tudi reka Krka že na samem izviru.

Odločitev za izgradnjo nove, večje in sodobnejše čistilne naprave je bila nujna in sprejeta v letu 2011, z deli pa se je pričelo avgusta 2013. Med gradnjo smo ustrezno poskrbeli, da proces čiščenja odpadnih voda ni bil moten in da gradnja ni predstavljala dodatnih obremenitev za okolje.

Novo čistilno napravo je v letu 2015 po zaključeni izgradnji in poskusnem obratovanju prevzelo v upravljanje Javno komunalno podjetje Grosuplje, ki na območju treh občin: Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje že upravlja:

- s preko 500 kilometri vodovodnih omrežij, na katerih se nahaja več kot 100 objektov,
- skoraj 200 kilometri kanalizacijskih omrežij, vključno z objekti, ter petimi čistilnimi napravami,
- modernim odlagališčem v Špaji dolini
- ter več drugimi infrastrukturnimi objekti.

Skupaj imamo preko 12.000 uporabnikov, ki jim želimo nuditi vedno boljše in vedno kvalitetnejše storitve.

Ponosni smo na vse, kar smo dosegli, še posebej pa smo ponosni na našo novo skupno pridobitev, novo in sodobno čistilno napravo, ki lahko dnevno prečisti skoraj 8000 m³ odpadnih voda in ki smo jo prevzeli v upravljanje ravno ob našem jubileju, 50-letnici ustanovitve Javnega komunalnega podjetja Grosuplje.

Poslanstvo centralne Čistilne naprave Grosuplje je neprestano in kakovostno zagotavljanje storitev, ki so življenjskega pomena in povečujejo kvaliteto življenja. Toda skrb za čisto vodo je dolžnost prav vsakega izmed nas. Zato nas veseli, da skupaj z nami ohranjate naravo.

Stane Stopar, direktor JKP Grosuplje

SLOVENSKA KOMUNALNA PODJETJA
SKUPAJ ZA BOLJŠO DRUŽBO

ZDRAVJE

Zdravstveni dom Grosuplje

Pred dobrimi 60 leti so na Koščakovem hribu v Grosupljem takratni prebivalci Grosupljega zgradili stavbo, ki je prvotno služila za zdravljenje tuberkuloznih bolnikov, kot izpostava Bolnišnice Golnik, kasneje pa so jo preuredili v zdravstveni dom, čemur služi še danes.

Naraščanje števila prebivalstva v občini Grosuplje je botrovalo potrebam po dodatnih prostorih. Leta 1986 se je tako poleg obstoječe stavbe zgradila še ena, v kateri je danes locirano zobozdravstvo in predšolsko zdravstvo. Prostorji splošne medicine so sčasoma kljub temu postajali vse bolj neustrezni, tako za zdravstveno osebje, ki tam opravlja svoje delo, kot tudi za njihove paciente, ki jih obiskujejo.

Leta 2014 smo pridobili nov prizidek k zdravstvenemu domu z 8 novimi splošnimi ambulantami, urinskim in hematološkim laboratorijem in službo nujne medicinske pomoči.

Danes je nov Zdravstveni dom Grosuplje s svojimi modernimi prostori prijazen tako do zdravstvenega osebja kot tudi za njihove paciente.

Zdravček

Zdravstveni dom Grosuplje vsako leto organizira zdravstveno vzgojna predavanja, ki se izvajajo pod skupnim imenom Zdravček. Letos je tako potekal že deseti sklop petih zdravstveno vzgojnih predavanj.

V desetih letih smo v okviru Zdravčka pripravili 46 srečanj, predavalo je preko 30 specialistov internistov, profesorjev, asistentov, fizioterapevtov, psihologov, medicinskih sester. Veseli pa smo tudi odziva občanov Grosupljega, ki nas na predavanjih vsako leto obiskujejo, nas z zaniman-

jem spremljajo, predvsem pa upamo, da jim na ta način postrežemo s čim več pomembnimi in zanimivimi informacijami ter jim tudi na ta način pomagamo.

Test hitre hoje

Ko prehodimo Pot zdravja....

Zdravstveni dom Grosuplje vsako leto enkrat spomladi in enkrat jeseni po Poti zdravja v Grosupljem organizira test hitre hoje, na katerega ste vsako pomlad in jesen znova lepo povabljeni vsi občani. Test hitre hoje se izvaja v dolžini 2 km, za izvajanje testa pa potrebujemo le športna oblačila in obutev.

Test hoje na 2 km je mednarodno priznan test ocene zmogljivosti, saj je enostaven, dovolj natančen, varen in ponovljiv. Dejavniki, ki vplivajo na izid testa, so spol, starost, telesna teža in višina, čas hoje ter srčni utrip. Na osnovi ugotovitve telesne zmogljivosti vam osebje zdravstvenega doma svetuje ustrezno telesno dejavnost in športno vadbo, ki bo izboljšala vaše zdravje in dobro počutje.

Tečaj nordijske hoje

Zdravstveni dom Grosuplje vsako leto enkrat spomladi in enkrat jeseni po Poti zdravja v Grosupljem organizira tudi tečaj nordijske hoje. Nordijska hoja je varna, naravna, dinamična in učinkovita telesna aktivnost, primerna za vsakogar. Celotno telo krepi na holističen, simetričen in uravnotežen način. Splošni cilj nordijske hoje je dobro telesno in duševno počutje posameznika. Vsi občani Grosupljega ste lepo povabljeni, da se tečaja nordijske hoje tudi udeležite.

Zdravstveni dom Grosuplje

Zdravstveni dom Grosuplje

Dom starejših občanov Grosuplje skozi 30-letno zgodovino svojega delovanja

DOM STAREJŠIH OBČANOV GROSUPLJE

Dom starejših občanov Grosuplje že več kot 30 let skrbi za starejše občane občine Grosuplje. Prve stanovalce je dom sprejel v začetku leta 1984.

Dom je imel ob otvoritvi 128 postelj. Z dograditvijo leta 1986 je pridobil sedanjo kapaciteto in zagotavlja institucionalno varstvo 178 oskrbovancem. Velik korak za Dom Grosuplje je bila leta 2008 tudi ustanovitev dislocirane enote Loški Potok s kapaciteto 60 mest.

Od leta 2006 v domu intenzivno potekajo obnovitvena dela. V letu 2011 je dom začel z največjim projektom, ki je bil zaključen v septembru 2012, to je bila dozidava novega prizidka.

12. septembra 2012 smo otvorili nov prizidek k Domu starejših občanov Grosuplje.

S tem prizidkom je bil odpravljen prostorski podstandard (v domu so samo še eno in dvoposteljne sobe) ter ustrežna ureditev varovanega oddelka za dementne oskrbovance.

V letošnjem letu pa so bili stanovalci najbolj veseli na novo urejenega parka pred domom, ki smo ga slavnostno odprli 8. 5. 2015.

8. maja 2015 smo otvorili nov park pred Domom starejših občanov Grosuplje.

Med tridesetletnim delovanjem doma so se spreminjala strokovna dognanja in potrebe naših uporabnikov. Ves čas smo se trudili, da bi sledili sodobnim strokovnim smernicam in z razvijanjem novih storitev ugodili potrebam starejših ljudi.

Dom je v zadnjih letih v **institucionalno varstvo** zelo uspešno uvedel nove prijaznejše oblike dela t.i. gospodinjске skupnosti.

Dom svojim stanovalcem nudi zdravstveno nego in oskrbo, delovno terapijo, fizioterapijo, pripravlja varovalno in dietno prehrano. Namen dejavnosti v domu je ohranjanje, obnavljanje in izboljšanje trenutnega stanja stanovalcev.

Dom od leta 2006 izvaja dejavnost **dnevnega varstva**. V maju 2009 je dom skupaj z Občino Grosuplje prenovil prostore za izvajanje dnevnega varstva. Dnevno varstvo je vodena oblika varstva in oskrbe starejših ljudi, ki potrebujejo oskrbo, varstvo in družabništvo. Primerno je za vse tiste, ki še ne potrebujejo celodnevne oskrbe in si želijo oziroma potrebujejo organizirano obliko bivanja le za določeno število ur dnevno.

Poleg osnovne dejavnosti dom od leta 2001 dalje izvaja storitve **pomoči družini na domu** za občino Grosuplje in občino Ivančna Gorica.

V letu 2011 je dom pridobil dovoljenje za delo za izvajanje socialno varstvene storitve **socialni servis**, v okviru katerega sodi prinašanje pripravljenih obrokov hrane, nakup in prinašanje živil, pranje in likanje, čiščenje stanovanja, organiziranje družabništva, pomoč pri plačevanju računov, kontrola jemanja zdravil ...

V okviru **tržnih dejavnosti** dom izvaja tudi druge storitve, kot so: frizer, pediker, pranje, obroki hrane, pogostitve, najem prostorov, tematske delavnice, strokovna predavanja.

V letu 2014 je dom skupaj z Občino Grosuplje izvedel še en projekt, to je **Center aktivnosti Grosuplje**. Center aktivnosti postaja medgeneracijski center, odprt za vse, ki želijo biti aktivni na različnih področjih (vadbe za ohranjanje psihofizične kondicije, vsebine izobraževalnega značaja, vsebine s poudarkom na umetniškem izražanju in ročnih spretnostih, kulturne in družabne aktivnosti ...).

Dom vsa leta uspešno sodeluje z zainteresiranimi zunanjimi institucijami, društvi in posamezniki (osnovni šoli, glasbene šola, vrtci, društva, zdravstveni dom, center za socialno delo, župnija Grosuplje, knjižnica, prostovoljci ...).

Zaradi strokovnega dela na področju varstva starejših in nenehnega posodabljanja bivalnih prostorov, je Dom starejših občanov Grosuplje danes med najsodobnejšimi domovi v Sloveniji.

Dom starejših občanov Grosuplje je za svoje več kot tridesetletno skrb za starejše prebivalce ponosni **prejemnik srebrnega priznanja Občine Grosuplje za leto 2015**.

mag. Marta Gašparovič in Metka Velepč Šajn,
DSO Grosuplje

IZOBRAŽEVANJE

VVZ Kekec Grosuplje

Vzgojno-varstveni zavod Kekec Grosuplje je javni vzgojno-izobraževalni zavod, ki ga je ustanovila Občina Grosuplje. Začetki delovanja vrtca sežejo v leto 1953, ko je 5. marca Občinski ljudski odbor ustanovil Otroški vrtec Grosuplje. Deloval je v Koščakovi hiši. Vrtec sodi danes med večje tovrstne ustanove v Sloveniji. Celodnevna dejavnost za predšolske otroke poteka v devetih enotah. V 40 oddelkov I. in II. starostnega obdobja je vključenih 740 otrok, zanje skrbi 122 zaposlenih.

Ob 60-letnici VVZ Kekec je izšlo jubilejno glasilo Prvih 60 korakov.

VVZ Kekec je v vsej svoji preteklosti sledil in še danes sledi sodobnim trendom razvoja predšolske vzgoje. S tem uresničuje svoje poslanstvo ter zagotavlja kakovostne storitve za predšolske otroke in njihove starše.

Leta 1999 se je vrtec skupaj s petindvajsetimi vrtci v Sloveniji vključil v postopno izvajanje Kurikuluma za vrtce. Istega leta smo pričeli izvajati metodologijo »Korak za korakom«. Projekt se je pojavil kot novost in velik izziv za nas. Prvo leto se je metodologija KZK uveljavila v dveh oddelkih (48 otrok), sedaj pa je vključenih že petindvajset oddelkov. Značilnost metodologije KZK je vključevanje staršev v življenje vrtca in s tem ustvarjanje trdne vezi med domom in vrtcem.

Metodologija Korak za korakom podpira področja Kurikuluma za vrtce, vključuje participacijo otrok na vseh področjih otrokovega življenja v vrtcu ter pomaga družinam pri razumevanju in dograjevanju otrokovega razvoja. Otrok se najbolj razvija, ko mu je dodeljena aktivna vloga v procesu učenja.

Razigrani malčki iz vrtca Pika na novih igralih.

Vrtec je poleg redne dejavnosti v svoje aktivnosti vključeval tudi dodatne in nadstandardne programe, letovanje, plavalni tečaj, planinski tabor, zimovanje, pomladni vrtec v naravi, plesni tečaj, tečaj angleškega jezika, tečaj rolanja.

Na pustni torek so maškarce iz vrtca Kekec obiskale občinsko upravo.

Naše malčke je na pustni torek v vrtcu Mojca z obiskom presenetila zobna miška in jih obdarila z zobnimi pastami, ob tem pa jih podučila, da si po sladkanju s pustnimi krofi in drugimi slaščicami ne smejo pozabiti umiti svojih zobkov.

Leta 1995 se je začel izvajati projekt Moj bralni palček, katerega cilj in namen je spodbujanje bralne kulture. Izšla je prva številka glasila Prvi koraki, ki je staršem, otrokom in javnosti ponudila novo obliko predstavitve dela in dogajanja v vrtcu. Ob dvajsetletnici enote Kekec je izšla praznična številka glasila Prvi koraki. Glasilo še vedno izhaja vsako leto. Ob 60-letnici je izšlo jubilejno glasilo Prvih 60 korakov, ki obsega poglobljeno predstavitev današnje dejavnosti vrtca, kronološki pregled, predstavitev vseh enot, sodelovanje vrtca z okoljem, spomine staršev in utrinke otrok. Vsaka enota ima poleg svoje zastave tudi svojo himno, vse so zbrane na skupnem cd-ju.

Poleg glasila vrtca Prvi koraki, smo izdali jubilejni zbornik ob 50-letnici zavoda, v zadnjih letih pa še zbirko iger »Iz

športnega nahrbtnika«, koledar ob 10-letnici enote Kosobrin, eko slikanico Levček Platana, slikanico Vikin čarobni kaktus ter foto knjige Rožletovega pohoda, ki ga organiziramo vsako leto že od leta 2009 dalje.

Pohodnike so na Rožletovi poti, ki poteka mimo vojašnice, pričakali vojaki in policisti ter za njih pripravili številne zanimivosti.

Z današnjo vizijo »Z znanjem, povezovanjem in medsebojnim spoštovanjem ljudi in okolja želimo zagotavljati varno in srečno otroštvo« sledi vrtec smernicam trajnostnega razvoja. Velik poudarek vrtec ves čas daje izobraževanju in strokovnemu spopolnjevanju, vključevanju v različne projekte na lokalni, državni ter mednarodni ravni.

Z vključitvijo v mednarodni projekt Ekošola/vrtec smo sprejeli način življenja, s katerim dejavno spreminjamo kulturo obnašanja in ravnanja za ohranjanje narave, okolja in človeka. Vsak dan se bolj zavedamo odgovornosti do okolja, kot vzgojitelji pa tudi do izobraževanja otrok. Za nami je bogata »ekodejavnost«. Že po prvem letu smo prejeli ekozastavo in podpisali ekolistino. Vsako leto tečejo številne odmevne akcije, po katerih smo prepoznavni tudi v širšem okolju. V enotah organiziramo spomladanske čistilne akcije, kjer se vključujejo tudi starši. Decembra 2010 so nastajale ekološke novoletne jelke, ki smo jih tudi razstavili v Mestni knjižnici Grosuplje. Nastajale so številne čutne poti, namenjene pridobivanju različnih gibalnih in drugih izkušenj otrok. V šolskem letu 2011/12 so na prostem ali v igralnicah nastajali zeliščni, zelenjavni ali cvetlični vrtički. Projekt moje drevo poteka že več let. Otroci si izberejo drevo, ki ga spremljajo s pomočjo opa-

zovalnega dnevnika. »Odpadke ločujem, okolje varujem« je akcija, katere namen je navajanje otrok na pravilno razvrščanje odpadkov in ozaveščanje o pomenu ločevanja. V okviru akcije Ekobranje za ekoživljenje otroci spoznavajo ekološke zgodbe, preko katerih želimo krepiti ustvarjalno mišljenje in eko zavest.

Ob zavedanju pomena gibanja za zdravje otrok, zaposlenih in staršev vrtec že od leta 2009 skozi Fit-metodologijo mednarodnega projekta Fit Slovenija skrbi in promovira gibanje v zanimivih in privlačnih oblikah ter želi promovirati višjo kakovost življenja otrok in njihovih družin. Krona sodelovanja je bila prireditev Fit-kmečke igre maja 2011 ob 40-letnici enote Tinkara in 30-letnici enote Kekec.

Vrtec Pika ob tednu otroka vsako leto organizira Kostanjčkov piknik, ki je bil že štiriindvajsetič po vrsti.

Vrtec nenehno skrbi za osebno in profesionalno rast strokovnih in ostalih delavcev z organizacijo različnih izobraževanj in usposabljanj. S svojim strokovnim znanjem podpira in dopolnjuje tudi vzgojo za starševstvo, gradi na močnih povezavah s starši in družinami in jih preko različnih oblik vključuje v vzgojne in druge aktivnosti.

Ob zavedanju, da so dobri odnosi temelj uspešnega dela, zavod že več let razvija področje »Klima za uspešno delo« in organizira različna srečanja za zaposlene (skupni pohodi, interaktivne delavnice), kjer se odvijajo sproščeno druženje, odkrivanje biserov naravne in kulturne dediščine bližnje in daljne okolice ter prenos različnih znanj in spretnosti zaposlenih.

V okviru teme Moja Slovenija so se otroci iz vrtca Zvonček dotaknili tudi narodne noše.

Vključitev v Mreže učečih se šol in vrtcev, ki jih vodi Šola za ravnatelje, spodbuja skupno učenje in razvijanje strokovne skupnosti, omogoča razvijanje skupnih pogledov in stališč ter krepí odgovornost za uresničevanje skupnih ciljev. V njih se ustvarjajo priložnosti, ki ravnatelju, vzgojiteljem in ostalim sodelavcem omogočijo razvijanje distribuiranega vodenja in sodelovalne kulture. Vključeni smo bili v mreže Iskanje področja izboljšave, Celostni pristop k državljski vzgoji, Klima za uspešno delo, Strategije za preprečevanje nasilja, Sodelovanje s starši.

Tradicionalni slovenski zajtrk v vrtcu Tinkara

Vrtec je za dosežke na področju predšolske vzgoje, vključevanje v lokalno in širše okolje leta 2003 prejel priznanje s srebrnim znakom Občine Grosuplje, leta 2013 pa priznanje z zlatim znakom Občine Grosuplje ob praznovanju šestdesetletnice vrtca.

Malčki iz vrtca Kosobrin vsako leto z veseljem odidejo na Miklavžev pohod z lučkami, kjer jih obišče tudi Miklavž.

Strokovne delavke že vrsto let izvajajo inovacijske projekte s sodelovanjem Zavoda za šolstvo, katerih dosežki so vidni tudi v širšem slovenskem prostoru. Iskanje novih načinov spodbujanja jezikovnih zmožnosti v vrtcu je triletni projekt, ki je potekal v sodelovanju vzgojiteljic z logope-

dinjo in starši, in je bil leta 2013 nagrajen s Kumerdejevim priznanjem za odlično partnerstvo in uvajanje novosti.

V projektu gre za razvijanje logopedskega programa in njegovo vključenost v izvedbeni kurikulum vrtca. Tako projekt kot vlogo logopeda v vrtcu smo v letošnjem letu predstavili tudi študentom magistrskega študija logopedija in surdopedagogika Pedagoške fakultete.

Vrtec se vključuje tudi v mednarodne projekte, tako že drugo leto sodeluje v Toskanskem projektu, katerega nosilec v Sloveniji je Pedagoški inštitut. Sodelujejo pa tudi vrtci iz Bolgarije, Litve in Italije. Projekt je osredotočen na aktivno vlogo otrok od enega do treh let, sodelovanje s starši in lokalno skupnostjo.

Vrtec si je skupaj z občino ustanoviteljico ves čas prizadeval za dopolnjevanje prostorskih kapacitet. Trend priseljevanja in novogradenj v kraju je naraščal, s tem so se večale tudi potrebe po varstvu in vzgoji predšolskih otrok. Leta 1995 so se občine reorganizirale, iz občine Grosuplje so nastale občine Grosuplje, Ivančna Gorica in Videm-Dobropole.

V okviru zavoda je prenehala delovati enota Kompolje, formiral se je tudi samostojni vrtec Ivančna Gorica. VVZ Kekec Grosuplje je začel samostojno delovati s 26 oddelki na štirih lokacijah, Kekec, Tinkara, Rožle in Pika. Kasneje so se jim pridružile še enote Mojca, Kosobrin, Pastirček, Zvonček in Trobentica s skupno 40 oddelki.

Majda Fajdiga, ravnateljica VVZ Kekec Grosuplje

Malčke iz vrtca Tinkara je na tradicionalnem pohodu z lučkami obiskal Božiček.

Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje

Skoraj ga ni Grosupeljčana, ki ne bi bil tako ali drugače povezan z Osnovno šolo Louisa Adamiča Grosuplje. Večina nas je tu nabirala znanje in prve življenjske izkušnje, mnogim daje delo in možnosti za razvoj, številni se z njo srečujejo kot obiskovalci prireditvev ali športni navdušenci, spet drugi prinašajo pošto, dostavljajo živila, opravljajo servisne storitve... In ni jih malo, ki so na tem odru odigrali kar več različnih vlog.

Zmagovalci ŠKL finala, 23. 4. 2009

Če pokukamo v zakulisje leta **1995**, izvemo, da je bilo posvečeno praznovanju 25. obletnice šole. Na osrednji prireditvi sta zbrane nagovorila župan Rudolf Rome in ravnatelj Božidar Gabrijel. Učenci in učitelji so predstavili svoje bogato kulturno ustvarjanje. Istega leta je bila šola izbrana za osrednjo šolo na področju računalniškega opismenjevanja.

Jesen **1996** je bila najlepša na podružnični šoli Šmarje – Sap. Otvoritve prizidka sta se udeležila predsednik države Milan Kučan in šolski minister dr. Slavko Gaber.

Prelomno leto **1997** je prineslo delitev šole. Enota na Adamičevi 29 je začela samostojno pot pod imenom Osnovna šola Brinje Grosuplje.

Louisu Adamiču je bilo posvečeno leto **1998**, ko smo obeleževali 100-letnico pisateljevega rojstva. Kar 30 odstotkov učencev predmetne stopnje je junija prejelo spričevalo z odličnim uspehom.

Šolsko leto **1998/1999** je prineslo nove razloge za veselje. Ekipa osmošolcev (Boc, Brodnik, Kastelic) je prepričljivo zmagala na državnem tekmovanju iz geografije. Podjetje Ikom Plus je na matični šoli izdelalo novo kotlovnico. Celoten sistem v vrednosti dobrega milijona slovenskih tolarjev je podjetje šoli podarilo.

Mednarodno sodelovanje je dobilo nov zagon v letu **1999/2000**, ko smo se v okviru Comeniusa vključili v projekt s švedsko šolo Korsbackaskolan. Pouk angleščine se je prvič izvajal že v tretjem razredu.

Z dograditvijo OŠ Brinje se je kakovost življenja in dela pomembno izboljšala. Leta **2000/2001** se je končalo sedemnajstletno obdobje dvoizmenskega pouka. Razredna stopnja se je iz matične šole preselila na dislocirano enoto na Adamičevi cesti.

Srečanje z Robertom Reasonerjem v letu **2001/2002** je pomembno zaznamovalo vzgojno delovanje šole. Mnogi učitelji so se navdušili nad metodami za spodbujanje pozitivnega samovrednotenja pri učencih in jih izvajajo še danes.

Šolsko leto **2002/2003** je bilo zaznamovano z intenzivnimi pripravami na številne strokovne in organizacijske spremembe ob uvedbi devetletke. Septembra 2002 je šola prejela prestižno evropsko jezikovno priznanje.

Prehod iz osemletke v devetletko je potekal postopoma. Tako so učenci iz petega razreda osemletke prestopili v 7. razred devetletke. Na predmetni stopnji smo začeli izvajati nivojski pouk, fleksibilno diferenciacijo in pouk izbirnih predmetov.

Ob podpori občine in krajevne skupnosti je šolsko leto **2003/2004** učencem in zaposlenim na podružnični šoli Št. Jurij prineslo težko pričakovano izboljšanje učnih pogojev. Otvoritev nove šolske stavbe je potekala 22. novembra 2003. Isto leto je bilo zaznamovano tudi z izjemnim literarnim ustvarjanjem osmošolke Brigitte Berčon, ki je na natečaju Mlada Vilenica 2004 osvojila priznanje Mlado kristalno pero. Za večje prepletanje besed je prejela tudi malo Prešernovo nagrado.

Sprejem učencev ob vrnitvi z gledališkega festivala Edered, 26. 7. 2011

Raziskovanje zgodovine šolstva v Grosupljem je bila rdeča nit šolskega leta **2004/2005**. Učenci so pripravili razstavo, bilten in prireditvev z naslovom Šola v času naših babic in dedkov ter njihovih vnukov. Šolska ekipa (Črnič, Anžič, Smrke, Bučar, Pahulje) je na državnem prvenstvu v ekipni atletiki osvojila izjemno drugo mesto. Malo Prešernovo nagrado za likovno ustvarjanje je prejela izjemna Anita Zupančič. Začelo se je naše dolgoletno sodelovanje z nizozemsko šolo Dalton den Haag.

Z nacionalnim preverjanjem znanja so se prvi soočili devetošolci v šolskem letu **2005/2006**. Preverjali so znanje slovenščine, matematike in biologije. Razveselili smo se prenovljenega zunanjega igrišča na matični šoli. Dolgotruden trud na področju košarke je bil poplačan z drugim mestom v razburljivem finalu šolske košarkarske lige.

Šolsko leto **2006/2007** je bilo posebej intenzivno za zaposlene. Ravnatelj Božidar Gabrijel, ki je 22 let uspešno vodil šolo, je odšel v pokoj. Za njegovo nasledstvo se je potegovalo osem kandidatov. Svet šole je za novo ravnateljico imenoval Janjo Zupančič.

Gradnja podružnične šole Žalna se je podaljšala v leto **2007/2008**, zato so žalski učenci pouk obiskovali na PŠ Št. Jurij in na matični šoli. Ob 110. obletnici rojstva Louisa Adamiča so na vseh enotah potekale številne aktivnosti. Na natečaju smo izbrali besedilo šolske himne. Napisala ga je učenka Ana Koželj, uglasbil pa Braco Doblekar. Skrb za naravo nas je povezala v projektu Eko šola. Oblikovali smo vzgojni načrt šole.

Leto **2008** je zaznamovalo slovensko predsedovanje Evropski uniji, tako je telovadnica nove podružnične šole v Žalni simbolično odeta v rumeno-modro. Številni domačini in gostje so se nam pridružili 12. septembra 2008 na otvoritvi moderne šolske stavbe.

Spomladi 2009 smo dočakali težko zeleno lovoriko: veliki pokal v ŠKL. Po treh zaporednih drugih mestih je bilo veselje ob zmagi nepopisno. Izjemne košarkašice (tako mlajše kot starejše pionirke) so priigrale tudi zmago na pionirskem festivalu.

Ob svetovnem dnevu zemlje so predstavniki vseh enot slovesno podpisali eko listine in prejeli zelene zastave kot simbol uspešnega dela na področju okoljskega osveščanja.

Košarkarji so zmagoslavni niz nadaljevali tudi v letu **2009/2010**. Izjemne uspehe so nizali še gledališki ustvarjalci pod mentorstvom Irene Žerdin. Na otroškem festivalu gledaliških sanj je naziv perspektivna mlada igralka prejela Lea Gostinčar za vlogo Jedert.

Marec je bil pevsko obarvan in je na odru matične šole na prireditvi Od pomladi do pomladi združil pevce devetih šolskih pevskih zborov.

Šolsko leto **2010/2011** smo posvetili pripravam na praznovanje 40. obletnice poimenovanja šole po Louisu Adamiču in 40. obletnici šolske stavbe na Tovarniški cesti. Igralci gledališke skupine Hiša so se udeležili gledališkega festivala EDERED v Belgiji in tako prejeli pomembno potrditev za svoje ustvarjalno delovanje.

Literarni večer, projekcija filma, okrogla miza, razstava in zaključna prireditev so nas v letu **2011/12** povezali pri obeleževanju 40. obletnice šole. Predstavili smo tudi bogat zbornik.

Otroški pevski zbor Adamčki se je udeležil državnega tekmovanja otroških in mladinskih zborov v Zagorju, kjer je prejel zlato priznanje. V juniju so mladi pevci prejeli tudi bronasto občinsko priznanje Občine Grosuplje.

ŠKL ekipa je ponovno osvojila najvišjo stopničko. Najboljša posameznika sta bila Blaž Mesiček in Zala Lešek.

16. maja 2012 smo odprli čudovito prenovljene prostore podružnične šole Kopanj.

OPZ Adamčki na območni reviji otroških pevskih zborov na OŠ Stična, 30. 3. 2014

Prvega septembra **2012** smo slovesno vstopili v prenovljene prostore šole na Adamičevi. Šolsko leto je zaznamovalo ustvarjalno sodelovanje s Pekarno Grosuplje v projektu Kruh, moja najljubša sladica.

Stavba podružnične šole Šmarje – Sap je bila v letu **2013/14** energetsko sanirana, zgrajen je bil prizidek in urejeno zunanje igrišče. Izak Garbas in Anže Perčič sta z elastomobilom ponovno premagala konkurenco in na tekmovanju že četrtič zapored osvojila prvo mesto. Njun elastomobil, ki ga poganjata le elastika in vzmet, je premagal neverjetno razdaljo 155 metrov. Lenart Bučar je raziskovalno nalogo s področja kemije predstavil na mednarodni konferenci SIRIKT 2014. Šmarske lisičke so z nalogo Šmarska lisička raziskuje osvojile kar tri pomembna priznanja s področja turizma. Zlato priznanje na državni ravni sta osvojila tudi Kalina in Bor Mihelič z raziskovalno nalogo o vidrah na Grosupeljskem polju.

Poletje **2014** je bilo zaznamovano z energetskim saniranjem stavbe matične šole. Septembra je v šolske klopi vstopila najštevilčnejša generacija prvošolcev, ki je štela kar 203 učence. Aprila smo obeležili 150. obletnico delovanja podružnične šole Kopanj, junija nas je na zaključni prireditvi enote Adamičeva obiskala ministrica za šolstvo dr. Maja Makovec Brenčič in najuspešnejšim učencem podelila zlata priznanja.

Janja Zupančič,
ravnateljica Osnovne šole Louisa Adamiča Grosuplje

Osnovna šola Brinje Grosuplje

Občina Grosuplje letos praznuje 20 let, Osnovna šola Brinje Grosuplje, ki živi in ustvarja v njej, pa istočasno slavi svojo polnoletnost.

Pred natanko 18 leti se je namreč osamosvojila in pričela delovati samostojno pod novim imenom Osnovna šola Brinje Grosuplje. Ime je dobila po naselju Brinje in Brinjskem hribu, ki je bil nekoč poraščen z brinjem in v bližini katerega se nahaja zdajšnja šola. V njeno sestavo poleg matične šole sodita še Podružnična osnovna šola Polica in Podružnična osnovna šola s prilagojenim programom.

Minotaver - avto na električni pogon

Pri pregledu dogodkov zadnjih 20 let vam tako razkrivamo kar celotno dosedanje »življenje« brinjske šole.

Njen začetek sega v šolsko leto 1997/1998, ko smo začeli s poukom na Adamičevi cesti v 70 let stari stavbi. Takrat jo je obiskovalo natanko 518 učencev, ki jih je poučevalo 47 učiteljev. V njej smo se počutili domače, varno in prijetno, vendar pa so bili pogoji za delo slabi; poleg dvoimenskega pouka je kvalitetno delo oteževala minimalna nesodobna oprema. Kljub temu smo se na šoli vsi trudili ustvarjati čim boljše pogoje za delo in iskali najboljše možne rešitve pri načrtovanju in izvajanju pouka in ostalih dejavnosti. Učencem smo ves čas skušali nuditi čim več tako na vzgojnem kot izobraževalnem področju. In uspehi niso izostali. Učenci so dosegali odlične rezultate na mnogih

področjih, tako izobraževalnih kot športnih in prostočasnih. Seveda pa smo se zavedali, da v takšnih pogojih ne bi mogli dolgo slediti hitro razvijajočemu se in zahtevnemu sodobnemu svetu.

Novo tisočletje smo pričeli čisto drugače: v novi, sodobno opremljeni šoli ob Ljubljanski cesti, ki nas je pričakala z vso svojo veličino in svetlobo. Zelo smo se je razveselili, saj nam je omogočala popolnoma drugačne pogoje za delo. Nudila nam je velike, čudovite učilnice, opremljene z računalniki, televizorji in radii, ki so jih sčasoma nadomestili projektorji, interaktivne table in tablice.

Tehnologija se iz leta v leto spreminja, prav tako metode in oblike poučevanja in tudi učni načrti, predpisi in zakoni, ki nam narekujejo delo. Kljub vsem tem spremembam pa ves čas ostaja ena in ista želja oz. cilj: kvaliteten pouk, ki temelji na kreativnosti, samoiniciativnosti in ustvarjalnosti, raziskovalnem in projektnejem delu ter sposobnosti samocene tako učencev kot učiteljev. Poleg tega je poslanstvo šole zavzemanje za dobre medčloveške odnose in vrednote, zdrav način življenja in samodisciplino. Naša skupna želja je, da bi bili naši učenci obogateni s širokim znanjem in primernimi človeškimi vrednotami, da bi se ob učenju dobro počutili, prosti čas pa izkoristili aktivno in smotrno.

Sliši se lepo. Pa nam to uspeva? Mislimo, da ja. Pravzaprav smo prepričani, da je temu tako.

KVALITETEN POUK

Pouk skušamo organizirati in izvajati tako, da bi učenci od njega čim več odnesli; da bi razumeli in znali uporabiti pridobljeno znanje. Učenci pri pouku pogosto preizkušajo, rešujejo probleme, sami prihajajo do spoznanj, iščejo informacije v različnih virih. Medpredmetne povezave so postale stalnica našega pouka, da pa jih lahko nemoteno izvajamo, se poslužujemo fleksibilnega predmetnika, ki nam omogoča večjo kvaliteto pouka tudi pri nekaterih drugih predmetih.

Brin in Brina

NE ZA ŠOLO, ZA ŽIVLJENJE SE UČIMO IN VZGAJAMO

Bolj kot same ocene in dosežki nam je pomembna »dota«, ki jo učenci ponesejo s seboj - v srednjo šolo in kasneje v življenje. Naše osnovno vodilo je: NE ZA ŠOLO, ZA ŽIVLJENJE SE UČIMO IN VZGAJAMO (latinski pregovor).

Trudimo se razvijati bralno in funkcionalno pismenost, učence spodbujamo k sprotnemu učenju. Želimo jim privzgojiti delovne navade in jih naučiti, kako se učiti. Občasno se lahko preizkusijo tudi v vlogi učiteljev: poučujejo sošolce, mlajše ali celo starejše učence, poučevanju učencev pa se včasih prepustimo celo učitelji.

Aktivni odmor: biljard malce drugače

V življenju nam še kako prav pride znanje tujih jezikov. Tega se dobro zavedamo in tuji jezik uvajamo že v najnižje razrede osnovne šole. Ko ti učenci pridejo v višje razrede, se znajo odlično sporazumevati v angleščini, pri čemer jih še dodatno spodbujamo; zadnji dve leti smo pobrateni s francosko šolo College Ennemond Richard. Naši osmošolci in devetošolci si dopisujejo s svojimi vrstniki iz Francije, dvakrat letno pa se z njimi tudi srečajo: enkrat kot njihovi gostitelji v Sloveniji in enkrat kot njihovi gostje v Franciji. Tudi učenci, ki jim tuji jeziki v šoli povzročajo težave, v takih primerih »spregovorijo«. Poleg sporazumevanja v tujem jeziku pri tovrstnih izmenjavah dobijo tudi druge, neprecenljive in nepozabne izkušnje.

Podobno velja tudi za druge projekte, ki jih izvajamo, kot so npr.: Računalniško opismenjevanje, Branje in bralni nahrbtnik, Ure oddelčne skupnosti, Spodbujajmo nekanjenje, Lepo je živeti, Energetsko varčna šola, Shema šolskega sadja, Igraj se z mano, Uvajanje sprotnega učenja, Tek podnebne solidarnosti, Slovenski učni krogi, Inclusia, Generacije v šoli, Stencil, Brinjski čukec raziskuje, Bralna pismenost, Comenius, Vključevanje Montessori materiala, Teden vseživljenjskega učenja ... Poleg pridobivanja številnih izkušenj, veščin in funkcionalnih znanj vsi ti projekti učencem omogočajo veliko kreativnosti in ustvarjalnosti.

RAZVIJANJE KREATIVNOSTI IN USTVARJALNOSTI, RAZISKOVALNO DELO

Pri poučevanju se zavedamo različnih sposobnosti in interesov učencev, zato skušamo delo čim bolj diferencirati in individualizirati ter vključevati predloge naših učencev.

Posebno pozornost namenjamo nadarjenim učencem. Zanje izvajamo individualno pomoč, jim nudimo različne interesne dejavnosti, vsi pa se pridno udeležujejo - zdaj že tradicionalnih - ustvarjalnih delavnic za nadarjene. V okviru ustvarjalnih delavnic imajo učenci priložnost za **kreativnost, samoiniciativnost in ustvarjalnost** pri iskanju zanimivih rešitev danega problema ter za poglobljanje različnih vrst nadarjenosti.

Tema oz. rdeča nit delavnic je vsakokrat druga in predstavlja izziv tako učencem kot njihovim mentorjem. Lani smo npr. izvedli start up vikend, letos pa so učenci iskali ideje za izboljšanje sveta.

Ob omembi ustvarjalnosti in samoiniciativnosti pa ne moremo spregledati mladih modelarjev, ki ob mentorstvu učitelja Ivana Dovića dosegajo zares izjemne rezultate. Kreativnosti in zagnanosti jim nikoli ne zmanjka in tako se naša šola po njihovi zaslugi lahko ponaša s številnimi premičninami, kot so:

- avto na električni pogon, imenovan Minotaver,
- jadrnica Brina in gliser Brin,
- sup deska,
- model vesoljskega terenskega raziskovalnega vozila

in z zanimivim »drobnim inventarjem«, kot je npr. žogozvočnik. Vse to so izdelki naših mladih modelarjev, ki imajo tehniko zelo radi.

Vendar pa vemo, da to ni samoumevno, tehnika namreč ni povsod najbolj priljubljen predmet. V okviru razvojno aplikativnega projekta sta naša učenca Lucija Karnelutti in Urban Stanko raziskala, kako je s priljubljenostjo tehnike, razvila idejo o ustanovitvi fitnes tehnične delavnice v Grosupljem in kot prvovrščena v državi za delo prejela zlato priznanje.

Poleg Lucije in Urbana smo ponosni tudi na druge mlade raziskovalce, ki vsako leto izdelajo nekaj zanimivih raziskovalnih nalog. Z zlatim priznanjem so bile doslej nagrajene naslednje naloge: Hanojski stolpi (avtorjev Sama Kralja in Aljaža Gorjupa), Obstojnost egipčanskih piramid (avtorja Anžeta Zajca), Ah, ta nelogična slovenščina (avtoric Alje Anžlovar, Lucije Karnelutti in Kaje Štrubelj, ki so osvojile 1. mesto v državi).

Delo na šolskem užitnem vrtu

PRIZNANJA IN DOSEŽKI

Naši učenci prejema številna priznanja tudi na tekmovanjih iz znanja in športa. Naj izpostavimo le najvidnejše dosežke:

V 18 letih so prejeli 45 zlatih priznanj iz znanja matematike, logike, fizike, slovenščine, angleščine, zgodovine, kemije, biologije in astronomije. Nekateri med njimi so dosegli najvišja mesta v državi: 1. mesto na državnem tekmovanju iz matematike, 1. mesto na tekmovanju iz logike, 3. mesto na državnem tekmovanju iz matematike. Na tekmovanju v Veseli šoli je 27 učencev naše šole osvojilo naslov državnega prvaka.

Četrtekov tek za zdravje

Naša nekdanja učenka Ana Srebrnič je bila večkratna državna prvakinja v šahu, udeležila se je tudi svetovnega prvenstva, na mednarodnem turnirju leta 1998 pa je pri svojih rosnih trinajstih osvojila celo naslov moškega mojstrskega kandidata, ki ga v Sloveniji ni imelo še nobeno dekle njene starosti.

Odlični so tudi naši športniki, ki osvajajo najvišja mesta v državi v različnih športnih panogah: odbojki, odbojki na mivki, atletiki, krosu, streljanju z zračno puško, plavanju in plesu. Veseli smo, ko slišimo za svoje nekdanje učence, ki še vedno dosegajo vrhunske rezultate. Taki so npr. Željko Moičević, član državne strelske reprezentance, in Maruša Mišmaš, ki se kot atletinja pravkar prebija v sam svetovni vrh.

Od mnogih priznanj in nagrad, ki so jih naši učenci prejeli za sodelovanje na likovnih, literarnih in drugih natečajih, naj omenimo le priznanje japonske JAL foundation, ki ga je prejela učenka naše šole za svoj haiku, nagrado UNICEF-a za najboljšo otroško radijsko oddajo in zlato priznanje za najboljši znanstveno-fantastični film Baza na Marsu.

Nenazadnje pa nam veliko pomeni pridobitev EKO-zastave, s čimer smo postali EKO-šola.

Dosežki pa niso le priznanja. So vsi rezultati, ki so posledica trdega dela, truda in prizadevanja.

Učenci Podružnične osnovne šole s prilagojenim programom vsako leto poskrbijo za številne prireditve, ki izstopajo po svoji srčnosti, nepozabnih rekvizitih in ide-

jah ter kvalitetni izvedbi. Dokazujejo se tudi kot izvrstni športniki. Eden izmed učencev je prejel zlato priznanje in osvojil naslov državnega prvaka v atletiki. Vsako leto se uspešno udeležujejo različnih natečajev.

Še tako veliki dosežki in priznanja in vsi odlični uspehi nimajo prave vrednosti, če je naš **odnos do ljudi in narave** negativen, če v želji po doseganju odličnih rezultatov pozabimo na osnovne življenjske vrednote, kot so ljubezen, prijateljstvo, strpnost, medsebojna pomoč, skrb in odgovornost za naravo in vse ljudi. Pri učencih si prizadevamo razvijati vse te vrednote, seveda pa imajo glavno vlogo pri tem njihovi starši.

AKTIVNO PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA

Kljub temu, da smo na šoli polni idej, kaj početi, in nam pogosto primanjkuje prostega časa, se zavedamo pomena le tega. Menimo, da je pametno prosti čas dobro izkoristiti. Naša šola je znana po aktivnih odmorih; občasno se v času glavnega odmora izvajajo tako zanimive dejavnosti, da pritegnejo učence cele šole. Zberejo se v avli, kjer se lahko aktivno vključijo v dogajanje, navijajo za svoje sošolce oziroma so samo opazovalci.

V prostem času se učenci, učitelji in starši družimo tudi na različnih prireditvah, piknikih, delavnicah, v kinu ali ob igri bowlinga.

Tretješolci pa v svojem prostem času pridelujejo hrano na lastnem užitnem vrtu in ob tem poglobljajo znanje o **zdravem načinu življenja**.

Na razredni stopnji je dodobra zaživel četrtekov tek za zdravje; učenci med glavnim odmorom odtečejo nekaj krogov za boljše počutje.

Upamo, da bodo učenci vse ideje o tem, kako čim bolj izkoristiti prosti čas in kako je pomembno skrbeti za zdrav način življenja, uzavestili, ponotranjili in da jim bodo nekega dne postale samoumevne. Morda že zdaj, med poletnimi počitnicami.

Brinjska šola zdaj sameva, saj so učenci na zasluženih počitnicah. Tišina ji kar nekako ne pristoji. Septembra bo šola spet zaživela, saj bo vanjo vstopilo kar 616 učencev in jo potem dnevno obiskovalo. Vsakokrat, ko bomo vstopili vanjo, nas bodo na vratih pozdravili Vodnikovi verzi:

»Išče te sreča, um ti je dan,

našel jo boš, ak` nisi zaspan!«

Še kako so resnični! Učencem, ki »niso zaspani«, naša šola nudi marsikaj.

Učitelji in drugi strokovni delavci šole smo veseli in ponosni, da lahko dnevno predajamo znanje toliko učencem, jih sooblikujemo in prispevamo k njihovem razvoju ter nenazadnje s tem prispevamo k boljši prihodnosti.

Irena Kogovšek, ravnateljica,
in Katja Kmetec, pomočnica ravnateljice
OŠ Brinje Grosuplje

Glasbena šola Grosuplje je s svojimi uspehi tudi podoba uspešnega delovanja občine

Glasbena šola Grosuplje s svojimi podružnicami je lani praznovala pomemben jubilej. Štirideset let je minilo, kar smo prvič odprli svoja vrata grosupeljskim otrokom, željnim glasbenega izobraževanja.

Ideja se je leta 1973 porodila skupini staršev, priprave na organizacijo pa so stekle novembra tega leta. Oddlek glasbene šole pri ZKO v Grosupljem je začel delovati 4. februarja 1974, ko smo pričeli s poukom klavirja in predšolske dejavnosti v prostorih tedanjega vrtca. Na klavir se je takrat vpisalo 33 učencev, predšolsko vzgojo pa je obiskovalo 34 cicibanov.

Zanimanje med mladino je naraščalo iz leta v leto in prvi uspehi so vodili v širjenje ponudbe: leta 1976 je potekal pouk tudi na kitari, flavti in kljunasti flavti ter na pihalih in trobilih. Prvi pihalni orkester je bil ustanovljen leta 1987, dobrih deset let pozneje pa še godalni orkester, saj je bil v tem času uveden tudi pouk godal. Glasbena šola Grosuplje je na podlagi Odloka Skupščine Občine Grosuplje s 1. januarjem 1992 postala samostojni vzgojno-izobraževalni zavod. Sledila je ustanovitev Big banda, ves čas pa so učenci muzicirali tudi v številnih komornih zasedbah. Za zahtevnejše nadobudneže smo uvedli pouk citer, diatonične harmonike, orgel in solopetja, učence pa vključili tudi v zbor ter kitarski in harmonikarski orkester.

Delovanju matične šole se je že leta 1979 pridružila podružnica v Ivančni Gorici, jeseni 1991 še podružnica Dobropolje. Najmlajša podružnica je bila odprta na Škofljici leta 2003.

Mestna knjižnica Grosuplje v službi občanov

V središču mladega mesta, na presečišču prometnih in pešpoti, domuje k uporabnikom usmerjena splošna knjižnica. Po razdelitvi enovite občine Grosuplje na tri lokalne skupnosti je postala knjižnica v Grosupljem osrednja knjižnica za občine Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje. Obe novonastali občini imata knjižnici v svojih občinskih središčih, ki sta organizacijsko in strokovno povezani z osrednjo knjižnico v Grosupljem.

Srečanje za starše z dojenčki in nosečnice

Z leti smo prerasli v prepoznavno, trdno in močno ustanovo s tremi podružnicami in s skoraj šeststo vpisanimi učenci – od tega se okrog tristo otrok šola v grosupeljski občini – ki jih poučuje 39 predanih in zagrizenih učiteljev. Plod pridnega dela otrok in učiteljev ter nepogrešljive starševske angažiranosti so številna visoka priznanja, ki jih vsako leto in v vedno večjem številu prinašamo z najrazličnejših tekmovanj doma in v tujini. Prav tako z nastopi popestrimo mnoge prireditve v vseh štirih občinah in tudi zunaj njih. Vsako leto se nekaj naših učencev odloči nadaljevati šolanje na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani, kasneje pa nadaljujejo tudi študij na ljubljanski Akademiji za glasbo ali v tujini. Ponosni smo tudi na Veliki pihalni orkester Glasbene šole Grosuplje, ki se je v času delovanja povzpел v sam vrh mladinskih orkestrrov v Sloveniji, kar dokazujejo številna priznanja s tekmovanj.

Nina Kaufman, Glasbena šola Grosuplje

Avtor fotografije: Matej Maček

V obdobju nastanka nove občine se je knjižnica, da bi bolj služila svojemu namenu, spopadala predvsem s pomanjkanjem prostora in zaposlenih. Po večletnih prizadevanjih je bila leta 2007 obnovljena stara knjižnica, ki je dobila še moderni prizidek. Izvirna rešitev povezave stare knjižnice z novim prizidkom in dojemanje knjižnice kot večnamenskega prostora, t.i. dnevne sobe lokalne skupnosti, ki je namenjena različnim interesom uporabnikov lokalne skupnosti, je pri obiskovalcih in strokovni javnosti doživela velik odmev. Nagrajena je bila s Plečnikovo medaljo in predstavljena v družbi najboljših knjižnic Evrope, ki so dostopne na spletni strani www.librarybuildings.ie.

Od pridobitve novih prostorov so se pogoji za razvoj dejavnosti izboljšali. Od tedaj je dovolj prostora za obiskovalce, veliko več je različnega knjižničnega gradiva, računalniških mest, dogodkov, članov in obiskovalcev, sodelovanja in povezovanja v stroki na nacionalnem nivoju in tudi izven meja.

Naša glavna naloga je delo z uporabniki, občani vseh generacij, ki zajema:

- izposoja knjižničnega gradiva ter posredovanje informacij

na različne teme,

- ponudbo literarnih večerov, predavanj, ustvarjalnih delavnic, bralnih srečanj, pravljčnih in igralnih ur, vsi dogodki so za obiskovalce v skladu s poslanstvom splošne knjižnice brezplačni,
- podporo vseživljenjskemu izobraževanju,
- razvijanje bralne kulture in informacijske pismenosti,
- organiziranje razstav,
- zbiranje, hranjenje in publiciranje lokalne dediščine (domoznanstvo).

Knjižnična zbirka

Knjižnica si s skrbno nabavo in obdelavo gradiva prizadeva oblikovati obsežno, pestro in aktualno knjižnično zbirko na tradicionalnih in novih medijih. Poleg knjig, časopisov in revij, si obiskovalci lahko izposodijo tudi DVD-je, CD-je, dostopajo do podatkovnih zbirk v slovenskem in tujem jeziku ter si lahko tudi od doma izposodijo e-knjige v slovenskem jeziku.

V letu 1995, ko smo se vključili v javno dostopni katalog Cobiss/Opac, je znašala temeljna zbirka 28.415 enot, sedaj ima knjižnica v Grosupljem v zbirki 99.897 enot ali 4,5 knjige in 0,4 neknjižnega gradiva na prebivalca ter naročenih 170 naslovov revij in časopisov.

Prostovoljci so v knjižnico pripeljali svoje varovance iz Doma starejših občanov.

Člani in obiskovalci knjižnice

V grosupeljsko knjižnico je včlanjenih 6869 občanov ali vsak tretji prebivalec občine je član knjižnice, kar je 10 % več kot drugod po Sloveniji.

Knjižnico pa obiskujejo tudi občani, ki niso včlanjeni, si pa gradivo izposojajo v čitalnici, se udeležujejo prireditev in dogodkov ter uporabljajo knjižnične računalnike.

Leta 1995 je knjižnico obiskalo 73.399 ljudi ali 246 na dan, v letu 2014 je knjižnico obiskalo 151.367 ljudi, kar je v povprečju 508 uporabnikov vsak dan.

Od skupno vseh obiskovalcev knjižnice jih je 76 % prišlo zaradi izposoje gradiva na dom, 12 % obiskovalcev je uporabljalo samo čitalnico, 6 % od vseh obiskovalcev se je udeležilo različnih prireditev in dogodkov v knjižnici.

Izposoja knjižničnega gradiva

Na dom si knjižnično gradivo lahko izposodijo le člani.

V letu 1995 so si bralci na dom izposodili 177.272 enot knjižničnega gradiva, v letu 2014 pa 618.744 enot, kar predstavlja 3,49-kratno povečanje števila izposojenih enot.

Če bi bila knjiga debela le 1 cm, bi bila polica z izposojenimi knjigami dolga več kot 6 km!

Knjižničarji iz osrednje Slovenije na ogledu knjižnice

Od leta 2013 s pomočjo portala Biblos omogočamo izposajo elektronskih knjig v slovenskem jeziku. Trenutno je za izposajo na voljo 1260 naslovov. Odrasli bralci so si do sedaj največkrat izposodili deli Vesne Milek Cavazza in Miha Mazzinija Nemška loterija, mladina pa Butalce Frana Milčinskega in Hud planet Primoža Suhadolčana. Elektronsko knjigo si lahko člani knjižnice izposodite od doma tako, da si jo naložite na svoj računalnik, bralnik, tablico.

Prireditve, dogodki

Z dogodki in prireditvami za odrasle in mladino bogatimo pestro ponudbo kulturnih in izobraževalnih vsebin, ki so namenjene širjenju bralne kulture, pridobivanju novih znanj in veščin, sprostitvi, koristnemu preživljanju prostega časa, spoznavanju lokalnih značilnosti in njihovi promociji. Za obiskovalce so tovrstne vsebine brezplačne in tako dostopne čim širšemu krogu naših občanov. V letu 2014 smo za odrasle izvedli 89 prireditev ter 163 za otroke in mladino.

Še posebej so odmevali večeri Barve glasbe in besede, ki jih bogatijo koncerti klasične glasbe in literarna besedila ter Srečanja mamic z dojenčki. Le-ta so bila izbrana kot primer dobre prakse iz Slovenije v evropskem projektu Knjižnice spreminjajo življenja v okviru PLP 2020, ki je dostopno na spletnem naslovu www.publiclibraries2020.eu.

Branje je večšina, ki omogoča prenašanje znanja in kulturni razvoj, je podlaga za vsakršno drugo učenje. Knjižnica ima pri dostopu do bralnih vsebin ter pri promociji branja zelo pomembno vlogo. Že tisočletja je zakladnica znanja. V njej radovedni bralec najde skoraj vse. V preteklosti je bila namenjena le izbrancem, v sodobnem času pa služi vsem prebivalcem. Njene naloge so se razširile, saj poleg zbiranja, hranjenja in izposoje različnega knjižničnega gradiva, predstavlja kulturno, izobraževalno, socialno in komunikacijsko stičišče posameznikov, skupin, ustanov in organizacij v lokalni skupnosti. Mestna knjižnica Grosuplje s svojim delovanjem za vse prebivalce skupnosti prispeva k prepoznavnosti občine Grosuplje kot občine znanja, kulture in socialne vključenosti.

Roža Kek,
direktorica Mestne knjižnice Grosuplje

KULTURA

Kultura je pomemben del vsakega kraja, vsake lokalne skupnosti, vsake države. Zavedamo se, kako pomembno je ohranjanje slovenskega jezika, naše slovenske identitete, še posebej zdaj, ko je evropska integracija vse intenzivnejša, ko smo del Evropske unije, katere geslo je prav: »Združena v raznolikosti«. Hkrati pa se zavedamo pomena in bogastva, ki nam ga prinaša naša odprtost, naša kulturna raznolikost.

Kulturno življenje v občini se prepleta s številnimi drugimi področji, kot so: izobraževanje, šport in turizem. Najbolj živa in najbližje ljudem je gotovo ljubiteljska kultura, ta pa se prepleta tudi s profesionalno. V naši občini govorimo o bogati vokalno-zborovski, instrumentalni, gledališki, folklorni, likovni, plesni in literarni dejavnosti, preko katerih lahko posamezniki izražajo in izpopolnjujejo svoje talente, izražajo in izpopolnjujejo sami sebe. Te dejavnosti predstavljajo tudi oblike druženja, sklepanja novih in utrjevanja starih prijateljstev, oblike kvalitetnega preživljanja prostega časa.

Vemo, da mnogi naši občanke in občani radi prepevajo. Številni so tudi ljubitelji zborovskega petja. V občini tako deluje več moških, ženskih in mešanih pevskih zborov in vokalnih skupin, ki redno vadijo, pogosto pa jim lahko prisluhnemo na kateri izmed prireditev pri nas, vse večkrat pa nastopajo in širijo dober glas o občini Grosuplje izven meja naše občine, pa tudi zunaj meja naše države.

To velja tudi za številne glasbenice in glasbenike, ki radi igrajo na različne instrumente. Nekateri glasbeni ustvarjalci se povezujejo v skupine in izvajajo različne glasbene žanre.

Pojemo, igramo na glasbila in plešemo, posebej velja omeniti folklorno dejavnost, ki predvsem v Račni, pa tudi v Grosupljem, resnično cveti. S svojo dejavnostjo oživljajo ljudsko vokalno izročilo, ukvarjajo se tudi z ohranjanjem narodnih noš.

Igralske talente naših občank in občanov prepoznamo z ogledom gledaliških iger, ki jih naše gledališke skupine rade zaigrajo na različnih odrih po vseh krajevnih skupnostih občine, med njimi pa najdemo tudi takšne, ki se izpostavijo izven naših nacionalnih meja. Njihov repertoar sega vse od komedij tipa vaškega gledališča do najrazličnejših področij gledališkega ustvarjanja.

Svoje umetniško delo pa v knjižnici, v kulturnem domu, včasih tudi kje drugje, radi na ogled postavijo različni likovni ustvarjalci.

Glavni nosilec kulturne dejavnosti v občini so kulturna društva, ki so pretežno organizirana v okviru Zveze kulturnih društev Grosuplje. Ta je aktivna že 40 let. Na občinski ravni deluje kot povezovalna sila ljubiteljske (bazične) kulture in s svojo mrežo skrbi za trajno kulturno delovanje, logistično organiziranost, spodbuja izvajanje skupnih projektov društev, prispeva k izmenjavi izkušenj, skrbi za pridobivanje novih znanj, večja ustvarjalnost in posredno tudi atraktivnost okolja; promovira najuspešnejša društva in s tem občino po Sloveniji ter obvešča javnost o dogodkih društev.

Pomembno vlogo na področju kulture poleg Zveze kulturnih društev Grosuplje igrajo tudi Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica, Mestna knjižnica Grosuplje in Glasbena šola Grosuplje.

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti Območna izpostava Ivančna Gorica je ena izmed

59-ih izpostav v Sloveniji, ki svoje poslanstvo opravlja z zagotavljanjem strokovne in organizacijske pomoči kulturnim društvom, skupinam in posameznikom ter trem Zvezam kulturnih društev pri izvajanju kulturne dejavnosti. Podporo daje kulturnemu in ustvarjalnemu dogajanju na območju treh občin – Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica.

Mestna knjižnica Grosuplje je splošna javna knjižnica, ki izvaja knjižnične storitve za najširšo javnost, za vse prebivalce, ki živijo in delajo v našem lokalnem okolju, od otrok, mladine, zaposlenih do občanov v tretjem življenjskem obdobju. Knjižnica omogoča dostop do bogate ponudbe knjižničnega gradiva in informacij ter informacijskih in kulturnih storitev. S pomočjo knjižnične javne službe se uporabniki informirajo in dopolnjujejo šolsko znanje, se vseživljenjsko izobražujejo, razvijajo bralne navade in estetsko doživljanje literarne umetnosti, kakovostno izkoristijo prosti čas, se navajajo na uporabo novih medijev in informacijskih virov.

Knjižnica pa opravlja tudi domoznansko dejavnost, ki zajema zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje gradiva, ki osvetljuje delovanje naših krajev in ljudi od preteklosti do danes. Knjige, časopisi, revije, plakati, razglednice, rokopisi znamenitih oseb, notno in kartografsko gradivo, zvočni in drugi zapisi, ki se nanašajo na naše območje ali na njem nastajajo, močno vplivajo na prepoznavnost našega lokalnega okolja in predstavljajo neprecenljivo podlago za raziskovanje in bogatijo našo dediščino.

Glasbena šola Grosuplje je pomembna vzgojno-izobraževalna institucija z bogato tradicijo. Doživetja in znanja, ki jih učenci pridobijo v tej ustanovi, postanejo dragocena popotnica za njihovo bodoče življenje.

Glasbena šola Grosuplje je kot javni zavod vključena v vzgojno-izobraževalni sistem. Med drugim odkriva in razvija glasbene in plesne nadarjenosti ter prireja javne in interne koncerte, glasbene večere, akademije, proslave, predavanja, gostovanja in druge nastope ter tako prispeva k razvoju glasbene kulture na našem območju.

Prav je, da ko govorimo o kulturi v naši občini, napišemo nekaj besed še o založniški dejavnosti, ki vključuje izdajo avtorskih knjig, pesniških zbirk, literarnih revij, CD, ipd. Na tem mestu bi izpostavili predvsem Zbornik občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje, ki že blizu 50 let beleži pomembne dogodke in skuša ohraniti utrip življenja v naših krajih skozi čas. Zbornik izhaja vsako drugo leto, tipološko pa je prava domoznanska publikacija. Vsebinsko je zamejena na področje treh občin, tematsko pa je odprta za vsa področja zgodovine, kulture, znanosti, umetnosti, gospodarstva in občanov preteklega in sedanjega časa.

Občina Grosuplje načrtno skrbi, promovira, ureja in ščiti tudi svojo naravno in kulturno dediščino.

Na koncu naj omenimo še pomembnejše objekte v naši občini, ki našim kulturnim ustvarjalcem omogočajo, da svoje pevske, glasbene, plesne, igralske ali pa likovne talente predstavijo vsem, ki jim z veseljem prisluhnejo ali pa si jih ogledajo in si na ta način polepšajo dan.

Kulturne domove imamo v Grosupljem, pa v Račni in Žalni, družbena domova sta v Grosupljem in v Šmarju – Sapu, zadružni domovi so v Mali vasi, na Spodnji Slivnici in na Polici, omenjena pa je že bila Mestna knjižnica Grosuplje.

Povzamemo lahko, da je kulturna dejavnost pri nas izvirna, bogata in raznolika. Po eni strani samonikla iz pristnega ljudskega ustvarjanja, po drugi strani načrtno podprta in negovana.

V preteklih letih se je na področju razvoja kulturne dejavnosti vzpostavilo zgledno sodelovanje med različnimi generacijami ustvarjalcev. Nastali so tradicionalni projekti namenjeni mladim, ki so izjemno razvili svoje ustvarjanje.

Posebno pozornost se namenja kulturnim projektom namenjenim ranljivejšim skupinam mladih in še posebej, ob skupnih naporih z lastniki, zlasti z župnijami, varovanju naše kulturne dediščine.

Občina Grosuplje

ŠPORT

Šport je pomembna dejavnost vsake družbe in zaradi svoje interdisciplinarnosti prepleten s številnimi družbenimi področji, kot so vzgoja in izobraževanje, zdravstvo, gospodarstvo, turizem, znanost, kultura, okolje, obramba ...

Prva zmaga Košarkarskega kluba Grosuplje v 1. ligi

Cilji športnega udeleženja so pri različnih udeležencih različni: eni se ukvarjajo s športom zaradi izboljšanja svoje telesne pripravljenosti, drugi stremijo k čim boljšim tekmovalnim dosežkom, tretji vidijo v športu prijetno obliko druženja in sprostitve, nekaterim pa je ukvarjanje s športom tudi poklic oziroma sredstvo za zagotavljanje življenjske eksistence.

Kakor koli že, šport je dejavnost, s katero se v organiziranih in neorganiziranih oblikah ukvarja veliko število ljudi. S športom se srečujejo vse starostne skupine prebivalstva, od predšolskih otrok do starostnikov. Šport je sestavni del šolskega sistema (športna vzgoja v osnovnih in srednjih šolah ter fakultetah). Šport je pomemben dejavnik zdravstvenega sistema, tako z vidika preventive kot kurative. Nenazadnje postajajo športni programi in objekti vse bolj nepogrešljivi in iskani sestavni deli turistične ponudbe.

Nogometni klub Brinje Grosuplje

Množični in tekmovalni šport sta v občini Grosuplje organizirana izključno na društvenih temeljih. V register društev pri upravni enoti Grosuplje je vpisanih okoli 50 športnih društev iz naše občine. Dejansko število aktivnih športnih

društev je sicer nekoliko nižje, a se v zadnjih letih na javni razpis za sofinanciranje letnega programa športa v občini Grosuplje prijavlja preko 30 izvajalcev športnih programov in to pove veliko o razvitosti športa v občini. Glavni nosilec športne dejavnosti v občini so športna društva, oziroma t.i. civilna športna sfera. Ta je pretežno organizirana v okviru Zveze športnih organizacij Grosuplje, ki šteje 34 članov.

V zadnjih letih je šport postal standard oziroma potreba sodobnega človeka. Vse hujši življenjski tempo vzbuja pri ljudeh potrebo po sprostitvi, med najbolj učinkovite načine sproščanja pa gotovo sodi ukvarjanje s športom. Čedalje več ljudi se tako odloča za kakšno od oblik športne dejavnosti, s tem pa se povečujejo tudi potrebe po novih športnih površinah. Res je narava največji športni poligon, vendar se ljudje radi družimo in se tako pogosto raje odločamo za organizirane oblike dejavnosti, ki se odvijajo na ustreznih športnih objektih in v njih.

Nogometno igrišče Brinje Grosuplje

Grosuplje je leta 2000 dobilo Športno dvorano Brinje Grosuplje. V dopoldanskem času je namenjena osnovnošolcem, v popoldanskem času in med vikendi pa njene prostore koristijo različna športna društva, klubi in vsi naši občanke in občani, ki se odločijo za katero izmed športnih dejavnosti, ki se izvajajo v prostorih športne dvorane. Športno dvorano Brinje Grosuplje poznamo tudi kot navižjači košarkarske, roketne ali odbojkarske tekme ali kot obiskovalci katere izmed prireditiv.

Novi programi in dobra organiziranost športa, k temu pa lahko dodamo še izgradnjo novih stanovanjskih sosesk ter priseljevanje in naraščanje števila prebivalstva v Grosupljem, kar je pomenilo tudi stalno naraščanje števila udeležencev v športnih programih in v tekmovalnih in netekmovalnih vadbenih skupinah, so botrovali k vedno večjim zahtevam in potrebam po športnih objektih.

Zgradili smo dve manjši telovadnici v Št. Juriju (leta 2003) in v Žalni (leta 2008), v letu 2013 pa je bila obnovljena šolska telovadnica v Šmarju – Sapu, kjer je bila dograjena tudi manjša telovadnica.

Število posameznikov in vadbenih skupin, vključenih v letni program športa, se je od leta 2000 pa do danes več kot podvojilo.

V Brezju pri Grosupljem je bil zgrajen največji zasebni športni objekt PIL. Po letu 2007 pa je bilo odprtih kar nekaj novih fitness centrov.

Članice in člani Športnega društva Grosuplje

Sicer pa je bilo v preteklih 20 letih zgrajenih tudi več javnih in zasebnih zunanjih športnih površin, ki so bile namenjene predvsem rekreativni dejavnosti: na Mali Ilovi Gori igrišče za košarko s tartansko podlago, na Boštanju igrišče za mali nogomet in odbojko na mivki ter asfaltna igrišča za mali nogomet na Malem Mlačevem, Gatini, v Lučah, Račni in na Polici. Največjo pridobitev za grosupeljski šport pa prav gotovo predstavlja novo nogometno igrišče Brinje z umetno travo, ki smo ga slovesno predali svojemu namenu prav v letošnjem letu. Zadnja leta se intenzivno pripravljajo že tudi podlage za nov športni park, ki bo zgrajen v Brezju pri Grosupljem.

Maruša Mišmaš ima izpolnjeno normo za olimpijske igre.

Trenutno imamo v naši občini naslednje tekmovalne športe: rokomet, nogomet, košarko, odbojko, športno strelstvo, smučarske skoke, karate, atletiko, tenis, športno plezanje, balinanje ...

Ponosno lahko povemo, da smo bili v zadnjih letih priča pravemu razcvetu grosupeljskega tekmovalnega športa. Če so bili izvrstni dosežki naših športnikov v preteklosti bolj redki, pa so uspehi naših strelcev, karateistov, atletov ... v zadnjih letih postali stalnica. Po najvišjih mestih v

državi so začeli posegati tudi košarkarji, košarkarice, odbojkarice, rokometaši in tudi nogometaši. Posledica tega je vse večje število kategoriziranih športnikov, ki prihajajo iz naše občine.

Vlaganje v tekmovalni šport, predvsem v šport mladih, ima za posledico veliko število vključenih mladih športnikov, kar ob dobrem strokovnem delu prinaša dobre rezultate in dosežke naših športnikov.

Velik razmah v naši občini je v zadnjih letih dosegla tudi rekreativna dejavnost. K temu so pripomogli mnogo boljši pogoji (večje število primernih objektov in športnih površin), vedno bolj pa se tudi zavedamo, kako pomembno je gibanje v vsakdanjem življenju, kako pomembna je sprostitev v današnjem življenjskem tempu. Med kraji v naši občini, kjer je organizirana rekreativna dejavnost najbolj razvejana, izstopajo zlasti Grosuplje, Šmarje – Sap, Št. Jurij in Žalna.

Udeleženci Družinskega kolesarskega maratona

Športno rekreativna tekmovanja imajo pri nas že dolgo tradicijo. Najdaljšo med njimi ima nekdanja občinska, sedaj pa medobčinska liga v balinanju. S skoraj tridesetletno tradicijo se lahko pohvali tudi letna liga v malem nogometu, ki se ji je z izgradnjo nove športne dvorane pridružila še zimska liga. Zimska liga je hitro postala najbolj množično rekreativno tekmovanje, saj na njem sodeluje preko trideset ekip in več kot štiristo igralcev. Poleg omenjenih tekmovanj potekajo organizirana rekreativna tekmovanja tudi v odbojki za moške in ženske, v košarki za moške trojke, v namiznem tenisu, v kegljanju in badmintonu. Uveljavili sta se tudi dve množični športno-rekreativni prireditvi. To sta 24-urni tekaški maraton in kolesarski maraton treh občin.

Med neorganiziranimi oblikami rekreacije je med našimi občani najbolj priljubljeno kolesarjenje. V ta namen je bilo izdelanih kar nekaj zgibank s kolesarskimi potmi z različnimi težavnostmi. Ponovno se je uveljavil rekreativni tek, veliko ljudi pa se ukvarja tudi s pohodništvom. Priljubljen cilj pohodnikov v bližnji okolici je zlasti Magdalenska gora.

Občina Grosuplje

DRUŠTVA

Družabno življenje v občini Grosuplje je res bogato prav zaradi številnih kulturnih, športnih in drugih društev. Povezujejo in družijo nas različne dejavnosti in interesi. Dostikrat preko teh dejavnosti radi naredimo tudi nekaj dobrega, za mlade, za starejše, za pomoči potrebne, za lepšo, varnejšo in boljšo skupnost.

Utrinek družabnega življenja v naši občini bomo spoznali preko Študentskega kluba Groš, Društva upokojencev Grosuplje, Društva upokojencev Šmarje – Sap in Gasilske zveze Grosuplje.

Pregled dosežkov v Študentskem klubu GROŠ

Študentski klub GROŠ je neprofitna mladinska organizacija, ki pod svojim okriljem združuje študente in dijake celotne Upravne enote Grosuplje. Trenutno je v Študentski klub GROŠ včlanjenih več kot 700 študentov in dijakov iz občin Grosuplje, Dobrepolje in Ivančna Gorica. Našim članom želimo zagotoviti aktivno in čim bolj kvalitetno preživljanje prostega časa. V ta namen jim nudimo izobraževanja, ki jim koristijo tako v času šolanja, kot tudi v nadaljnjem življenju, subvencioniramo različne storitve, ki jih lahko naši člani koristijo med šolanjem, poskrbimo pa tudi za možnost raznolike zabave, od nastopov glasbenih skupin do različnih tematskih izletov doma in v tujini.

Med 16-letnim delovanjem se je nabralo veliko odlično izpeljanih in odmevnih dogodkov. Nekateri med njimi so postali že tradicionalni. Omenili bi predvsem tradicionalne projekte, kot so bili v preteklosti koncerti Sosea in natečaj za rock skupine Simply the Best Contest, v zadnjih letih pa GROŠ-eve mamice in očki, Vrtnice ob dnevu žena, Spring break v Kanegri ali Poreču, kamor povprečno letno peljemo 100 naših članov, vsakoletna smučanja na avstrijskih smučiščih, že 4. leto zapored pa v povezavi z dogodkom Grosuplje v jeseni organiziramo večji dogodek, imenovan GROŠ na ulici.

*Drugi prostori Študentskega kluba GROŠ - KOCKA,
foto: arhiv GROŠ (december 2011)*

Začetki kluba segajo v leto 1999, ko je imela na pobudo Andreja Štrusa, Jožeta Štrusa in Jožeta Šircija 16. aprila skupina aktivnih študentov ustanovitveno sejo, 5. 5. pa so društvo tudi uradno ustanovili. Vedeli so, da lahko z ustanovitvijo študentskega kluba mesečno dobijo nekaj sredstev iz koncesijskih dajatev na študentsko delo, ki so klubu omogočili organizacijo številnih aktivnosti za mlade. Glavni skupni cilj društva je bil vzpostaviti močno študentsko organizacijo na območju Upravne enote Grosuplje.

Prvi predsednik kluba GROŠ je bil Jože Štrus, uradni prostori, kjer se je sestajal upravni odbor, pa je bila restavracija Mak. Z lastnikom objekta na Taborski cesti 15a so se dogovorili, da prazne prostore dobijo v brezplačen najem. Ker so bili prostori v slabem stanju, so jih študentje z udarniškim delom uredili v bolj prijeten prostor za mlade, hkrati pa so že leta 2001 na občnem zboru sklenili, da iščejo nov, primernejši prostor za nemoteno izvajanje programov in dogodkov za študente in mladino.

Povod za selitev je bila tudi informacija, da bodo lastniki stavbo kmalu porušili. Sredstev za redne dogodke je bilo tedaj bolj malo, saj je bilo potrebno denar nameniti za nakup in selitev v nove prostore. Omeniti gre predvsem koncert, imenovan Sosea, na katerem so nastopale znane rock skupine (Siddharta, Tabu, Elvis Jackson, Jinx) pa tudi lokalne skupine. Nove prostore na sedanji lokaciji GROŠ-a, ki so bili dokončani do podaljšane tretje gradbene faze, so takratni aktivisti kupili leta 2002. Po idejnih načrtih arhitekturnega biroja Sadar-Vuga so pod vodstvom Gregorja Steklačiča dokončno uredili notranje prostore.

Zaradi večje investicije od začetno predvidene je finančna stiska omejevala izvedbo dogodkov in dokončno notranjo ureditev prostorov, vendar so selitev "stari groševci" le dočakali. Nove prostore na Industrijski cesti 1g je 10. 12. 2004 odprl takratni predsednik Klemen Marinčič. Gotovo se še vsi spominjate tiste živo rumene kletke. Sočasno z odprtjem kluba na novi lokaciji je bil ustanovljen tudi Zavod GROŠ, katerega namen je bil

ločitev kluba kot mladinske organizacije od dejavnosti organiziranja dogodkov in gostinstva, ki jih je v novih prostorih prevzel Zavod GROŠ. V novem Klubu GROŠ je zavod s pomočjo sredstev Študentskega kluba GROŠ v letih od 2004 do 2010 izvedel preko 1.000 vrhunskih dogodkov (rock in jazz koncerti, DJ večeri, potopisi, literarni večeri, pogovorni šovi, delavnice, Simply the Best Contest ...) in gostil vrsto eminentnih gostov.

Prejetje bronastega priznanja Občine Grosuplje za izjemne dosežke, foto: arhiv GROŠ (junij 2014)

Prepoznavna rumena kletka je predstavljala uradne prostore vse do leta 2013, ko se je začela obširnejša prenova. Prostorji so bili dotrajani in nefunkcionalni. V letih 2012 in 2013, ko se je zbralo dovolj finančnih sredstev, je Študentski klub GROŠ pod vodstvom takratnega predsednika Uroša Vodopivca uradno začel z generalno prenovo prostorov. To je zagotovo eden največjih in najpomembnejših dogodkov v zgodovini kluba. Dragga investicija, dolgotrajne priprave in jekleni živci so obrodili sadove. V petek, 18. 4. 2014, sta Uroš Vodopivec in takrat novoizvoljeni predsednik Gašper Kus z roko v roki slovesno odprla sveže prenovljene prostore, ki še sedaj služijo vsem članom kluba.

Društvo upokojencev Grosuplje: lepo je biti upokojenec

Društvo upokojencev Grosuplje šteje 1169 članov, zato z gotovostjo lahko rečemo, da je eno večjih društev. Prav tako pa lahko rečemo, da se v društvu skozi vse leto veliko dogaja.

Društveni prostori so dobro izkoriščeni vse od septembra do junija. Tam redno potekajo družabni dogodki, kot je pikado, izobraževanja, tečaj angleškega jezika, skrbimo pa tudi za naše zdravje. V prostorih društva redno poteka merjenje krvnega sladkorja, pritiska in holesterola.

Člani društva vsako leto tekmujemo na medobčinskem tekmovanju v pikadu in streljanju z zračno puško. Zbirata se skupina klekljaric in skupina, ki šiva, peče, pri tem pa si izmenjavajo svoje izkušnje, da je druženje še bolj prijetno. Ti dve skupini svoje izdelke vsako leto

Leta 2002 je Študentski klub GROŠ prvič prejel pomembnejše priznanje za svoje delovanje. Občina Grosuplje je klubu za njegove dosežke dodelila priznanje s srebrnim znakom. Prelomno je bilo še leto 2014, a ne samo zaradi prenove prostorov. Študentski klub GROŠ je ponovno prejel občinsko priznanje, tokrat bronasto za izjemne dosežke.

Naslednji večji dosežek pa je že na vidiku. Trenutno se vztrajno borimo za pravico do pridružitve študentov in dijakov občine Škofljica Študentskemu klubu GROŠ. Upamo, da nam bo to tudi uspelo. Rezultati niso odvisni le od nas, ampak tudi od krovne organizacije slovenskih študentskih klubov, zveze ŠKIS.

Trenutni upravni odbor se po zgledu svojih predhodnikov še vedno aktivno in zavzeto trudi za uspešno delovanje kluba ter njegov napredek. Veliki dogodki in pomembni dosežki se počasi, a vztrajno nabirajo. Želimo si, da bi nas v prihodnje še naprej podpiralo toliko študentov in dijakov naše občine in tudi taka množica okoliških študentov in dijakov, predvsem pa občina Grosuplje, ki nam že vseskozi stoji ob strani.

Ob tej priložnosti bi se trenutni upravni odbor in predsednik Študentskega kluba GROŠ v imenu vseh študentov in dijakov Upravne enote Grosuplje iskreno zahvalil vsem glavnim pobudnikom in ustanoviteljem GROŠ-a za njihov trud in prizadevanja ob ustanavljanju in vodenju kluba. Brez njih ne bi imeli najpomembnejšega: lastnih prostorov in rednega dotoka finančnih sredstev. Najlepša hvala!

Patricija Kastelic,
Študentski klub Groš

predstavita na razstavi v Mestni knjižnici Grosuplje in konec septembra na festivalu za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu.

V okviru projekta »starejšim prijazna občina« deluje skupina za pomoč na domu, ki šteje 15 članov. Preko gerontološkega društva se v naših društvenih prostorih srečujejo starejši – osamljeni, ki jim občasna druženja veliko pomenijo. Z županom obiskujemo stoletnike v občini Grosuplje.

Vsako leto pa društvo vse tiste svoje člane, ki so v tekočem letu praznovali osemdeset let, povabi na vožnjo z ladjico po Ljubljani s pogostitvijo na kmečkem turizmu. V sklopu državnega projekta in preko ZDUS-a izvajamo popis »starejši za starejše« nad 69 letom starosti.

Družimo se z upokojenci drugih regij in si tako izmenjavamo izkušnje. Najbolj pa smo dejavni na druženjih ob dnevu žena in materinskem dnevu ter na novoletnih srečanjih. Organiziramo veliko lepih izletov, saj se na pot največkrat odpravimo kar z dvema avtobusoma. Tako smo imeli letos pustovanje pod Zaplazom, ponovitveni izlet v Štatemberg, zelo lep je bil izlet v Tolminska korita in Javorco.

Odpravili smo se tudi na dvodnevni izlet v Sarajevo, Mostar in Medjugorje. Vedno smo se imeli lepo in pri-

jetno. Preden pa smo se odpravili na poletni dopust, smo imeli piknik na Gorjancih v planinski koči pri Gospodični. Tekmovali smo v pikadu in se sprehodili do planinske kočice in izvira studenčnice. Zavrteli smo se ob zvokih harmonikarja, proti večeru pa smo se polni lepih vtisov vrnili domov. Med povratkom s piknika na Gorjancih pa smo že kovali načrte za nova srečanja in izlete v jeseni. Dvakrat letno organiziramo letovanje v Izoli. Vsem želimo lep dopust in skorajšnje snidenje v jeseni.

Drago Andročec, Društvo upokojencev Grosuplje

Izlet na Orlovo gnezdo, kamor smo se odpeljali s kar dvema avtobusoma.

Društvo upokojencev Šmarje - Sap

Društvo upokojencev Šmarje - Sap deluje od 1952. leta. Nekaj let po vojni so se razmere že toliko uredile, da ni bilo treba misliti več samo na golo preživetje. Sprejet je bil za delavce ugoden nov pokojninski zakon. Začeli so ustanavljati razna društva, tudi upokojenska.

Za uspešno delovanje društva je potrebno sposobno, požrtvovalno in prijazno vodstvo, ki ga to delo veseli in zna privabiti čim širši krog članstva. V Šmarju se je v letih do danes zvrstilo pet predsednikov, veliko drugih organizatorjev in seveda veliko članov. Letos nas je že 348. Lepo število.

Večkrat pravimo, da je upokojensko društvo kot šola, le da je veliko krožkov in manj učenja. Znanja in izkušenj kot da imamo že dovolj, za dobro psihično in fizično počutje pa rabimo še družbo prijateljev.

Dejavnosti so si že več let podobne. Največ se nas zbere na občnem zboru, na štirih izletih po Sloveniji, na štirih družabnih srečanjih ter ogledu gledališke predstave na Studencu. Skupaj gremo na enotedensko letovanje na morje. 24 pevk in harmonikar Tone se redno zbirajo na vajah in prirejajo samostojne koncerte v domovih za starejše, nastopajo pa tudi na drugih prireditvah. Enako število članic si dvakrat tedensko nabira moči v šmarski telovadnici. Tekmujemo na športno rekreativnih igrah v šahu, pikadu, namiznem tenisu, balinanju, navadnem kegljanju in kegljanju s kroglo na vrvici. Navdušeni nad hojo in lepimi razgledi hodimo v hribe skupaj

z ivanškimi planinci. Najstarejše člane obiščemo in obdarimo pred novoletnimi prazniki in ob visokih jubilejih.

Vodstvo skrbno razporeja denar, zbran s članarino in dotacijami.

Posebej smo ponosni na poverjenike, ki opravijo delo na terenu. Poberejo članarino, pridobivajo nove člane, obveščajo o naših akcijah in drugo. Vemo pa tudi, da je tudi kar veliko medsebojne pomoči.

Razne dejavnosti, sestanke in urejanje dokumentacije opravimo v naši pisarni pri pošti. Obiščete nas lahko v času uradnih ur, ob sredah, od 9. do 10.30. ure, pokličete pa kadarkoli.

Ana Fabjan, Društvo upokojencev Šmarje – Sap

Na izletu po Zasavju smo se ustavili tudi pri znanem kuharju Lojzetu Čopu.

60 LET GASILSKE ZVEZE GROSUPLJE in 20 let v novi občini Grosuplje

Z velikim ponosom ugotavljamo, da Gasilska zveza Grosuplje, ki zadnjih 20 let predstavlja krovno organizacijo za 18 prostovoljnih gasilskih društev (PGD), letos praznuje šestdeseti rojstni dan. Do osamosvojitve in razdelitve novo nastalih občin leta 1995 so bila v Gasilsko zvezo Grosuplje vključena tudi gasilska društva iz sedanje občine Ivančna Gorica in Dobrepolje.

Glavna naloga Gasilske zveze Grosuplje je, da:

- zagotavlja sredstva za nabavo gasilskih vozil, gasilske opreme in vzdrževanje gasilskih domov,
- omogoča, skladno s kategorizacijo društev, kontinuiran razvoj posameznih PGD z zagotavljanjem ustrezne osebne zaščitne gasilske opreme,
- skrbi za nenehno izobraževanje gasilcev in gasilk in jih seznanjanja z novostmi v različnih specialnostih njihovega delovanja, kar omogoča učinkovito in varno posredovanje na intervencijah,
- zagotavlja sredstva za zavarovanje članstva, opreme, vozil in gasilskih domov,
- organizira in omogoča udeležbo na tekmovanjih v različnih gasilskih disciplinah ter usklajuje in načrtuje delo posameznih komisij. **Pri tem dosegajo naši člani visoke rezultate.**

Najpomembnejši cilj Gasilske zveze Grosuplje pa je, da skladno s pogodbo, ki jo je sklenila z občino, skrbi, da javna gasilska dejavnost zagotavlja varno življenje vseh občanov in občank občine Grosuplje.

Spodbudna je statistika o številu članov Gasilske zveze Grosuplje. V zadnjih letih se je v posamezna PGD vključilo večje število občanov Grosupljega. Še posebej

nas veseli, da je med njimi zelo veliko mladih, ki bodo v prihodnjih letih prevzeli štafeto odgovornosti od starejših članov in postali ključni nosilci nadaljevanja gasilskega poslanstva. V letu 2015 imamo v naši zvezi evidentiranih 2776 gasilcev in gasilk.

Uspešnost Gasilske zveze Grosuplje se meri z uspešnostjo delovanja posameznih PGD in njihovih vodstev. Tako lahko z velikim veseljem in zadovoljstvom ugotavljamo, da nam je v preteklih letih uspelo narediti velik korak v prihodnost pri gradnji in urejanju gasilskih domov, nabavi novih in sodobnih gasilskih vozil ter pri posodobitvi in nabavi druge gasilske opreme. Vse to omogoča, ob nesebični požrtvovalnosti in žrtvovanju prostega časa gasilcev in gasilk, nadaljevanje gasilskega poslanstva in hitro ukrepanje v primeru nesreč.

Vodstvo Gasilske zveze Grosuplje zato vsem našim gasilkam, gasilcem in gasilski mladini izreka iskrene čestitke in zahvalo za veliko požrtvovalnost pri zagotavljanju požarne varnosti, imetja ter življenj občanov in občank občine Grosuplje in širše okolice. V zadnjem času ugotavljamo, da je požrtvovalnost in množičnost gasilcev najbolj učinkovit način pri odpravljanju posledic velikih naravnih nesreč. *Vaša nesebična, humana in pogumna pomoč je omogočila normalizacijo življenja in rešila imetje marsikateremu občanu občine Grosuplje in okolice.*

Uspehi, ki jih dosegamo, so rezultat zavedanja o poslanstvu gasilstva, izjemno dobrega sodelovanja gasilcev in gasilk PGD in njihovih vodstev z GZ Grosuplje, daljnoročno načrtovanje razvoja in potreb društev ter strpnosti, prilagajanja in zaupanja vseh vključenih v realizacijo načrtovanih ciljev.

Tradicija gasilstva v Grosupljem je garancija tudi za bodoče uspešno delovanje Gasilske zveze Grosuplje.

Razvoj in pomembne pridobitve v zadnjih 10 letih v GZ Grosuplje

Z načrtovanjem investicij, investicijskega vzdrževanja in nabave opreme smo zagotovili izgradnjo petih novih

gasilskih domov:

- PGD Mala Ilova Gora,
- PGD Račna,
- PGD Malo Mlačevo,
- PGD Veliko Mlačevo,
- PGD Škocjan.

Na preostalih gasilskih domovih so bila izvedena različna adaptacijska in sanacijska dela s ciljem doseči gospodarno vzdrževanje. Večji poseg z energijsko sanacijo doma pa je bil izveden v PGD Grosuplje.

Nabavili smo tri nove moderne avtocisterne:

- PGD Grosuplje GVC 16/25 in GVC 24/60,
- PGD Šmarje Sap GVC 16/25.

Ostala gasilska vozila:

- PGD Polica GVM,
- PGD Spodnja Slivnica GVM,
- PGD Račna GVM,
- PGD Žalna GVM,
- PGD Št. Jurij GV1,
- PGD Čušperk GVM, GVV1,
- PGD Malo Mlačevo GV1,
- PGD Veliko Mlačevo GV1,
- PGD Velika Loka GV1,
- PGD Šmarje Sap GVM,
- PGD Mala Ilova Gora GVM.

Nabavili smo tudi več MB – motornih brizgaln:

- PGD Št. Jurij,
- PGD Zagradec,
- PGD Mala Ilova Gora,
- PGD Ponova vas,
- PGD Gatina,
- PGD Račna,
- PGD Velika Loka,
- PGD Luče.

Skladno z dolgoročnim načrtom za nabavo osebne zaščitne opreme smo vsem društvom sofinancirali nakup zaščitnih oblek za operativne člane. Vsa društva imajo v sklopu svoje opreme tudi defibrilatorje za oživljanje.

Veliko drobne opreme in obnovo opreme pa so si društva zagotovila sama.

Doseženi rezultati so plod izjemno dobrega sodelovanja GZ Grosuplje s PGD in njihovimi vodstvi, načrtovanja razvoja in potreb društev ter strpnosti, prilagajanja in zaupanja v realizacijo načrtovanih ciljev.

Pomembne obletnice v PGD v zadnjih desetih letih:

- 50 let PGD Čušperk,
- 60 let PGD Zagradec,
- 70 let PGD Veliko Mlačevo,
- 70 let PGD Velika Ilova Gora,
- 80 let PGD Gatina,
- 80 let PGD Luče,
- 80 let PGD Ponova vas,
- 90 let PGD Žalna,
- 90 let PGD Sp. Slivnica,
- 90 let PGD Škocjan,
- 90 let PGD Velika Loka,
- 90 let PGD Polica,
- 100 let PGD Račna,
- 100 let PGD Malo Mlačevo,
- 100 let PGD Grosuplje,
- 105 let PGD Grosuplje,
- 110 let PGD Št. Jurij,
- 130 let PGD Šmarje – Sap.

Andrej Bahovec, Gasilska zveza Grosuplje

foto: Jože Miklič

NEKAJ TRADICIONALNIH PRIREDITEV V OBČINI GROSUPLJE

Grosuplje v jeseni

Kolesarski maraton

Prireditve TD Šmarje - Sap

Srečanje starodobnikov

Stati inu obstati

Prireditve na Taboru Cerovo

